XIX. *évfolyam* 29. *szám* **Ára: 1 forint** *1963. július 18.*

Ludas Matyi

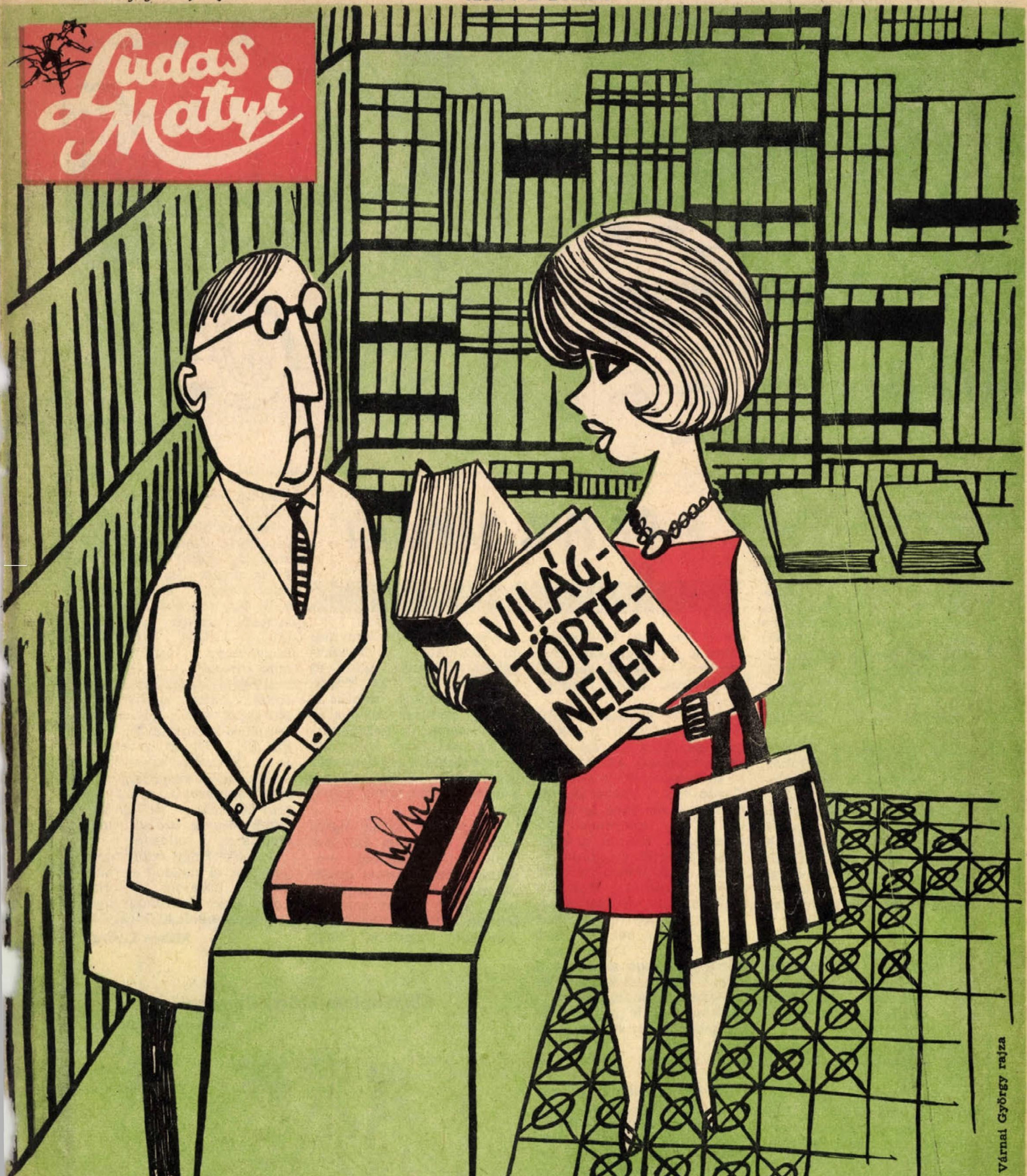
VILÁG-
TÖRTÉ-
NELEM

— Ugye nem végződik szomorúan ...?

Várnai György rajza

Kereskedő a javából

Schwott Lajos rajza

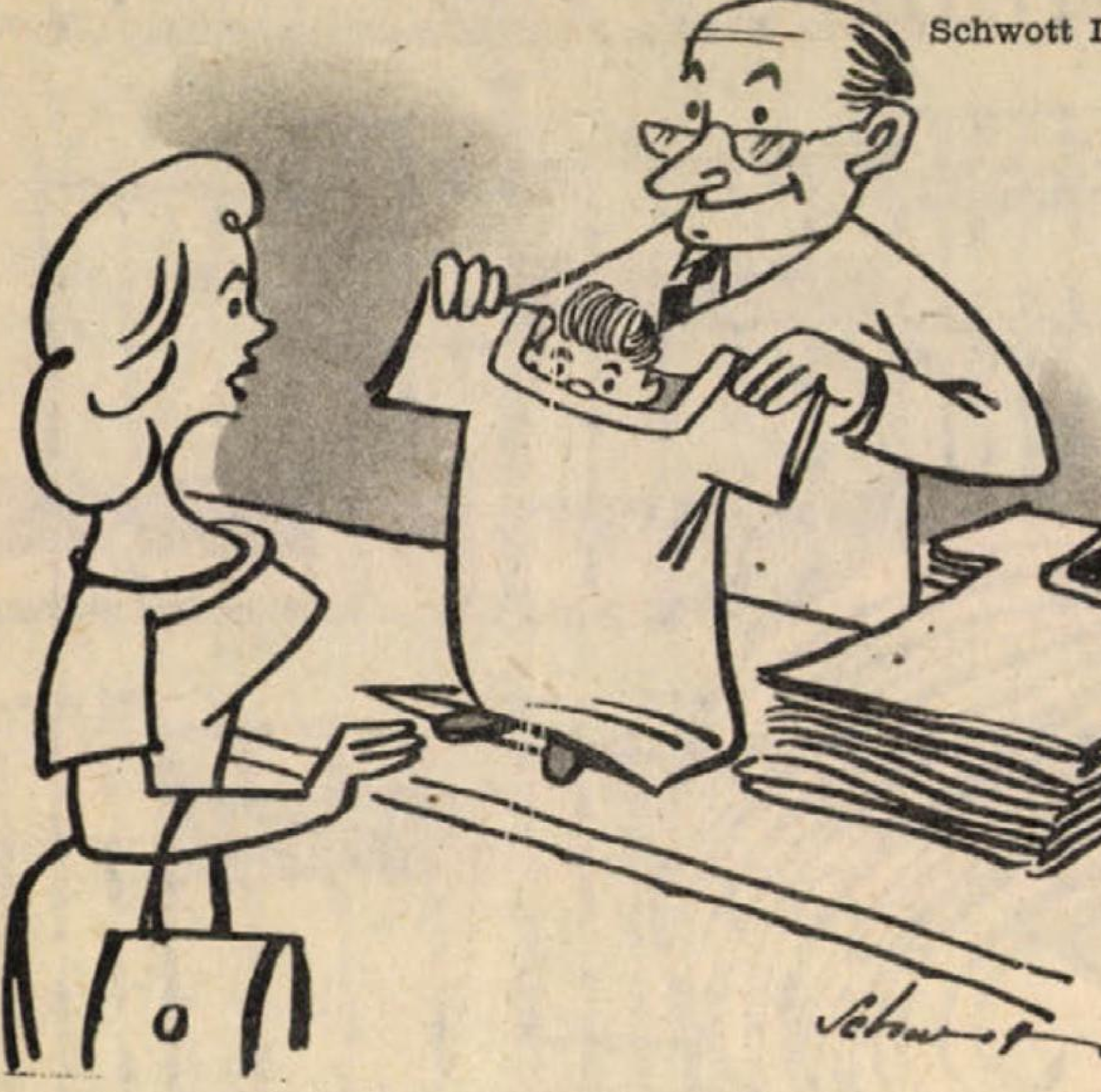

– Jó ez, asszonyom, majd belenő a gyerek!

Elöl kész!

Gerő Sándor rajza

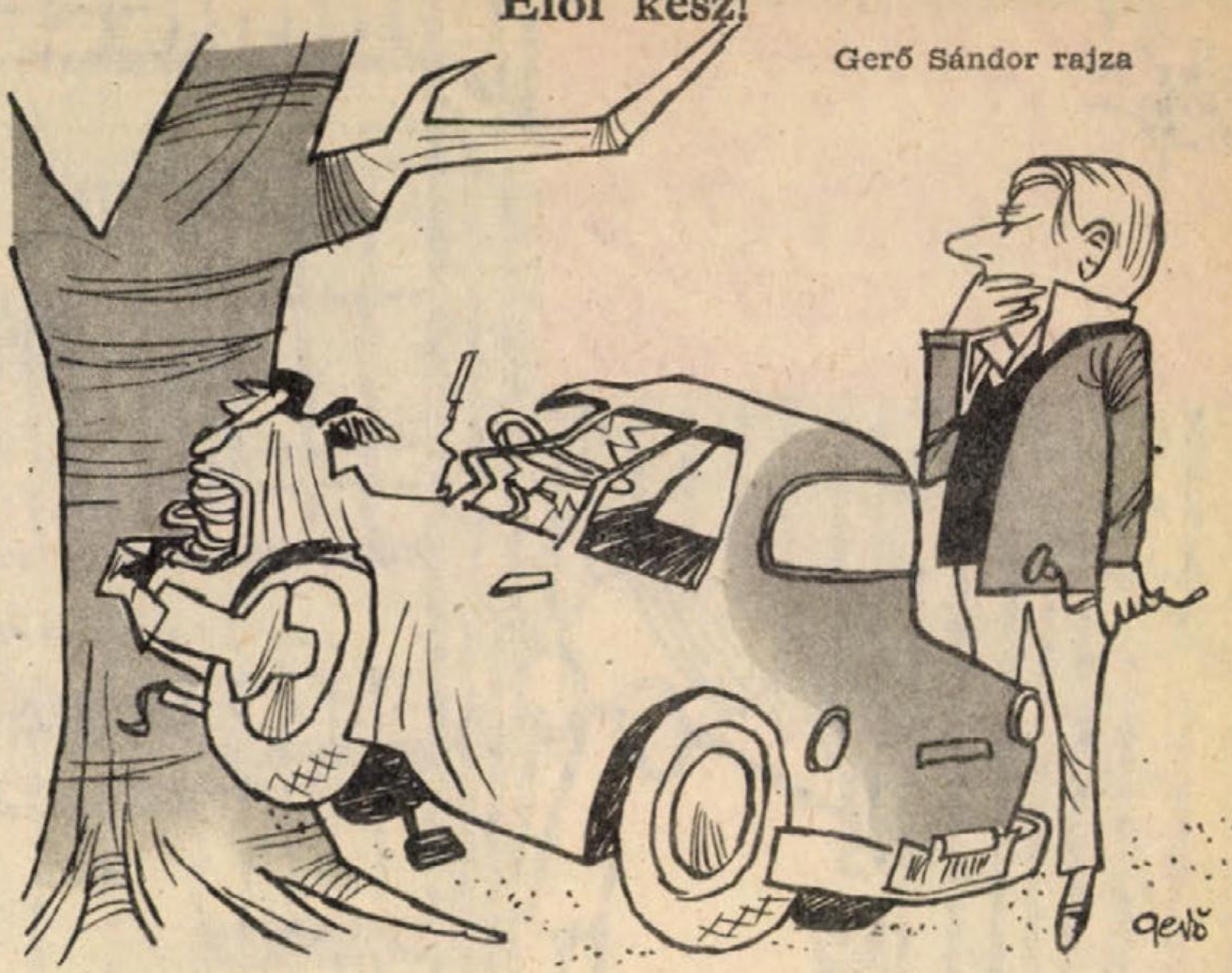

HOGY MIK VANNAK!*

A KISKIRÁLY

Amikor Zimányi a Bámexbumférthoz került — mesélte a barátom —, mindenki boldog volt: végre egy rendes ember! Akkor még nem tudtuk, nem is sejtettük, hogy egy kiskirály ül a nyakunkba. Az első hetekben mintaszerűen viselkedett: mindenkihez volt egy kedves szava, tudott jutalmazni és büntetni, és ami a legfontosabb, remekül értett a dolgához.

Később azonban megváltozott.

Egy alkalommal Kovács, Varga és én, Apollóhoz, Szókratészhez és Nagy Frigyeshez hasonlítottuk őt... Tudod, néha egy főnökre is ráfér a dicséret... Közben erősen figyeltük és láttuk, hogy arcán öntelt mosoly ömlik szét... De csak egy pillanatra, aztán haragos képet vágott, és tudod, mit tett? Kirúgott minket a szobából! Kirúgott! Minket! Egyszerű dolgozókat!... Ez volt a kezdet... Akkor már sejtettük, hogy még sok bajunk lesz vele... Mondtam is a Kovácsnak: kibújt a szög a zsákból!

Másnap, amikor találkoztunk a folyosón, és én azt kiáltottam: „Üdv, Caesar!” — nem köszönt vissza. Elnézett a fejem fölött... Ekkor utána szaladtam, megelőztem, és ismét köszöntem neki: „Üdv, Caesar! A könyvelésbe induló dolgozók köszöntenek téged.” Azt hiszed, visszaköszönt? Nem, belebámult az arcomba, és szó nélkül továbbment. Na, ezzel jól bevásároltunk — gondoltam magamban. — Ebből még kiskirály lesz, akárki meglássa...

Néhány nappal később kiadta az utasítást a titkárnőjének, hogy szerezzen be egy kényelmes karosszéket. A titkárnő szólt nekünk: Kovácsnak, Vargának és nekem, s mi tűvé tettük a várost egy kényelmes karosszékért. Hosszú utánjárással sikerült megkaparintanunk az utolsó bizánci császár trónját. Használt volt, az igaz, de csodaszép, és nagyon kényelmes. Azt hiszed, örült neki?... Szó sincs róla... Tudod, mit csinált, amikor meglátta a trónt? Ordítozni kezdett, és ripityára törte az egészet... Ripityára törte a nép vagyonából vásárolt társadalmi tulajdont... Mondtam is a Vargának: kiskirály ez a javából!

Kovács egyszer azt mondta Zimányinak, hogy minden egyes szavát tanítani kellene az egyetemen. Azt hiszed, hogy észrevette az iróniát? Nem vette észre... Igaz, hogy Kovács remekül csinálta: kétrét görnyedt, és alulról pislogott Zimányira... Varga a felkelő naphoz hasonlította... Ünnepélyes, ájtatos pofával... Egyszer sem nevette el magát... Remek fickó az a Varga, férfi a talpán!...

Én sem akartam lemaradni: tisztelettudóan meghajoltam Zimányi előtt, és azt mondtam: ha kiabál, olyan a hangja, mintha a menny dörögne, mintha az isten szólna le hozzánk... Azt hiszed, hogy észrevette a szavainkban rejlő gúnyt? Nem vette észre... Készpénznek vette, amit mondtunk.

Nem, nem esünk hasra előtte... De nem ám! Azt lesheti! Büszkébbek vagyunk annál: hason csúszva megyünk be a szobájába... Hogy miért nem jelentjük a Központban? Kíváncsiak vagyunk, hogy meddig lehet ezt csinálni velünk...

Néhány héttel ezelőtt vásároltunk Zimányinak egy kalapot. Miért? Tudod, neki is olyan kalapja volt, mint nekünk: barna nyúlszőr. Egy ízben Kovács véletlenül elvitte a kalapját... Láttuk Zimányin, hogy nagyon dühös, csak nem mutatja... Gyorsan vettünk neki egy sárga tökfödőt... Nem nyúlszőr... Aranyból van... Nincs se teteje, se karimája, de azért jól áll... Olyan koronaféle... Borzalino korona... Azért vettük aranyból, mert az strapabíróbb... Az eső sem árt neki... És így legalább mindig tudjuk, hogy melyik az ő kalapja.

Tessék? Hogy miért mondom ezt el neked? — kérdezte a barátom. — Hát azért, hogy írd meg: még mindig vannak kiskirályok!

Mikes György

---

* A szerzőknek a Kossuth Könyvkiadónál nemrégiben megjelent „Hogy mik vannak!” című kötetéből.

Történelem előtti divatőrület

Mészáros András rajza

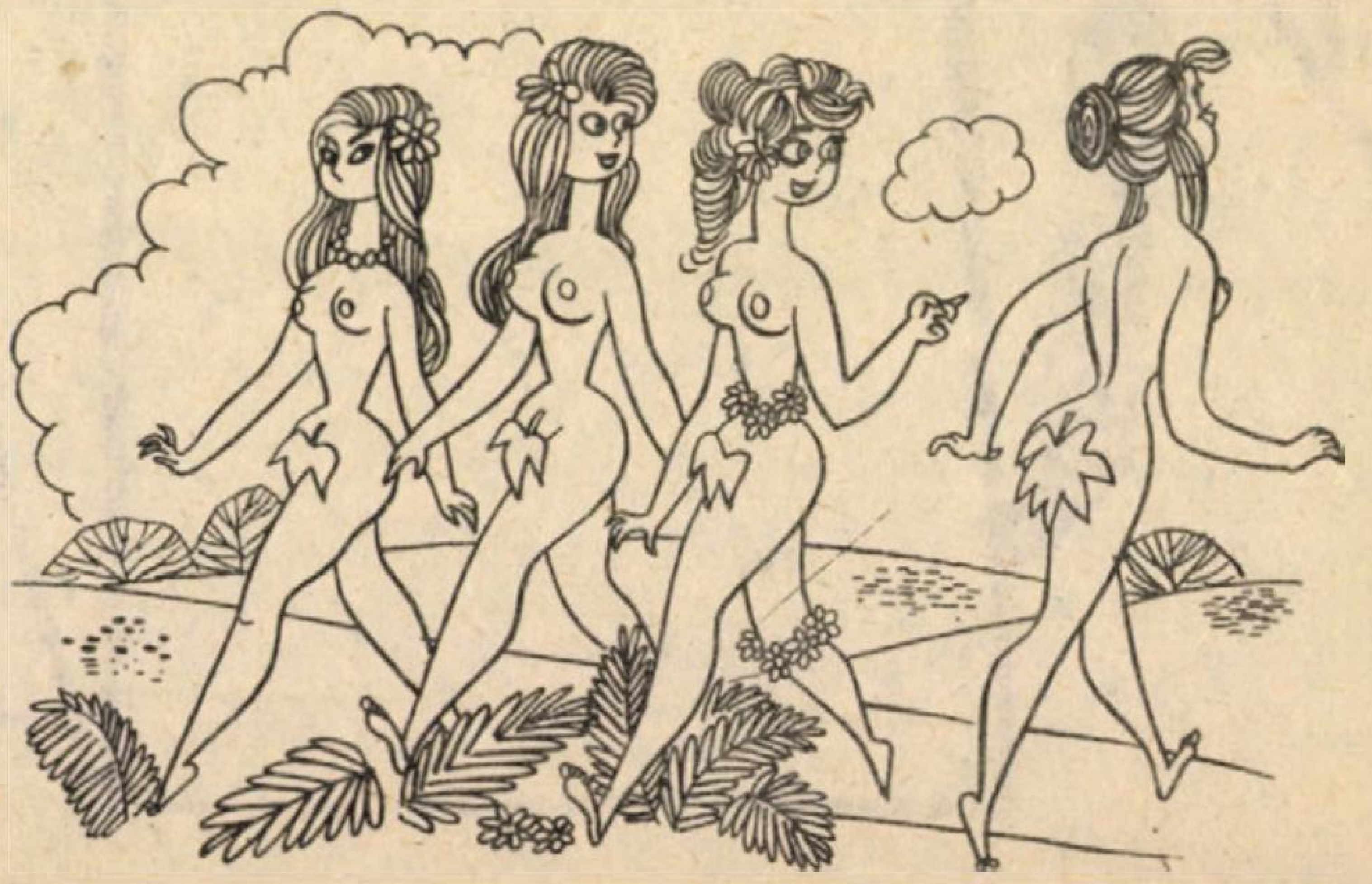

Szervezés

Várnai György rajza

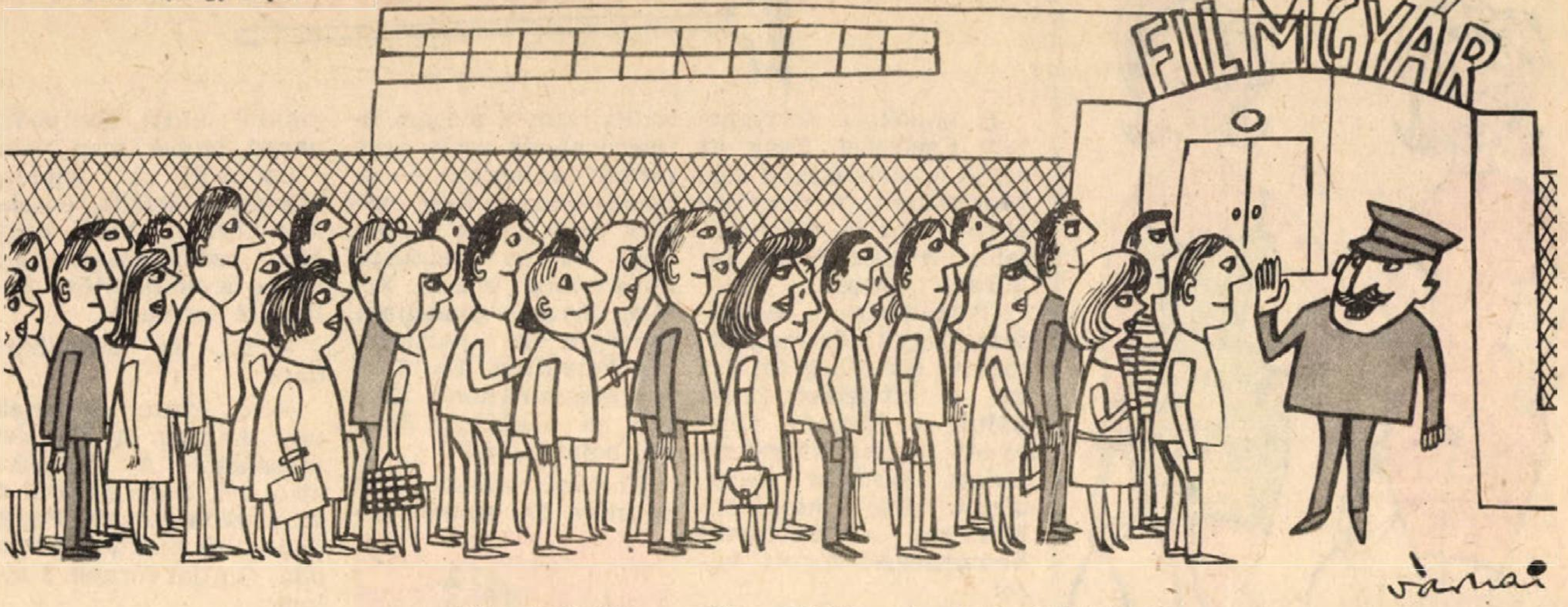

–. Nem kell több szereplő, a többiek menjenek el nézőnek!

A FÜST

Özvegy Vaculek Vincéné (Budapest, XDI., Ló utca 1/c.) egy kellemes nyári délelőttön, konyhájában főzvén, azon vette észre magát, hogy sír. Elcsudálkozott ezen, hogy vajon miért sírdogál, amikor pedig nem is gondolt semmi bánatos dologra, sőt inkább örült: szép, pörköltnek való húst kapott az imént, most fől a sparhelton, leányától is kedves levél jött, mi oka van hát a sírásra?

Ezen csudálkozott magában, s egyszerre azt vette észre, hogy most meg fulladozik, és alig jut levegőhöz. Még a gangra is nehezen ért ki, ott egy kicsit jobban érezte magát. A szomszéd konyhaajtó nyitva volt, ott találta Bocskornét, a lakóbizottság elnökét. Mondta neki, milyen érdekes, hogy sír, és elakad a lélegzete. Bocskorné gyors észjárású asszony volt, átment az öregasszony konyhájába, és felfedezte, hogy egy csúnya repedés van a falon, azon a repedésen füst ömlik be valahonnan, attól lett rosszul a nénike. Tüstént intézkedett hát, megfelelő úton jelentvén, hogy telifüstöli valami özvegy Vaculekné bérleményét, sürgős segítséget kér.

Néhány óra múlva már jött is a házkezelőség szakembere, csupa szívélyesség és megértés volt. Vaculek néni még sírt is örömében, amikor a szakember megsimogatta az arcát, és azzal búcsúzott tőle, hogy legyen csak egészen nyugodt, mert nem feledkeznek meg róla, és mindent megtesznek érte, ami módjukban áll.

Csakugyan, már másnap reggel beállított hozzá két kedves munkásember, csákánnyal. Felbontották az özvegyasszony padlóját, és gyönyörű, új parkettát raktak le a régi helyére. Vaculek néni még sírt is örömében, és mondta, hogy igazán nem kérte az új parkettát, jó volt neki a régi is, ő csak a repedés miatt szólt, mert majdnem megfulladt a füsttől. De a parkettázók azt felelték, hogy ők nagyon szívesen megcsinálták volna azt a repedést is, ha az a repedés a parkettában lett volna, de így nem értenek hozzá, mert az kőműves munka, s el is mentek.

Bocskorné látogatta meg később az özvegyasszonyt, mesélte, miért történt a parkettázás. Tudniillik — mondta —, kőművese most nincsen a házkezelőségnek, de van parkettakapacitása, amit el kell. hogy költsön, s gondolták, ezzel is megmutatják neki, hogy gondolnak rá. A házkezelőség egyébként azt üzeni Vaculek néninek, hogy elalvás előtt borítson az orrára egy vizes zsebkendőt, mert az megszűri a füstöt, ha esetleg éjszaka jönne be a füst a repedésen által. Az özvegyasszony még sírt is a meghatottságtól, hogy mennyire gondol rá a házkezelőség, azzal lefeküdt.

Másnap már korán reggel bekiabáltak hozzá, hogy nyisson ajtót, mert a házkezelőségtől jönnek. Vaculekné örömmel nyitott ajtót, s kérdezte, hogy kőművesek jöttek-e hozzá? De nem kőművesek voltak, hanem asztalosok. Felszereltek egy szép vászonredőnyt az ablakára, ezenfelül kapott egy nagy doboz patkányirtót és egy gumislaugot. A néni még sírt is örömében, de délután nagyon rosszul lett, mert az új redőny nagyszerűen szigetelt, és semmi füstöt sem engedett eltávozni a lakásból, ami a repedésen át bement az öregasszony bérleményébe. Vaculeknét a mentők részesítették elsősegélyben, majd kórházba szállították, de három nap múlva már annyira megerősödött, hogy hazamehetett.

Lakása elé érkezve sírvafakadt a meghatottságtól. Mostanában az öreg néni amúgy is, szinte reggeltől estig könnyezett. Távollétében gyönyörű homlokzat-tatarozást kapott, ablaka alá még gipszvirágokat is ragasztottak. Az építőmunkásoknak persze csak a homlokzat-tatarozás volt a feladatuk, a lakás belsejébe nem mentek, így a repedésből továbbra is jött a füst. De a tatarozók megnyugtatták az özvegyasszonyt, hogy ha a szobájából kiáramló füst idő előtt bekormozná a szép új homlokzatot, csak szóljon nekik, mert van rá keret, és mindjárt kijönnek átfesteni.

Ezt azonban özvegy Vaculekné már nem érte meg. Éppen egy nappal az előtt, hogy a házkezelőség az elköltésre váró kapacitásból egy új ablakkeretet utalt ki szegénykének, csendesen megfulladt Ló utcai bérleményében. A házkezelőség a környék által annyira kedvelt, szeretetre méltó lakót saját halottjának tekintette. Hantjának gondozását a lakótársak átvették. A házkezelőség a kiskert-mozgalomra előirányzott nagyobb összegből, és az őszig elköltendő fűmag-kapacitásból támogatja a lakók társadalmi sírápolását.

Somogyi Pál

A legújabb köszönés

Vasvári Anna rajza

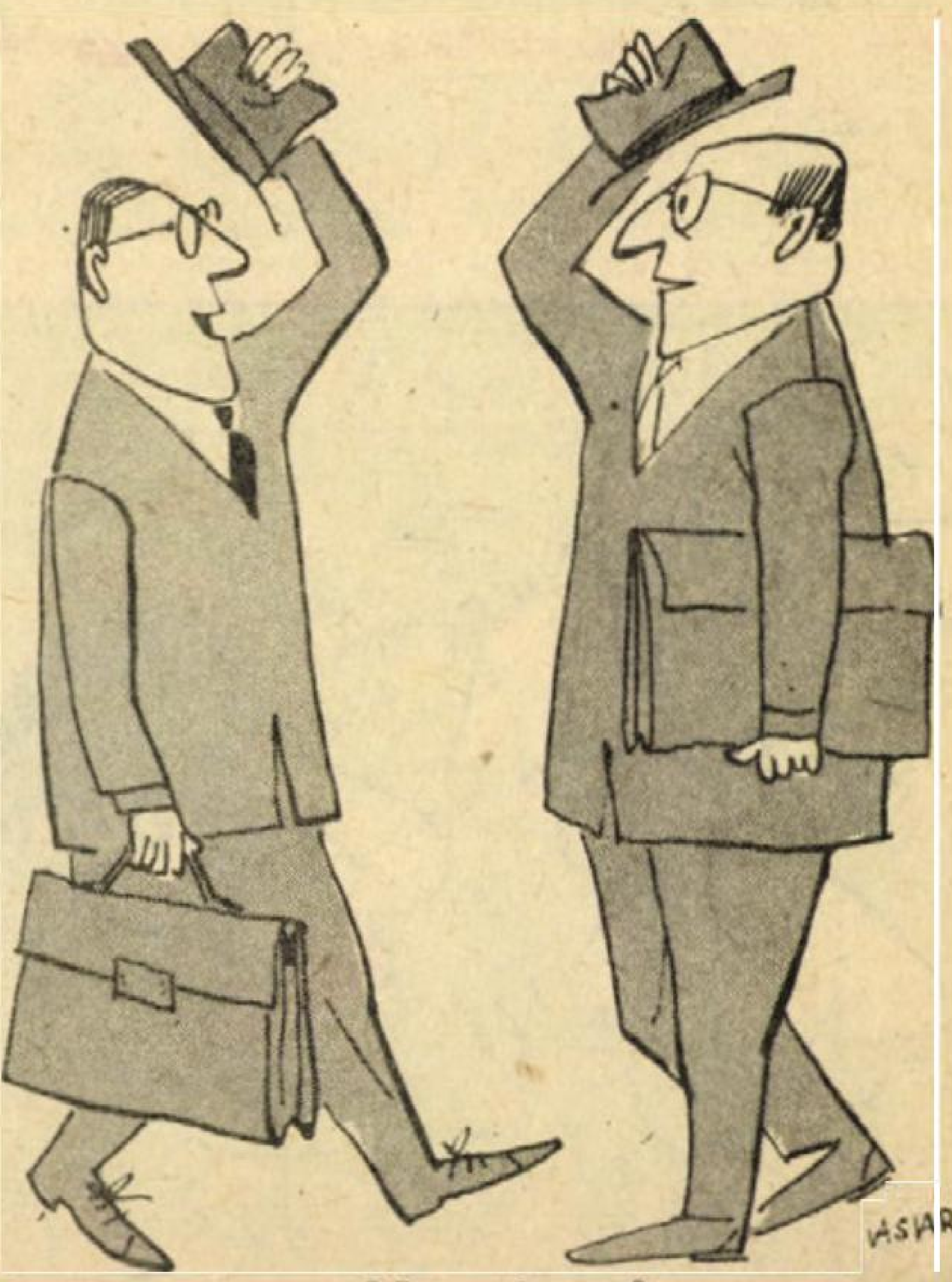

– Na, mi van?...

Az új divat

Vasvári Anna rajza

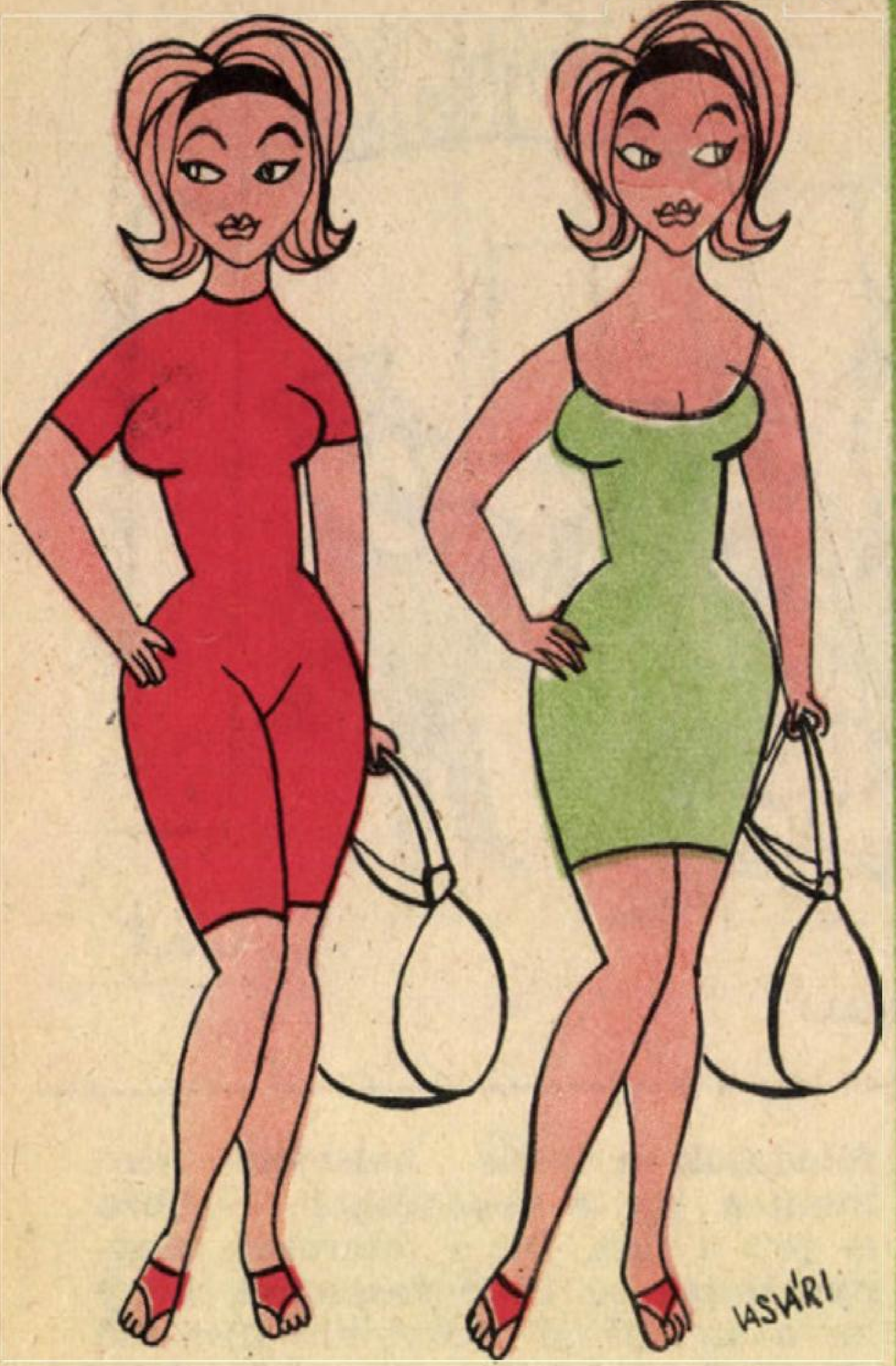

Fürdőruha

Utcai ruha

Tiltott gyümölcs

Balázs-Piri Balázs rajza

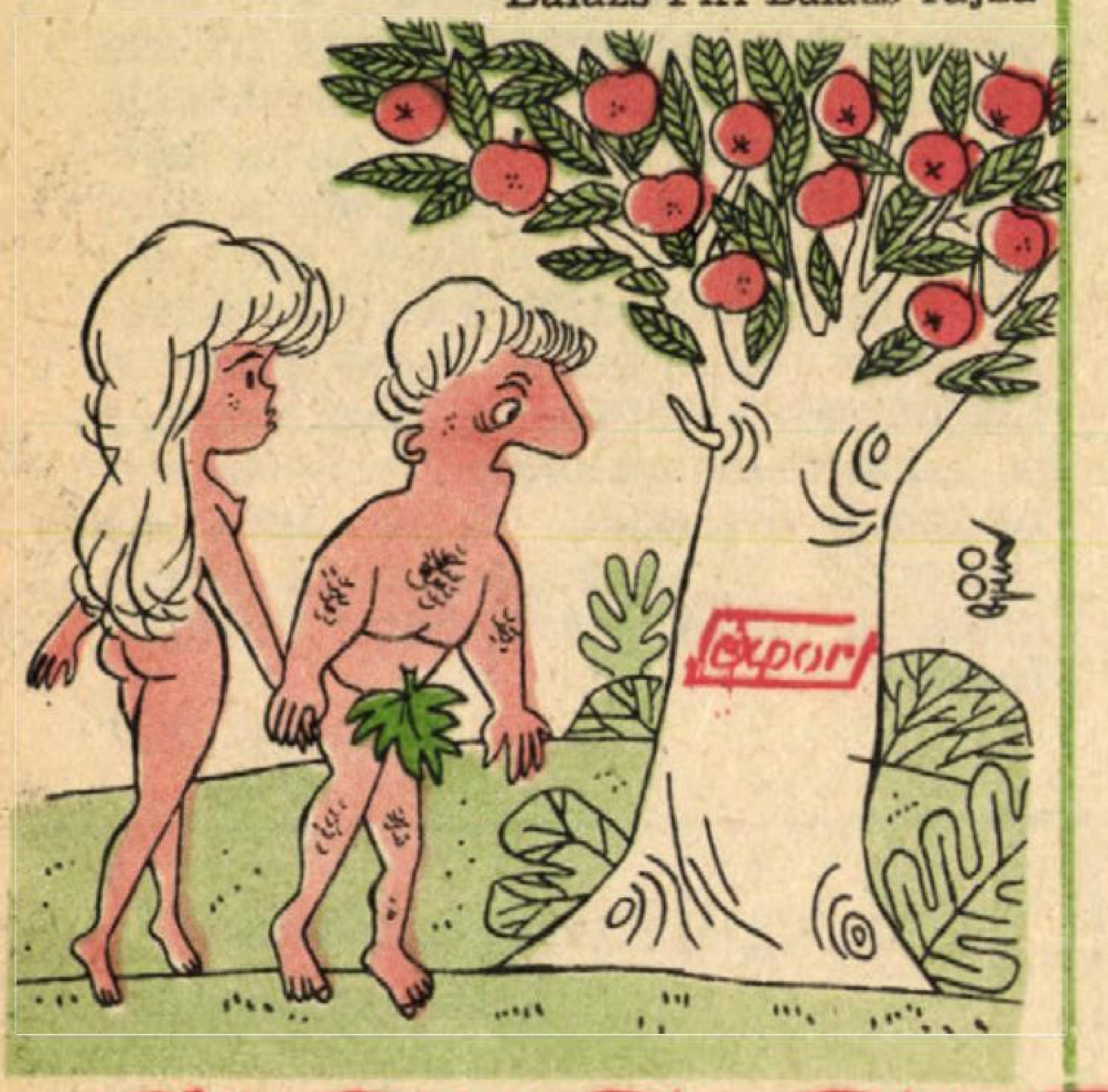

BEJÁRÓ FÉRFI

A napokban felkerestem Cselééket. Csak az egyik családtagot, Csele Menyhártot, a negyven körüli, szürke, jelentéktelen bérelszámolót találtam otthon.

Csodálkozva észleltem, hogy Csele megváltozott. Ha lehet férfira ezt a kifejezést használni — kivirult. Görnyedt tartása kiegyenesedett, szemébe magabiztos fény költözött. Fölényes és lekötelező kedvességgel fogott kezet.

— Hogy van mindig? — kérdeztem.

— Bejárok.

— Aha, persze az irodába, a Müzimpexbe.

— Ó, nem, nem a Müzimpexhez — családokhoz. Bejáró férfi lettem.

— Bejáró férfi? Olyan nincs . . .

— De van. A dolog így történt: egy ismerős családot, Vincééket kerestem fel. Nagyon nyomott hangulatban találtam őket, különösen az asszonyt. Bejárónőjük épp aznap cserélte fel Vincéék kislakását egy nagyüzemmel. Miközben Vincéné sirámát hallgattam, hogy mihez kezd most, amikor a hivatalban is mindenki szabadságra ment, nem kerülte el figyelmemet, hogy mennyi órabért fizetett a bejárónőnek, és hogy épp múlt héten kedveskedett neki születésnapjára egy terilén szoknyával.

A bejárónő bérét önkéntelenül is összehasonlítottam a magam fizetésével, és az is megfordult fejemben — az igazgatómnak még egyszer sem jutott eszébe, hogy terilén nadrággal lepjen meg engem. Futólag arra is gondoltam, utóvégre az egyenjogúság kétoldalú. És hirtelen megszólaltam: Eljövök én magához, Etuska, bejárónőnek.

Vincéné először csak nevetett. De amikor látta, hogy komoly a dolog, örömében azt sem tudta, mivel kedveskedjék nekem. Ami jó csak akadt az éléskamrában, mindent elém rakott.

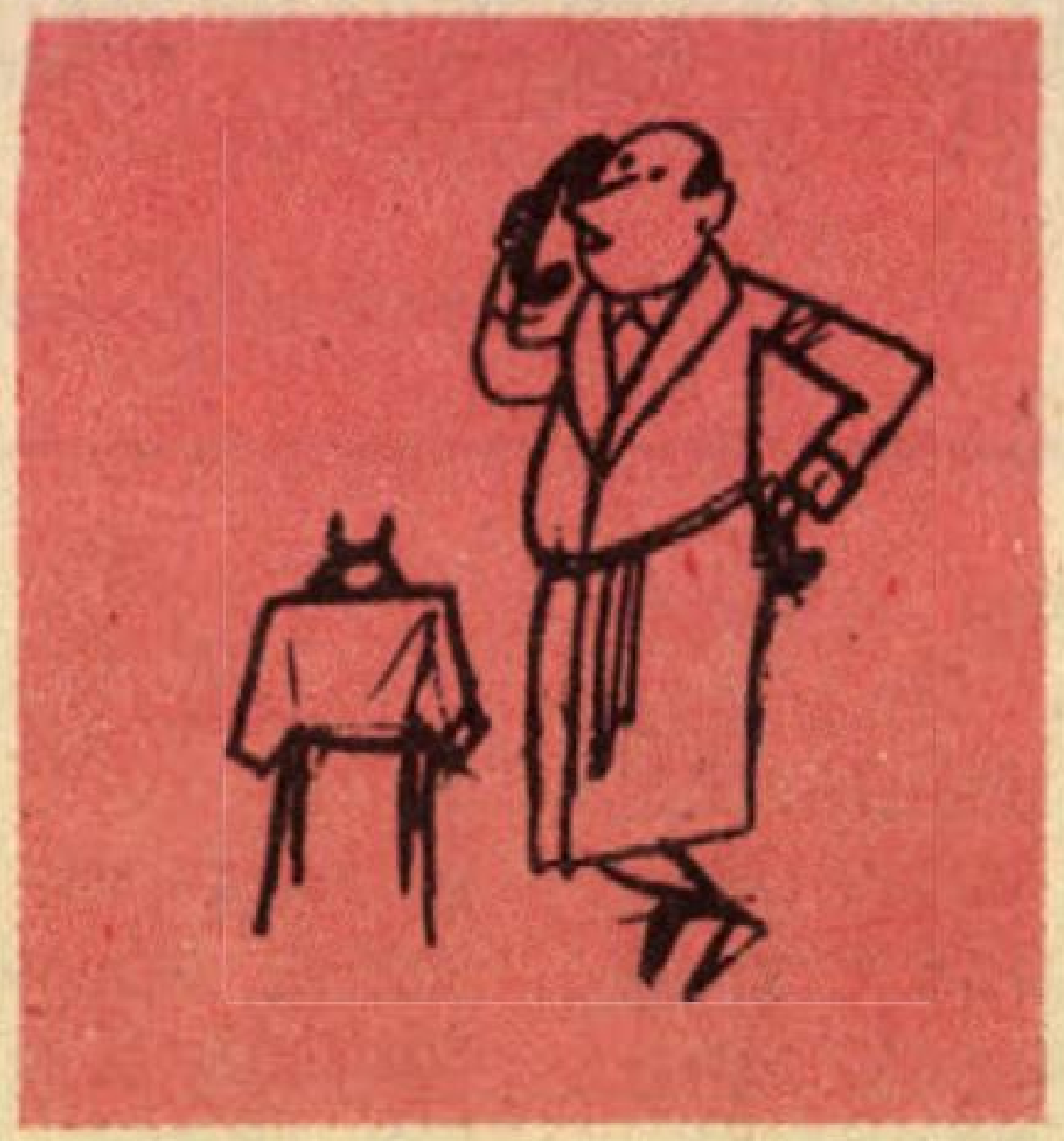

— És most?

— Három rendes házam van. Nem panaszkodhatom. Cirka még egyszer annyit keresek, mint annak idején a Müzimpexnél. Ha rámennék a dologra, még jobban feltornászhatnám. De nem steigerolok. Nekem az kell, hogy becsüljenek és tiszteljenek. Hogy becézzenek és szeressenek. — Felpattintotta finom ezüst cigarettatárcáját, és mutatta a bevésést: „Menyhártnak soha nem múló hálával a Cibere család”. Látja, Menyhárt napra leptek meg vele.

Csöngött a telefon. Menyhárt felállt, és ekkor észrevettem, hogy egy csodálatosan szép kínai brokátköntös omlik alá termetén.

— Ez is Menyhárt nap?

— Ó, nem, ezt csak úgy kaptam a kis Nemerénétől. A butuska attól fél, hogy elcsábít a szomszédasszonya. Pedig dehogy is mentem volna oda. Olajjal főznek. Utálom!

Fölvette a kagylót: „Kézcsók, Micike. Sajnos lehetetlen. Nem, e hónapban képtelen lennék már nagytakarítást vállalni. Hogy holnapután este mégis ugorjak fel kicsit? Értem! A férje elutazott. Várjon csak, kedves.” Menyhárt elővette kis aranyfedelű zsebnaptárát: „Sajnos, már elígérkeztem.”

Letette a kagylót, fáradt mosollyal fordult felém:

— Látja, egy perc nyugtom sincs. Még este is üldöznek.

— De mit fog csinálni öreg korára? Élete fogytáig sikálni, vikszelni akar?

Menyhárt szemében megjelent a beérkezett, kiegyensúlyozott emberek magabiztos pillantása:

— Ó, gondoltam én már arra az időre is. . . . Akkor majd elmegyek kozmetikusférfinak . . .

Kertész Magda

Pusztai Pál rajza

Jucika mentőöve

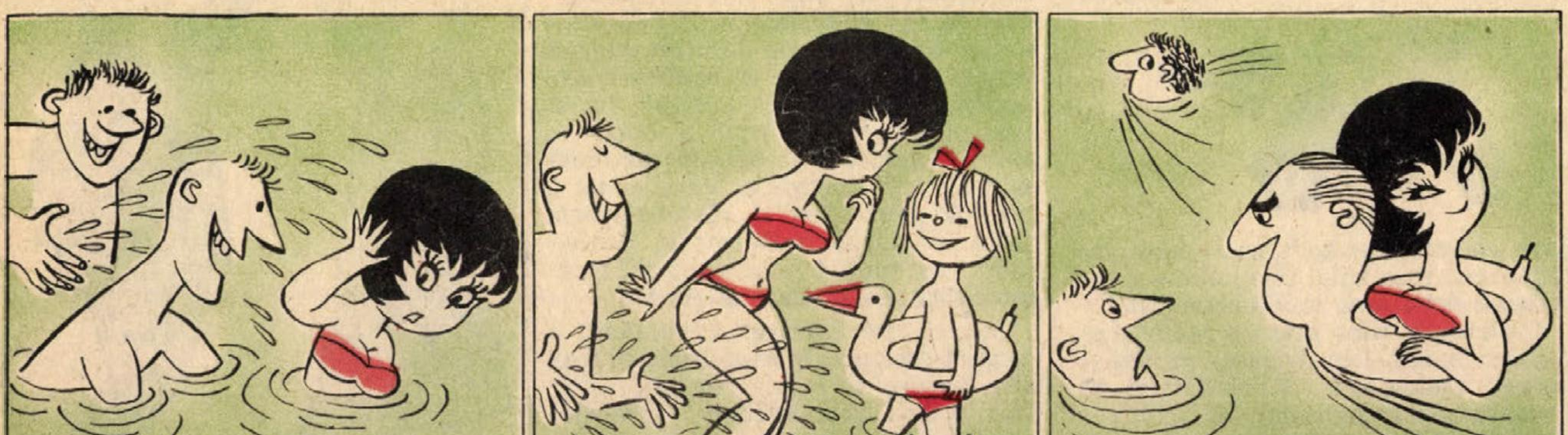

A bonni látogatás után

Gerő Sándor rajza

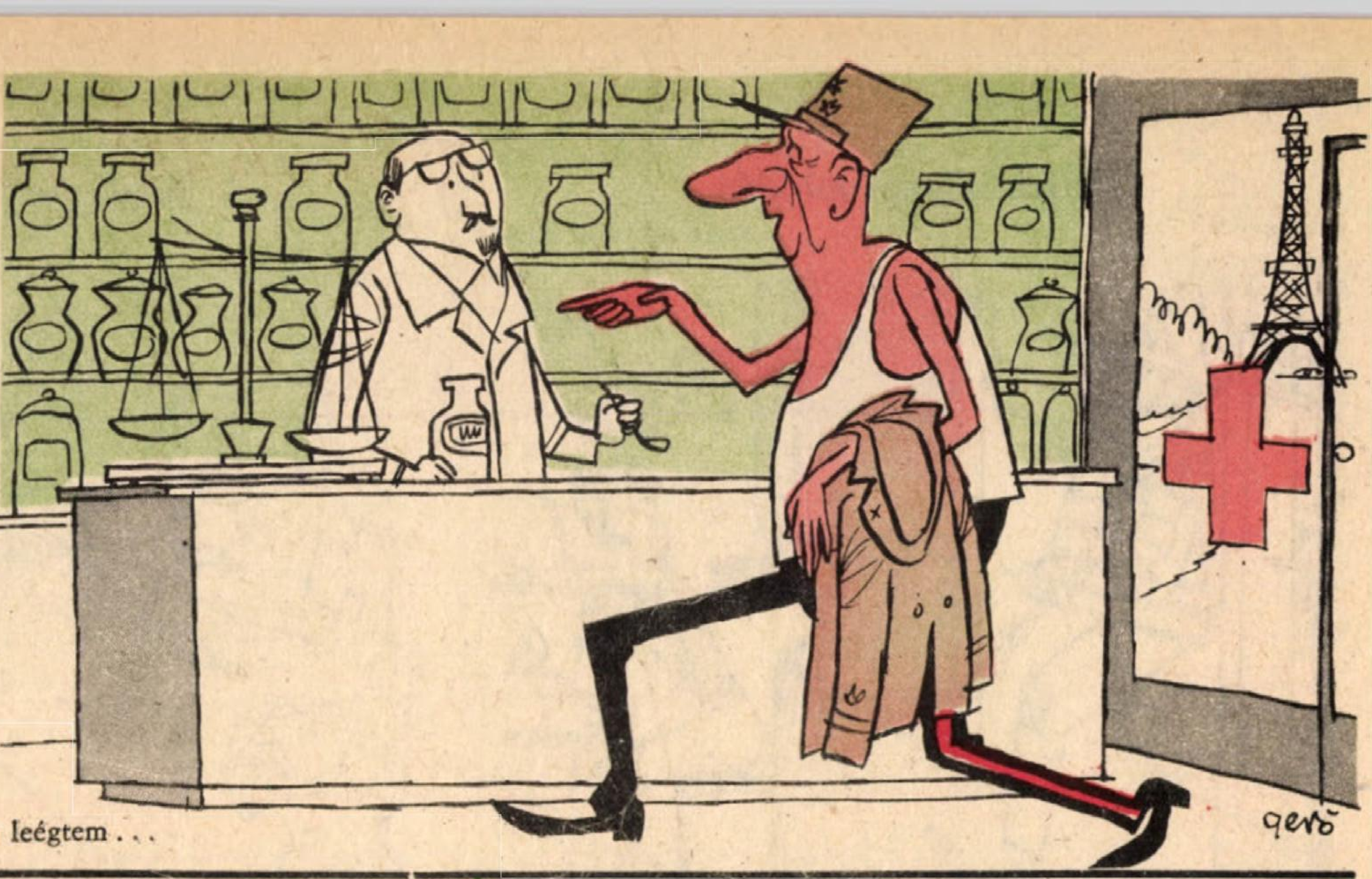

De Gaulle: Gyógyszerész úr, nincs valami jó kenőcse? Nagyon leégtem . . .

ÜDÜLŐK

A nagy ember

A kis balatoni üdülő vendégeit lázba hozta az egyik jelentős fővárosi színház művészének jelenléte.

Felváry — így hívták őt — volt az üdülő szemefénye. Mindenki az ő kívánságát leste, szavait idézték, óhajait teljesítették... Önkéntes vállalkozók a reggelijét a szobájába vitték, és kakaót kapott, nem kávét vagy teát, mint a többi közönséges beutalt.

Népszerűsége csúcsán Felváry egy előadóestre készült. Már napok óta a szobájában éjjel-nappal próbált.

De egy délelőtt kis piros Skoda állt meg az üdülőnél, és Szegedi, a színházi rendező lépett ki belőle, egy szőke fiatalember, aki Felváryval egy színháznál dolgozott.

Felváry alázattal hajolt meg a kocsi előtt, és mikor megtudta, hogy defektről van szó, máris segített, és pumpálta a kereket. Az üdülők — hűvös vasárnap délelőtt volt — unatkozva körülállták a kocsit, és megdöbbenve figyelték az ő nagy művészüket, hogyan pumpálja, lihegve, izzadva, és lelkesen a gumit.

— Jó, hogy találkoztunk, Felváry — mondta a rendező. — Meg akarom magát dicsérni. Maga mentette meg az utolsó előadásunkat!

— Ugyan, rendező elvtárs! — vágott közbe a művész izgatottan.

— Csak ne szerénykedjék!

— Rendező elvtárs, ne folytassa, nagyon kérem!...

— Hogyhogy ne? Ha maga nem súg olyan remekül, leereszthettük volna a vasfüggönyt, mert Berzencey olyan tökrészeg volt.

Az előadóest elmaradt, mert a kultúros lemondta. A gondnok a kollektíva érdekeire hivatkozva áthelyezte Felváryt egy hatágyas szobába.

Erőművészek

Erzsikét, az üdülő sellőjét, mindenki kedvelte, különösen a férfiak. Határozottan csinos volt, fehér bőrű, hosszú, szőke hajú és tizenkilenc éves. A fiúk hosszú rajban jártak mögötte. A kedvéért cigánykereket hánytak, kézen jártak, dobálták egymást a vízbe és a levegőbe, versenyt rendeztek, hogy ki tud tovább a víz alatt maradni, ki a legjobb tornász, ki a legjobb úszó, de Erzsike csak nevetett rajtuk. A sárga, csillámló homok szétfröccsent barna, izmos testük alatt, feszes, egyenes gyertyát csináltak, szaltóztak a levegőben, és kegyetlenül benyomták egymás izzadt fejét a süppedő homokba. De Erzsike csak nevetett. S akkor jött egy idősebb, bajuszos, szemüveges, nagy fülű úriember, egy pocakos, fehér bőrű, alacsony, s a kezével csak egy egészen pici kis mozdulatot tett, s Erzsike elment vele. A kis kopasz a slusszkulcsát visszatette a zsebébe, és már menet közben belekarolt az üdülő szőke sellőjébe.

A fiúk pedig ottmaradtak, fejenállva a kis fecskéikben, és úgy tettek, mintha nem is érdekelné őket az egész.

Kemény György

KEDVES LUDAS MATYI!

Az általános iskola IV. osztályában, fogalmazás órán a gyerekeknek „A mi utcánk" címmel dolgozatot kellett készíteniök.

Juliska nevű tanítványom megírta, hogy utcájukat egy híres emberről nevezték el. Aztán közölte a dolgozatában, hogy ők a 23. szám alatt laknak, utcájuk szép, egyenes, és fehér falú házuk előtt akácfák bólogatnak, hajladoznak a szélben. Májusban csupa akácillat a környék. Szombat este mindenki söpri a háza elejét. Nagyon szereti az utcájukat.

„Csak egy baj van a mi utcánkban — fejezte be a dolgozatot. — Apukám elszerette a szomszédasszonyt."

Ádám Irén tanítónő
Kisvárda

FALUSI HÍRADÓ*

NÉGYES BORJÚ IKREK SÁSDON

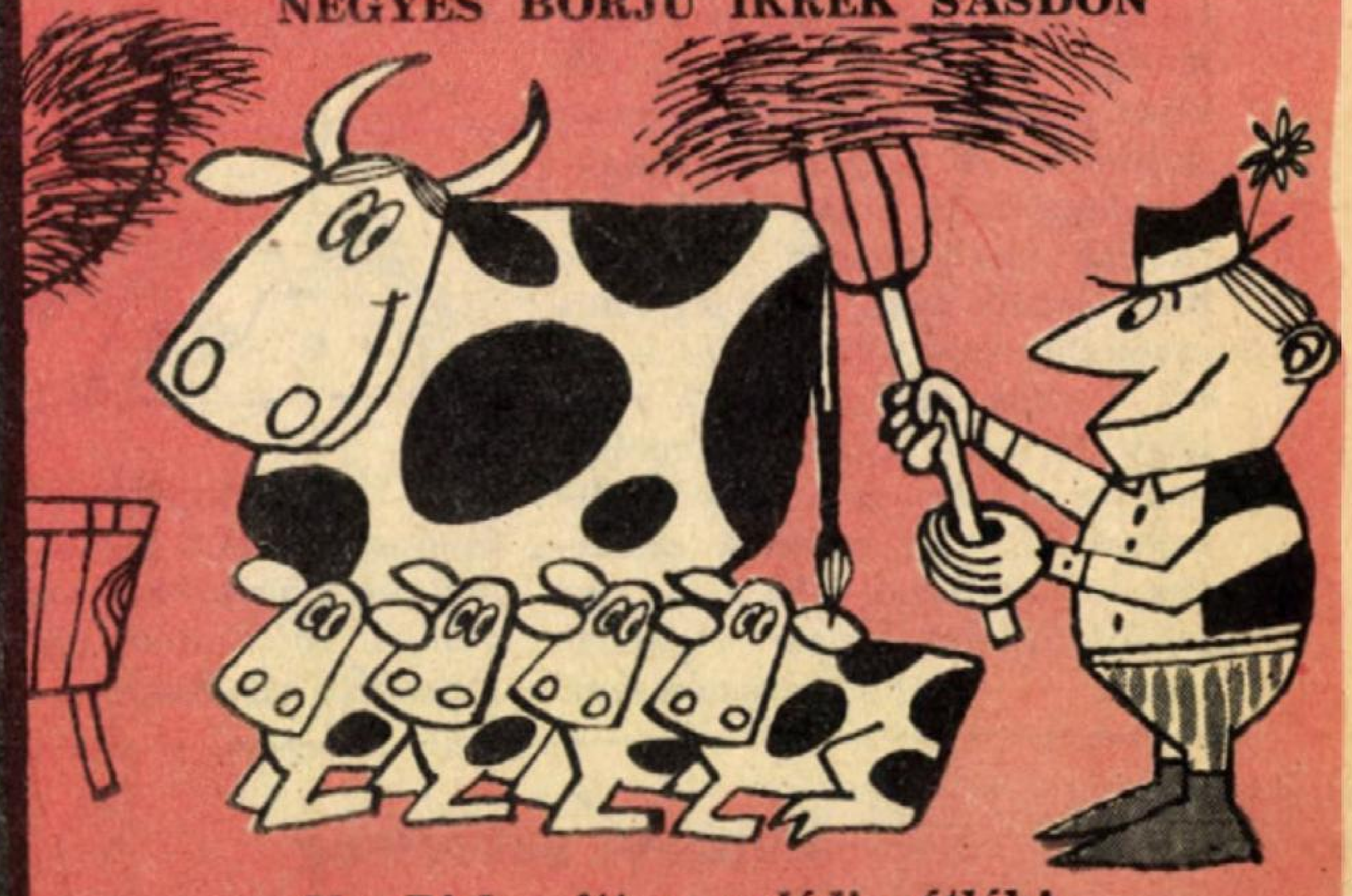

— Ne, Riska, itt a családi pótlék!

VÉGET ÉRT A BIRKANYÍRÁS

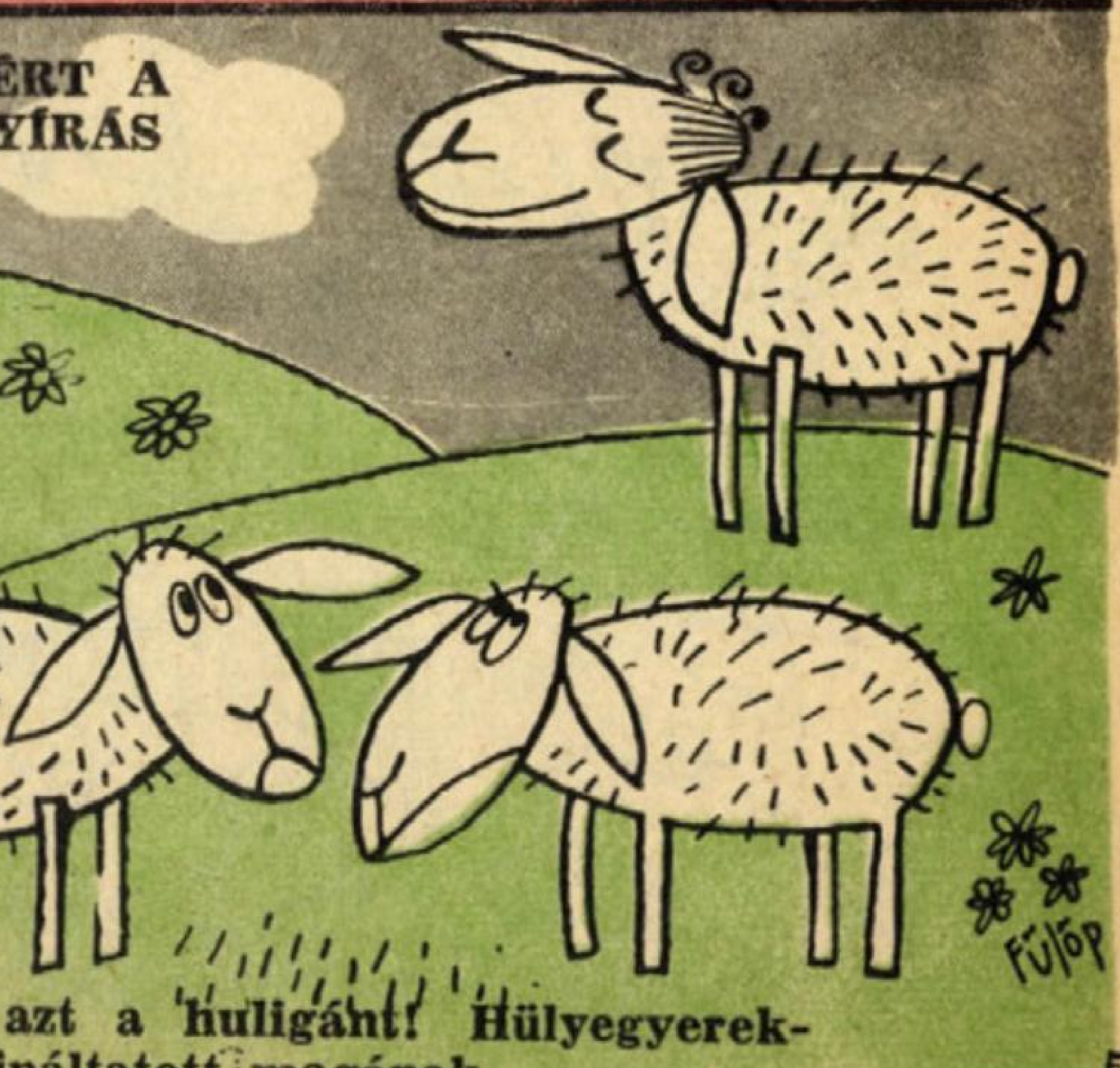

— Nézd azt a huligánt! Hülyegyerekfrizurát csináltatott magának.

Teljes kikapcsolódás

Gerő Sándor rajza

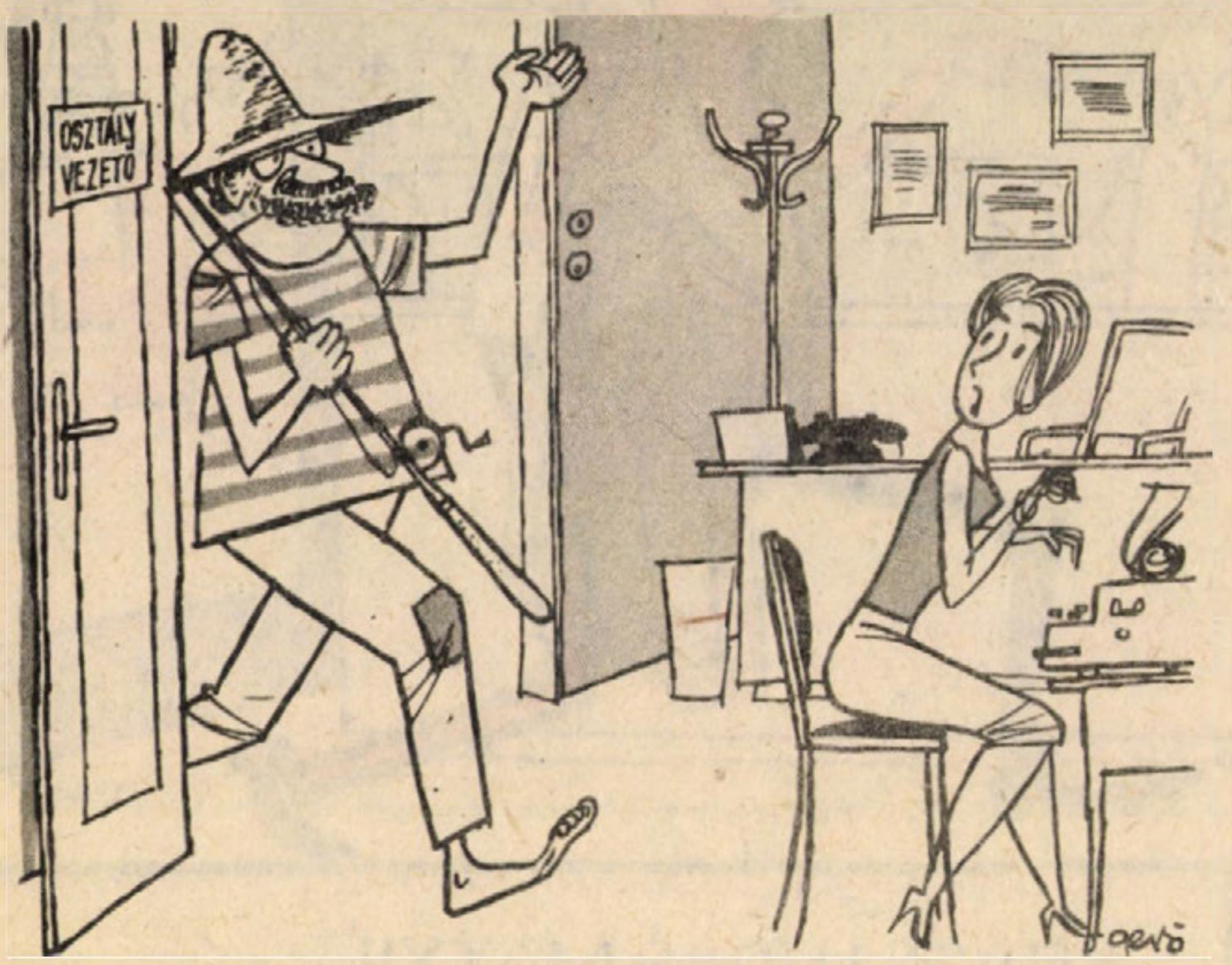

– Erre jártam, Mancika, gondoltam, megnézem, nincs-e postám?

Egy szerkesztőségben

Szűr-Szabó József rajza

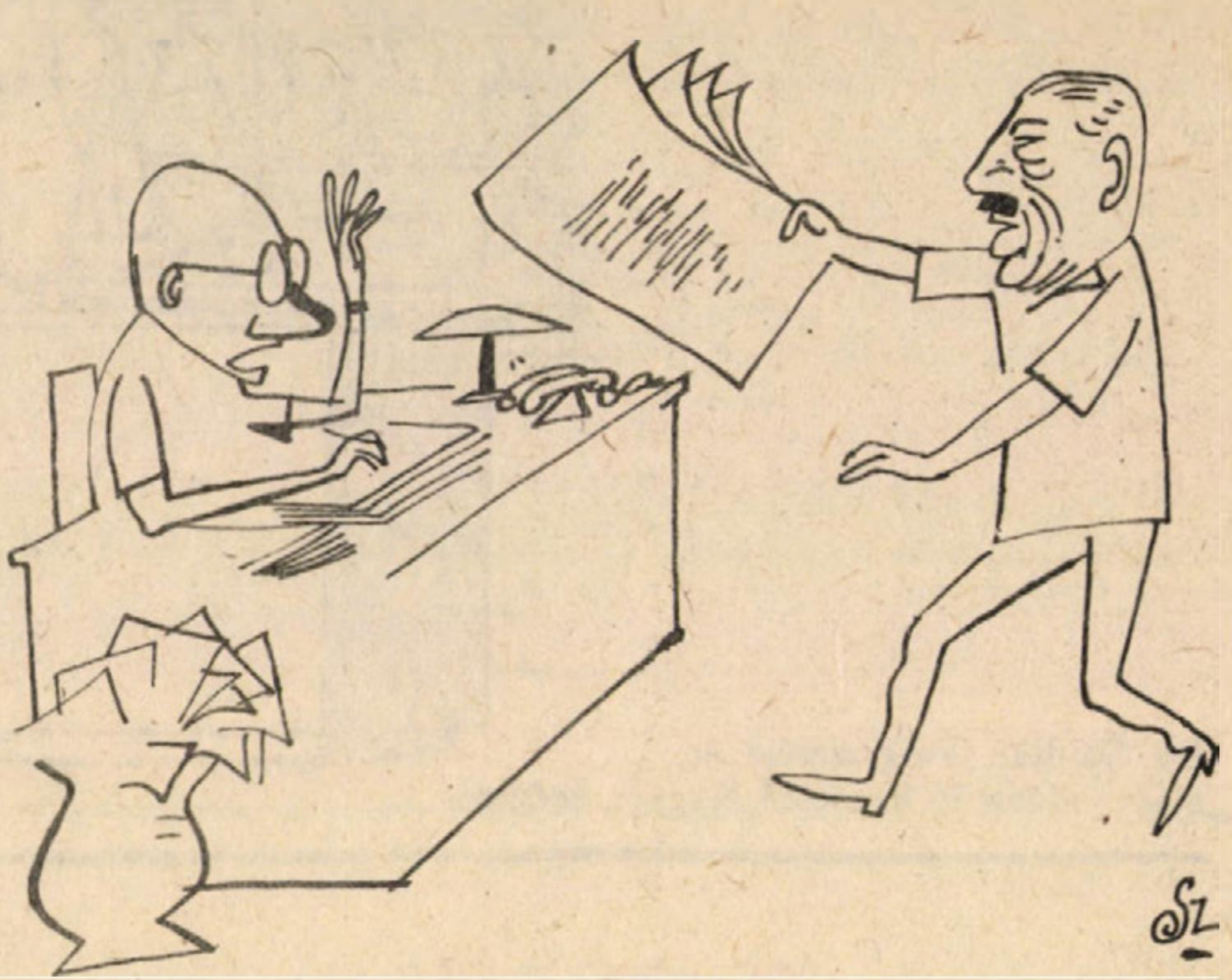

– Írtam egy cikket a társadalmi tulajdon megkárosításáról!
– Aktuális lesz az novemberben is!

BŰNÜGYI EMLÉKIRATOK

Amióta Christine Keeler kisasszony, az angliai Profumo-botrány női főszereplője, mintegy két lottó-főnyereménynek megfelelő összegért eladta emlékiratainak közlési jogát a „News of the World" című vasárnapi lapnak, számos angol anya így inti serdületlen leánygyermekét: „Légy rossz kislány, s akkor híres és gazdag leszel!" A Profumo-ügy szereplői cikksorozatok útján értékesítik érdekes tapasztalataikat. A nagy példányszámban megjelenő angol lapok nem akarják cserbenhagyni a bennük bízó olvasótábort, s az izgalmas erkölcsbotrány többé-kevésbé jelentős szereplőit megnyerik arra, hogy újságcikkekben számoljanak be magán- és közérdekű élményeikről. Az emberek szeretnek felháborodni, s ha nincs min felháborodniok, szinte vigasztalanok. Megbotránkoztatásnak kell lenni, de jaj annak, akinek nincs alkalma megbotránkozni. Ha valaki egyszer már bűnözött, legalább legyen tisztában azzal, hogy mivel tartozik olvasó felebarátainak. Ne elégedjék meg azzal, amit elkövetett. Írja is meg! Ne legyen irigy!

A bűncselekmények irodalmi és zsurnalisztikai jelentősége egyben megmagyarázza azt is, hogy például miért nincs statárium az Egyesült Államokban, ahol pedig a bűnözés elképesztő arányban fejlődik. Lehetséges ugyan, hogy csökkentené a gyilkosok kedvét, ha minden kézrekerült tettest 24 órán belül kivégeznének, ennyi idő alatt azonban a leggyorsabban alkotó gyilkos sem tudná megírni az emlékiratait. Nincs kiadó, aki ilyen feszített munkára kényszeríthetné a szerzőit. Függetlenül attól, hogy úgyszólván fizikailag is lehetetlenség 24 óra alatt (amelyből még a tárgyalás és a halálos ítélet kihirdetése is elvesz néhány órát) megírni egy 15–20 íves könyvet, a túlzott sietség az irodalmi színvonal rovására menne. Amúgy is sok a kifogás a megjelenő könyvek stílusa, szerkezete, jellemformálása ellen.

Kétségtelen, hogy a sajtó és a könyvkiadás mindent elkövet az irodalom fejlődése érdekében. Gyakran megtörténik New York vagy Chicago utcáin, hogy amikor gyilkost üldöznek, nem a rendőrség, hanem valamelyik nagy lap- vagy kiadóvállalat megbízottja éri el először, s mielőtt még bárki odaérne, szerződést köt vele megírandó cikksorozatára, könyvére, nem feledkezve meg természetesen a színház-, film-, rádió- és tv-jogról sem. Nemegyszer tűzharc fejlődik ki az egyes kiadóvállalatok képviselői között, innen a „gyilkos konkurrencia" kifejezés. Sok kiadóvállalati tisztviselő vált már az irodalom mártírjává. A sarokba szorított bandita ugyanis, nem tudván, hogy szerződést akarnak vele aláíratni, tévedésből lelőtte a kiadóvállalat ártatlan alkalmazottját.

A bűnügyi emlékiratok sok hivatásos írónak adnak elfoglaltságot. A bűnözők ugyanis nem minden esetben rendelkeznek kifejező stílussal, sok közülük hajlamos a giccsre, egyik-másik nem tanult meg írni-olvasni. Ez azonban nem baj, mert megfelelő szakemberek, akik már nagy jártasságot értek el a könyvírásban, kellő segítséget nyújtanak. Nagyon gyakran ők hívják fel a halálra ítélt gyilkosok figyelmét olyan részletekre, amelyek az illetőknek nem tűntek fel munka közben.

Az is előfordul, hogy igazi írói tehetség is akad a bűnözők között. Művészi alkotóképességük, elfogatásuk előtt csak azért nem tudott kibontakozni, mert lefoglalta őket a napi munka, elfásultak egyhangú foglalkozásukban. Nemrég például egy halálraítélt fiatalember könyvet kezdett írni a chicagói siralomházban. Már az első fejezetek után kiderült, hogy a könyv magas példányszámra tarthat számot. A kiadók versengtek a kéziratért.

A kivégzést többször is elhalasztották, mert a szerző aprólékos munkával, nagy műgonddal, sok időt felemésztő finom lélekelemzéssel dolgozott.

Hasonló jelenség figyelhető meg Keeler kisasszony emlékiratai körül. A rendszerint jól tájékozott brit belpolitikai körökben az a vélemény alakult ki, hogy Mr. Macmillan miniszterelnök megvárja, amíg befejeződik Miss Keeler cikksorozata, és csak azután mond le.

Feleki László

Parányi szívesség

Balázs-Piri Balázs rajza

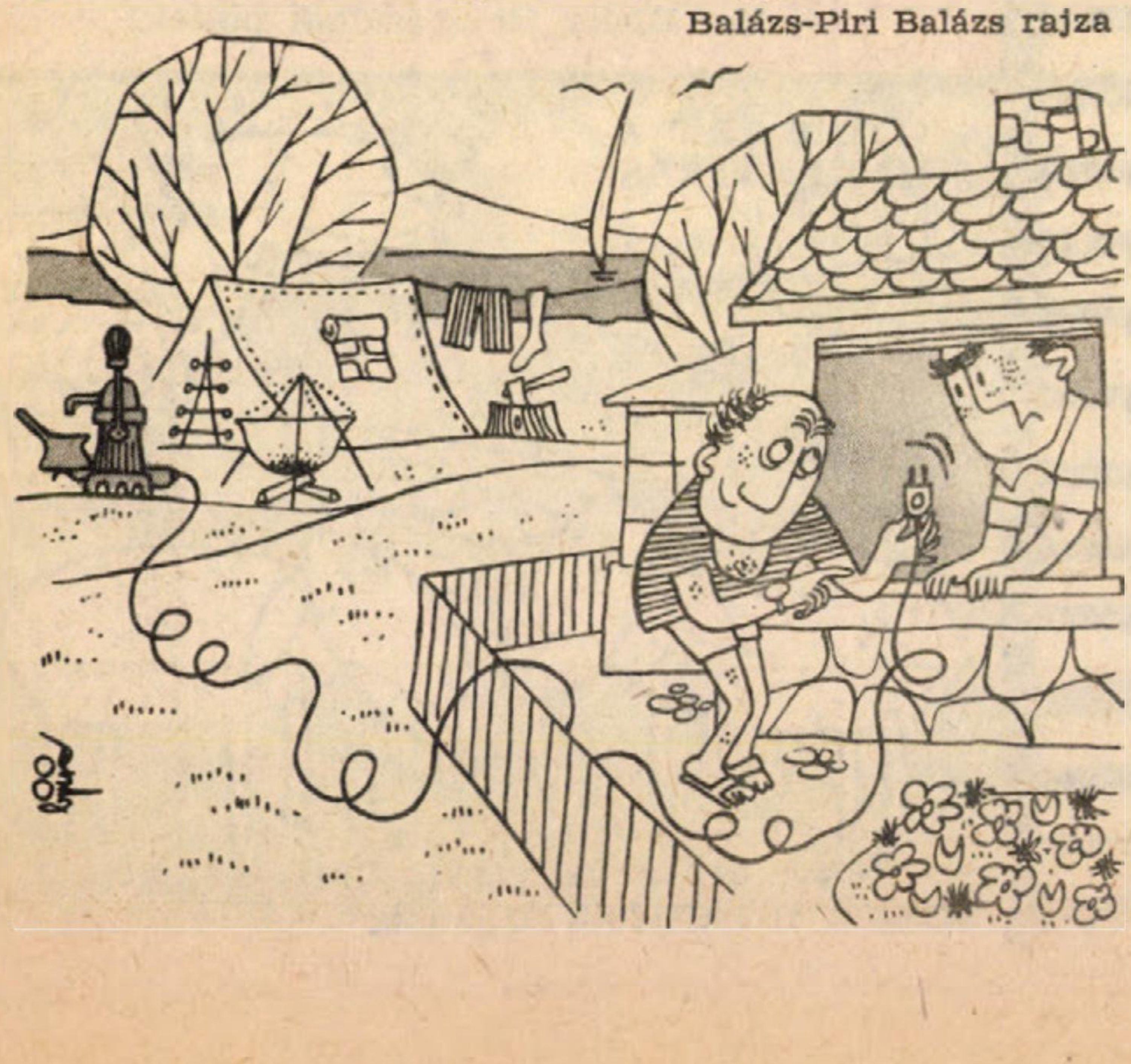

PESTI tudósítónktól

Korunk kedvez a kivonatoknak. Irodalomban a zanzának, nyelvben a 800 szavas „alapnyelv”-nek. És adjuk meg az elismerést a tudománynak is, amely már a kvaterkázásba is bevezette a szubsztancia-gyakorlatot, és feltalálta a borport, a porított bort és a por alakú bort, amelyet vízzel kell felhígítani, és már innivaló borrá válik. Távol álljon tőlem mindenféle léha tréfálkozás, mint például „porban az igazság!”, meg efféle. Csak attól tartok, hogy az igazi alkoholisták, akik a bort is tisztán isszák, a port sem vegyítik vízzel, legföljebb ostyában nyelik le.

*

Könnyen végzetessé válható közlekedési baleset történt a világhír felé vezető széles országúton. X költő leütötte, majd otthagyta költőtársát, Y-t. Amikor X költőt felelősségre vonták, a költő elmondta, hogy Y-nal azon vitatkoztak, melyik a jobb költő.

— És? — kérdezte Illetékes Személy.

— Nem adta meg az elsőséget! — válaszolta a költő.

f. l.

Az USA befagyasztotta a kubai követeléseket

Gerő Sándor rajza

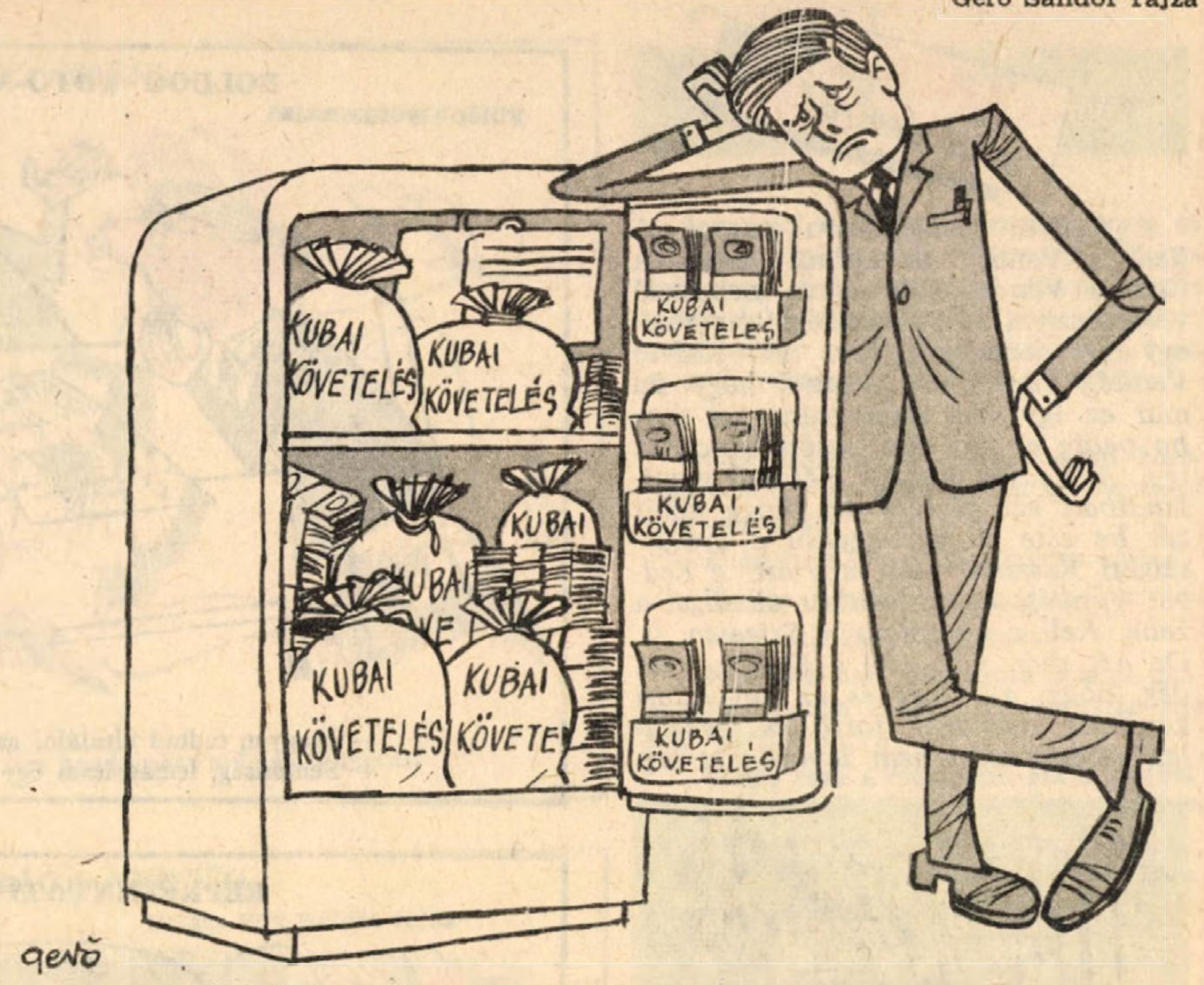

Kennedy: Én mindig gondoskodom arról, hogy legyen valami a jégszekrényben . . .

A Széplány és az Üres Hely

(Versrajz egy megesett esetről)

Felszáll, ím' a buszba egy Széplány:
Jól tudja a Széplány, hogy szép ám.
S henceg is vele jócskán, némán!

A buszba csakis egy hely üres.

S a Széplány csak áll — a világért
Le nem ülne az Üres Helyre!
A busz táncoltatja őt fel, le.

Ám ő le nem ül! Vajon miért?!

Mert hát épp' az Üres Hely mellett
Egy Mégszebblány ül — s az biz' kellet
Szépséget és bájt! Inkább áll hát
A Széplány! Nézi, vizsgálgatja
Azt a Mégsokkalszebb Lánytársát —
Ha az nem ily szépecske lenne,
Sebesen mellé telepedne:
Dehát ily szép mellé le nem ül!
Annak nagyobb szépségét, báját
Látja, látja — s jólérzi ő, hogy
Szépsége, ha melléje leül,
Elszáll, elhamvad, lefagy, lefogy,
Elharangzik menthetetlenül!

Gömöri Jenő Tamás

LE A BÜROKRÁCIÁVAL!

KELL-E CÉGÉR, VAGY SEM?

A közmondás úgy tartja, hogy „a jó bornak nem kell cégér”. Bár, mint annyi mindent a világon, talán az évszázadok tapasztalataiból leszűrt, közmondássá kövült igazságokat is felül kellene vizsgálni, és újjáértékelni. Ez most jutott eszembe, mikor egyik napilapunkhoz érkezett panaszos levélben azt olvastam, hogy az Apretol nevű folyékony keményítő – melynek az a tulajdonsága, hogy a ruha keménységét többszöri mosás után is megtartja – hiánycikk lett.

Mindazoknak a háziasszonyoknak a nevében, akiknek szenvedélye a keményített ruha, kérem a hirdetéssel foglalkozó illetékeseket, ne csak arra biztassanak bennünket plakátokon, hogy viseljünk selymet, meg kartont, mivel az szép, jó és kellemes, mert ezt hírverés nélkül is nagyjából tudjuk. Ehelyett inkább plakátokon közöljék a néppel, ha olyan újdonságokat hoz forgalomba a kereskedelem, ami megkönnyíti a dolgozó nő életét.

Vagy talán kereskedelmünk „a jó bornak nem kell cégér” elvi alapján fejti ki működését?

Dutka Mária

Minden relatív

Erdei Sándor rajza

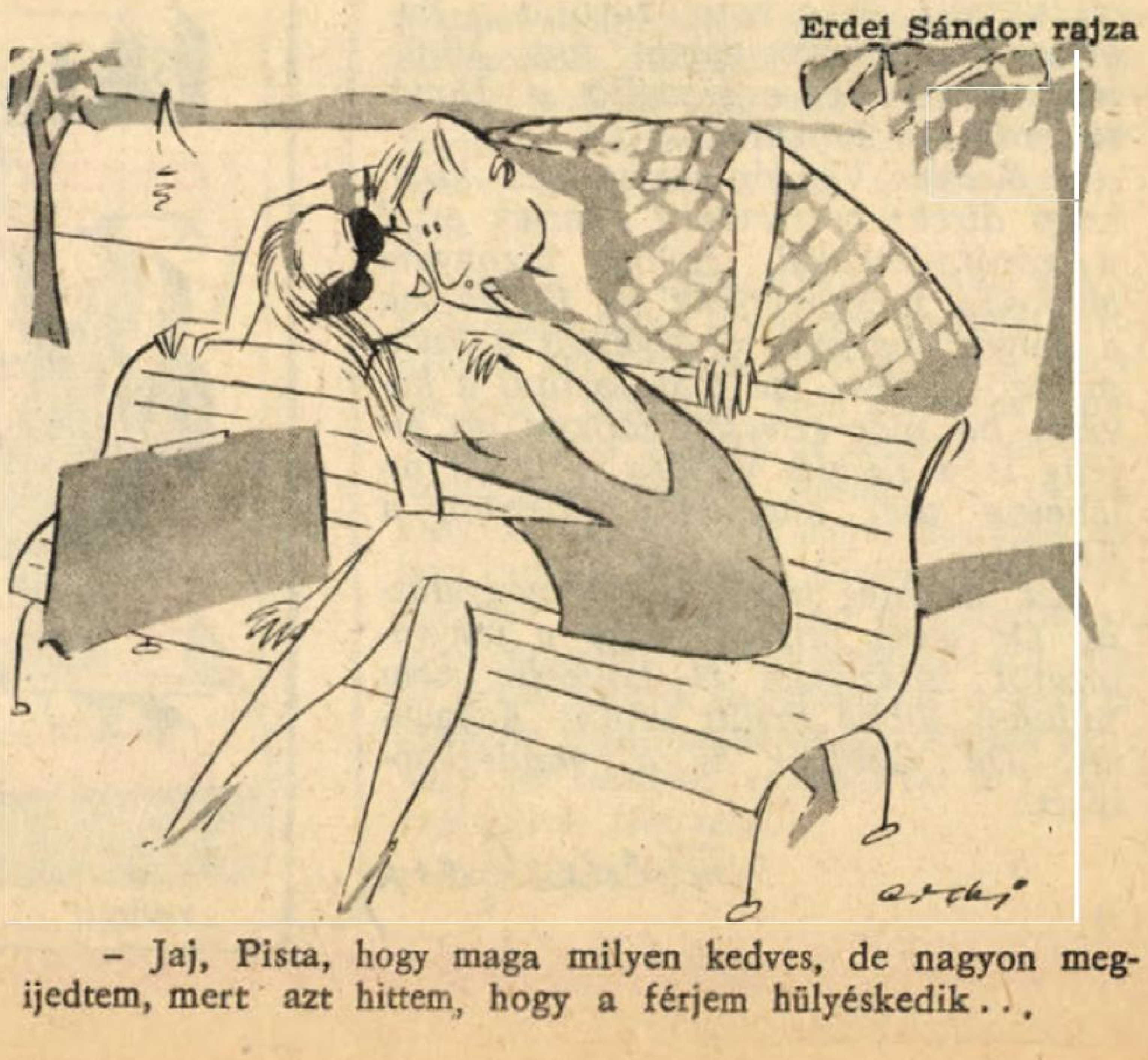

– Jaj, Pista, hogy maga milyen kedves, de nagyon megijedtem, mert azt hittem, hogy a férjem hülyéskedik . . .

LEVÉL a záróráról

A Kedves Vendég sem angyal. A Kedves Vendég ok nélkül ideges. A Kedves Vendég már eleve neheztelő véleménnyel ül be vendéglátóiparunk egy-egy üzemegységébe. A Kedves Vendég mindig azt firtatja, hogy ha már ez így van, miért nincs ez úgy, ha pedig ez úgy van, miért nincs ez így. A Kedves Vendég például e pillanatban azt pécézte ki, hogy miért zár be este fél tizenegykor a margitszigeti Kaszinó? Mert azt érti a Kedves Vendég, hogy ilyenkor elhallgat a zene. Kell a nyugalom a Szigeten is. De azt már nem érti a Kedves Vendég, hogy a júliusi és az augusztusi kánikula napjainak forró és levegőtlen estéin miért nem levegőzhet legalább éjfélig a Duna hűs szellőjétől kellemes Kaszinóban? Miért nem ehet, ihat, fogyaszthat a Kedves Vendég féltizenegy után, zene nélkül? Legalább szombaton?!

Mondom, ezt már nem érti a Kedves Vendég. Túlhaladja az értelmi fokát, de vendéglátóiparunk illetékesei bizonyára meg fogják ezt magyarázni a Kedves Vendégnek.

Már előre megjósolom, hogy ezek után majd azt fogja kérdezni a Kedves Vendég, hogy miért zárják be este tíz órakor a Kuba eszpresszót, a Sziget korszerű, most épített és igazán kellemes vendéglátóipari üzemegységét? De ez még nem elég: az is érdekli a Kedves Vendéget, hogy miért nyitják már délután fél háromkor a Kuba eszpresszót, mert szerinte, amennyivel később nyitnák, annyival lehetne hosszabbra nyújtani az esti zárórát, még egy műszakban is. A Kedves Vendég mindenbe belekotyog, de fogalma sincs arról, hogy milyen rafinált üzletpolitika indokolja a korai nyitást, és a korai zárórát a Kubában is, amelyet éppen úgy körüllengedez a lágy esti szellő a Dunáról, mint a Kaszinót.

A Kedves Vendég persze azt hiszi, hogy direkt bosszantani akarják ezzel a záróra-játékkal, holott bizonyára alaposan meggondolták az illetékesek a dolgot: ha már jól sikerült a Kuba presszó építése; ha már kitűnő a kávéja; ha már szívesen időzne ott éjfélig is a Kedves Vendég – miért ne lehetne már este tízkor bezárni a Kubát?

Ezt is meg fogják majd magyarázni. De isten őrizzen, hogy a magyarázatot intézkedés is kövesse: nem tudnám többé együtt szidni Adenauert, De Gaulle-t és a vendéglátóipart.

Földes György

Magyaros vendéglátás

BOLDOG TOTÓ-NYERTES

Fülöp György rajza

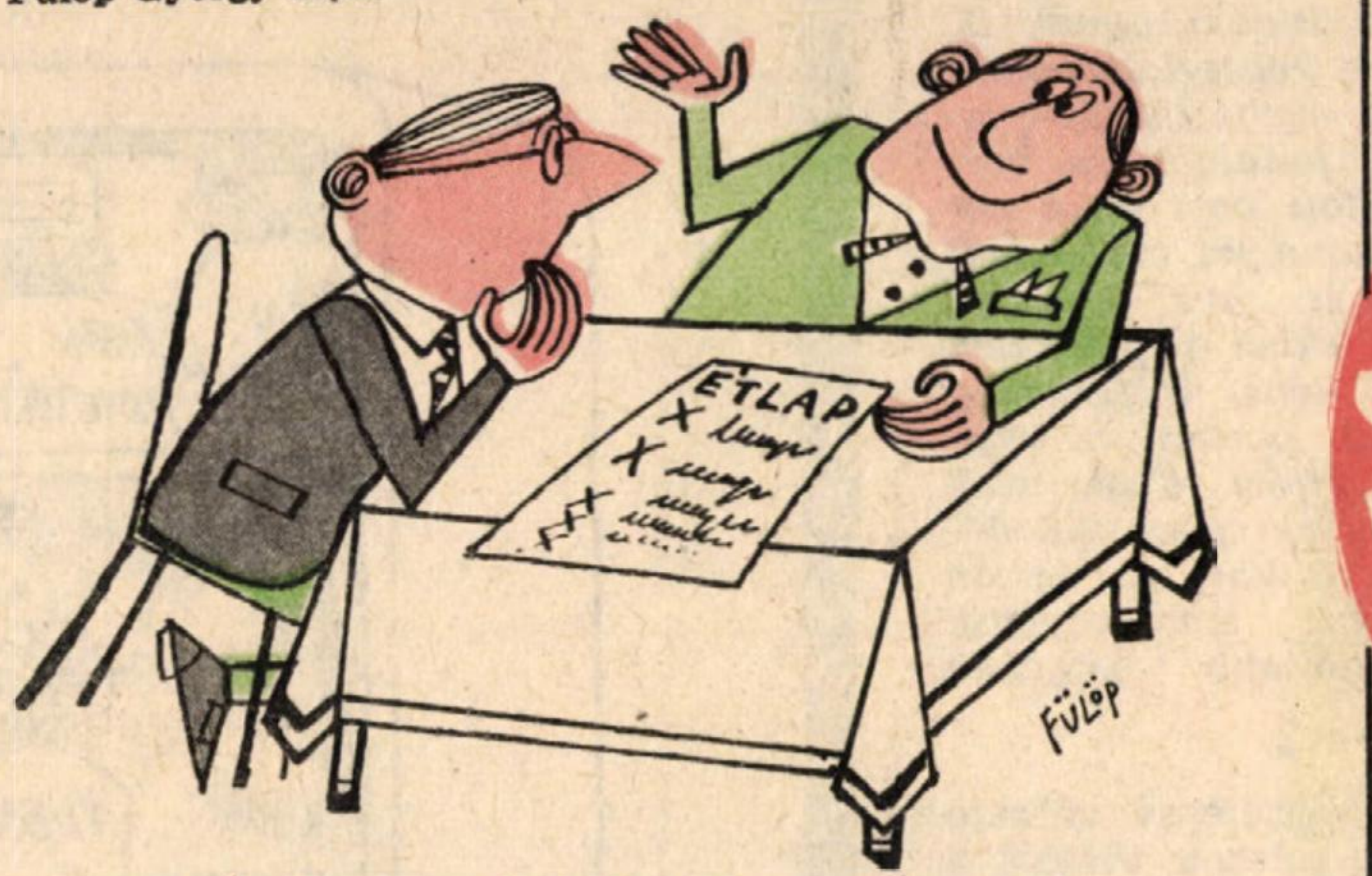

– Hogyan tudtad eltalálni azt a sok ikszet?
– Semmiség, lemásoltam egy esti étlapot.

A HIT EREJE

Pusztai Pál rajza

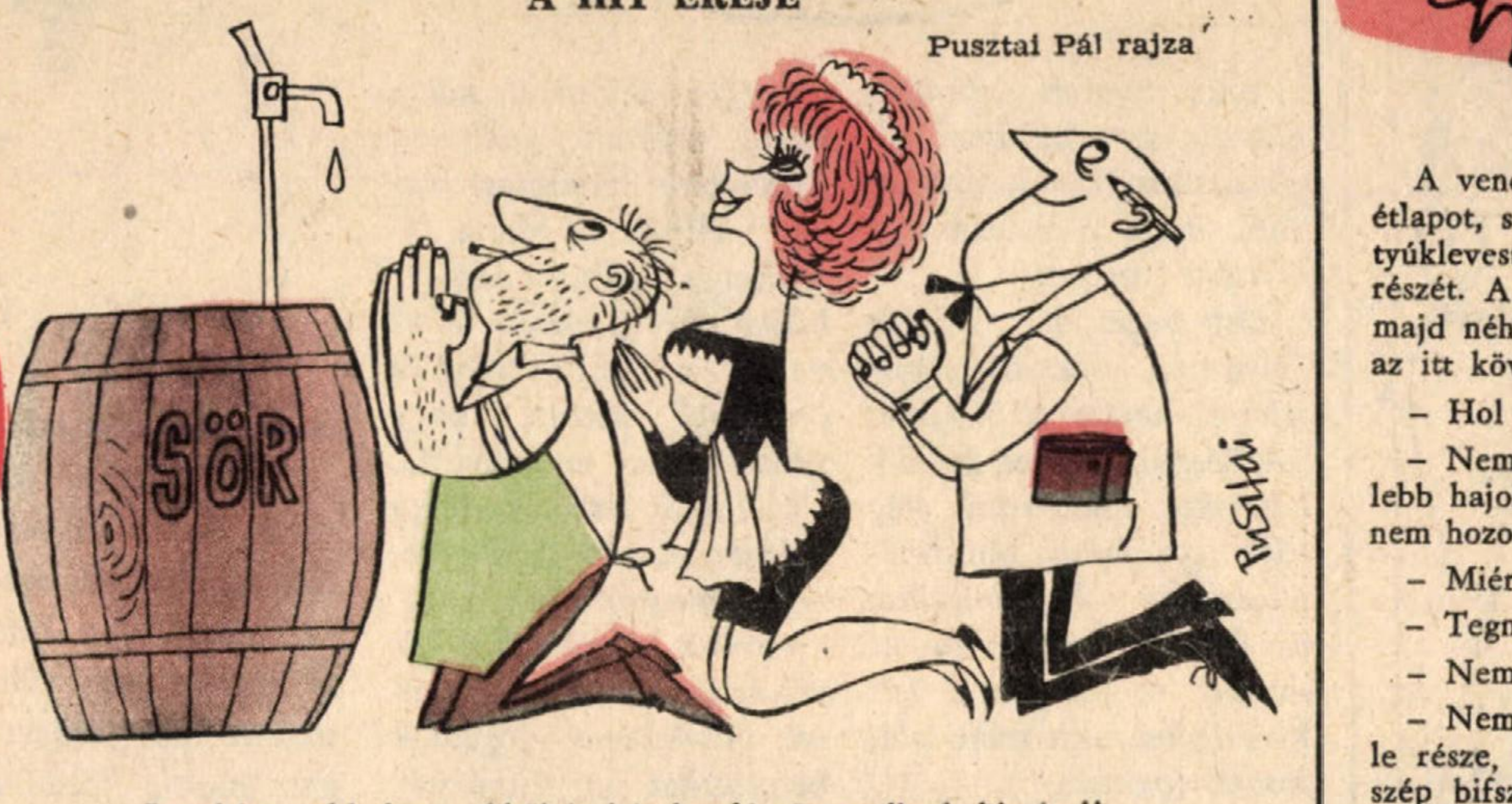

– Istenkém, add, hogy ebből is két hordó sört tudjunk kimérni!

REPREZENTATÍV HELY

Pusztai Pál rajza

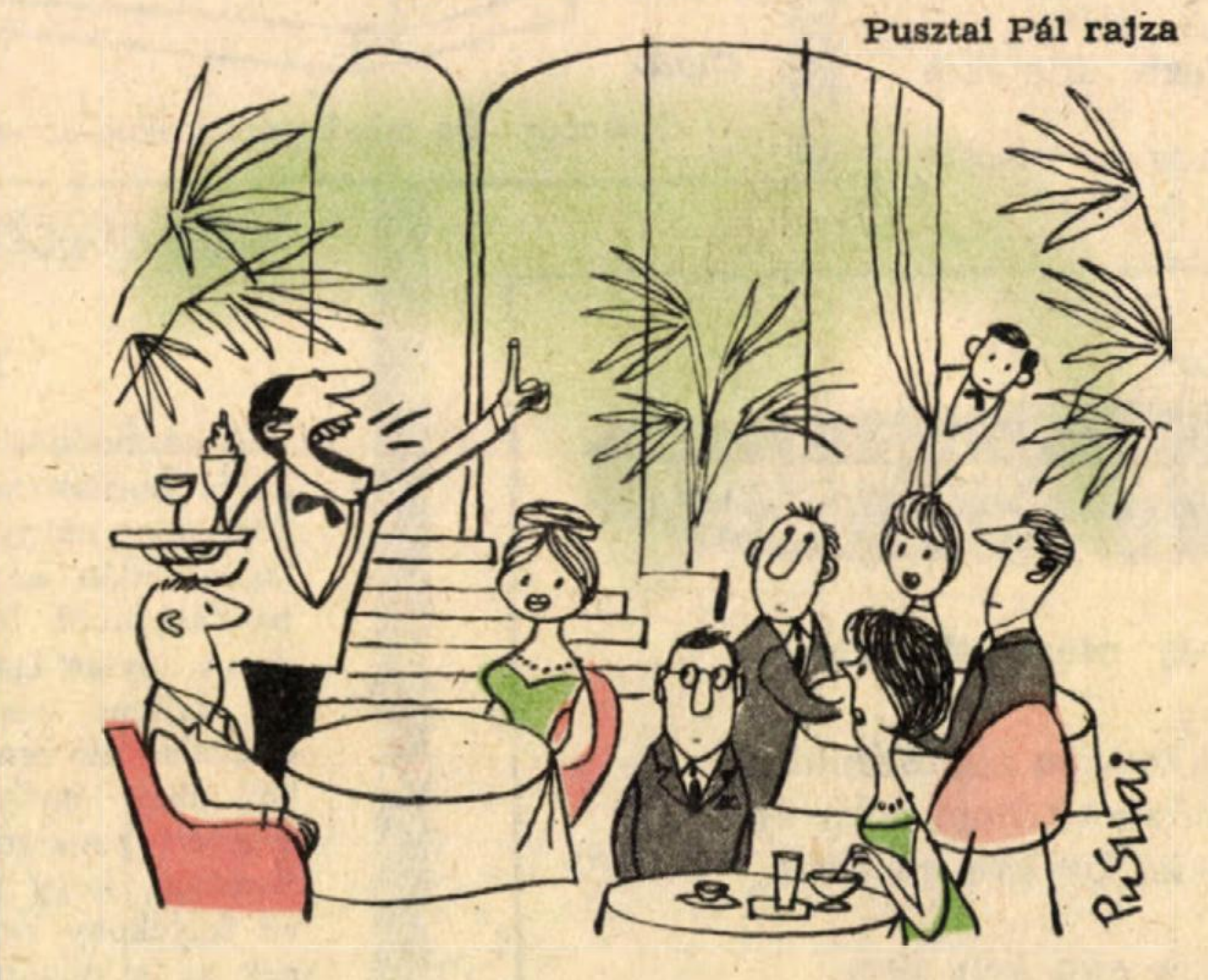

– Jóóózsiii!!! A fene a pofádat, mi lesz a vízzel?!!

SZÉP KILÁTÁSOK

Schwott Lajos rajza

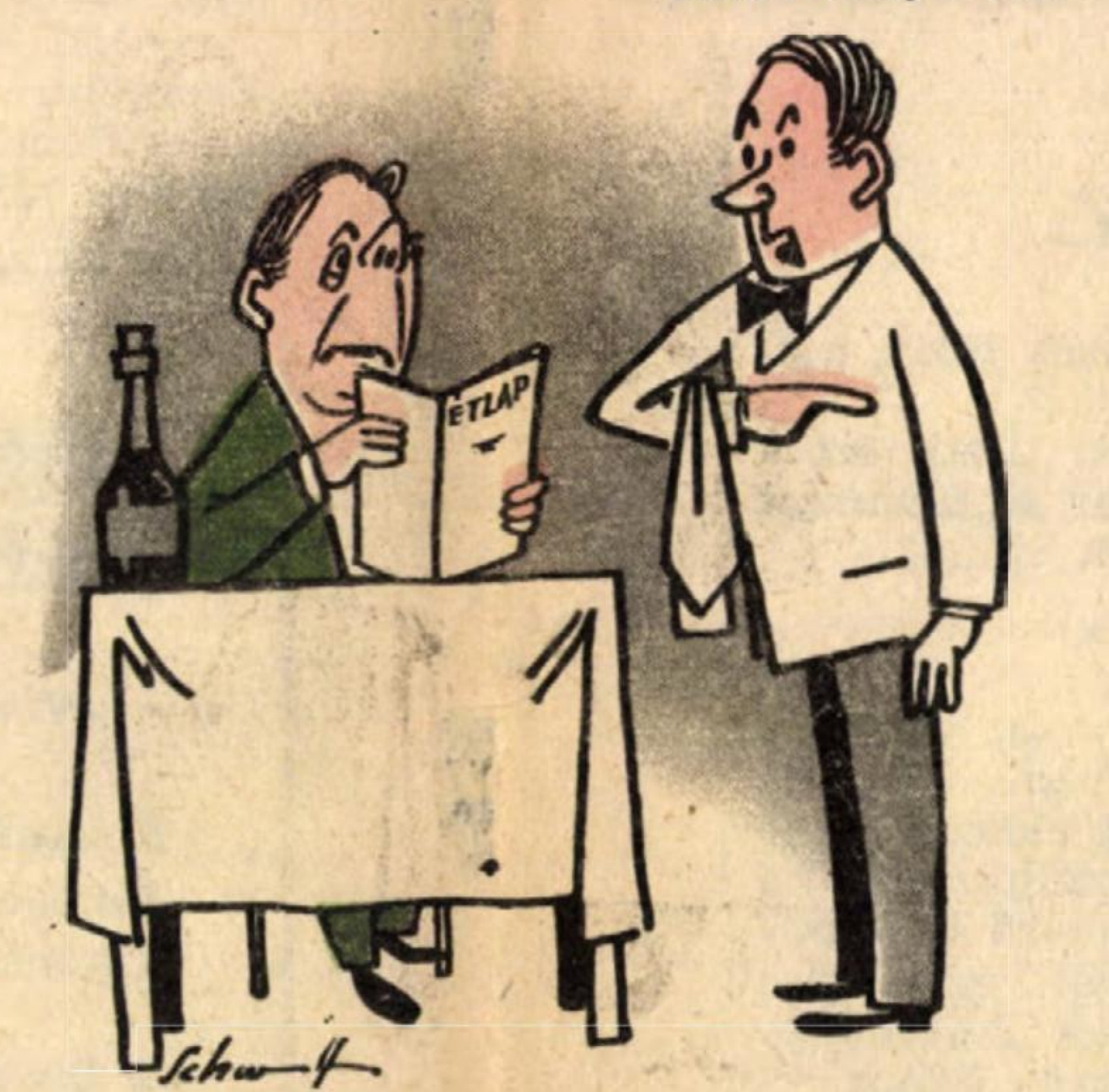

– A rendelést még felveszem, de a kollégám fogja kihozni, mert másfél óra múlva váltunk...

IZGÁGA VENDÉG

Balázs-Piri Balázs rajza

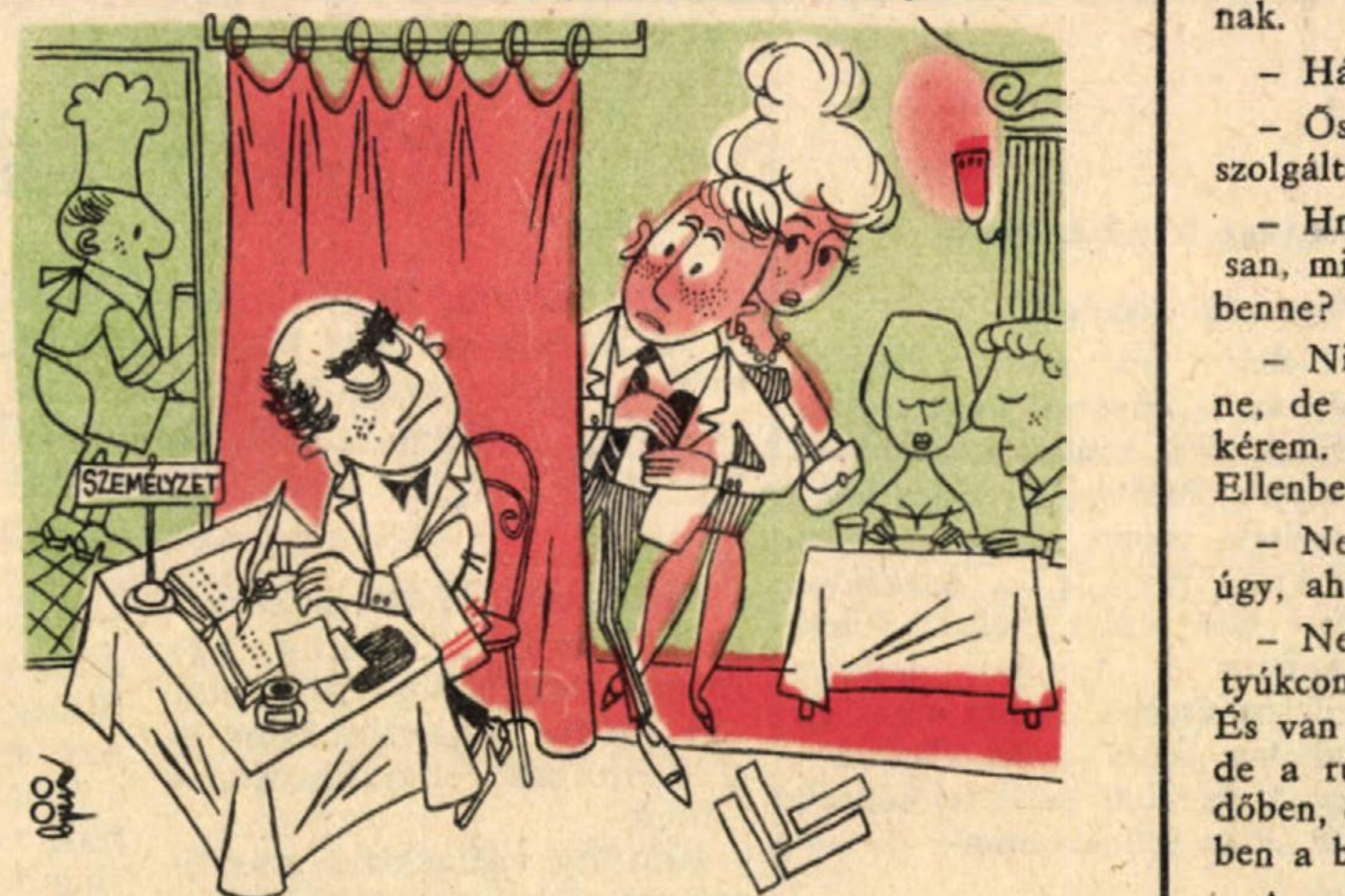

– Bocsánat a zavarásért, fizetni szeretnénk . . .

KOLLEKTÍV SZELLEM

Erdei Sándor rajza

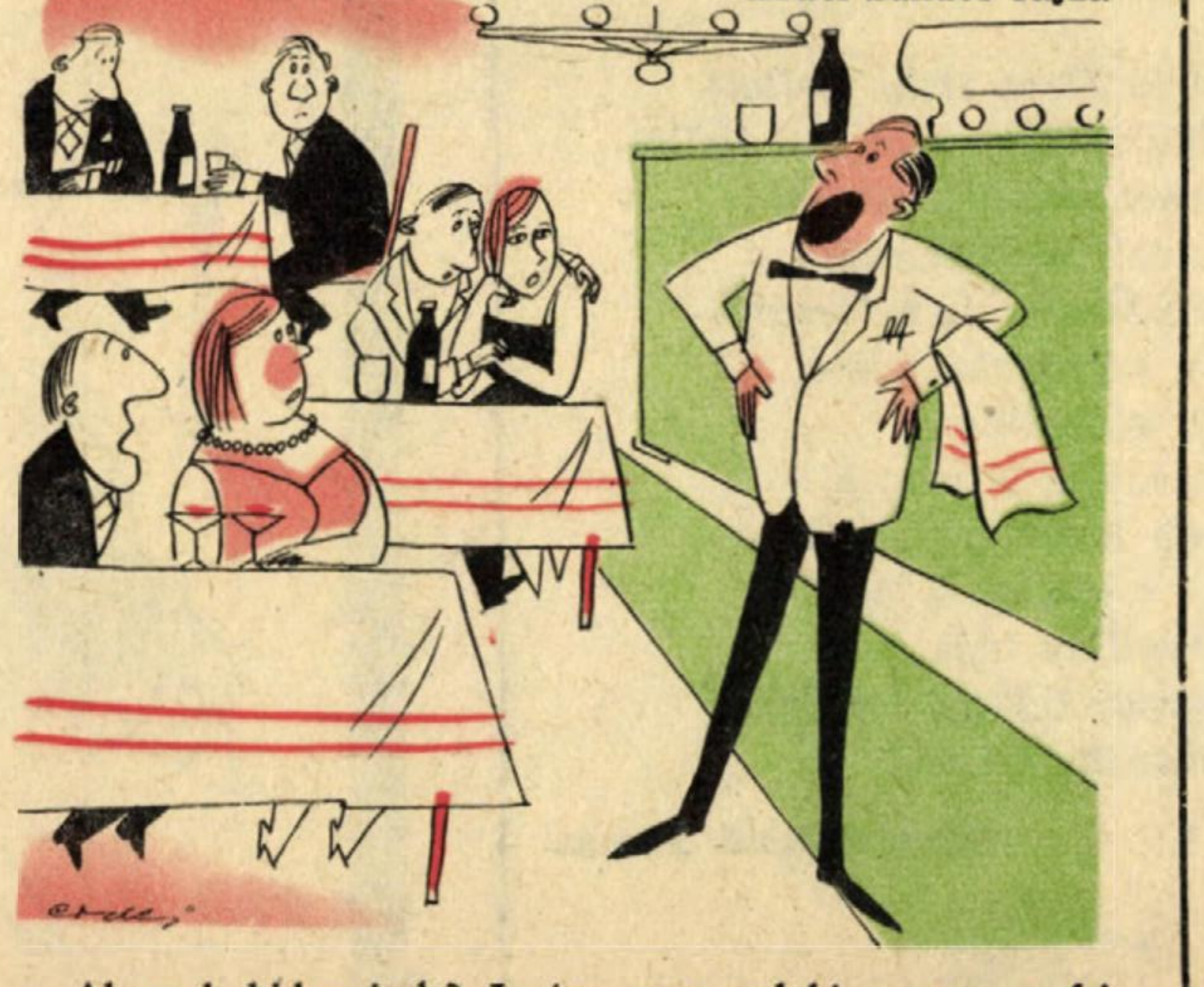

– Akarnak hideg italt? Javítsa meg valaki gyorsan a frizsidert! . . .

SZIMPLA

Balázs-Piri Balázs rajza

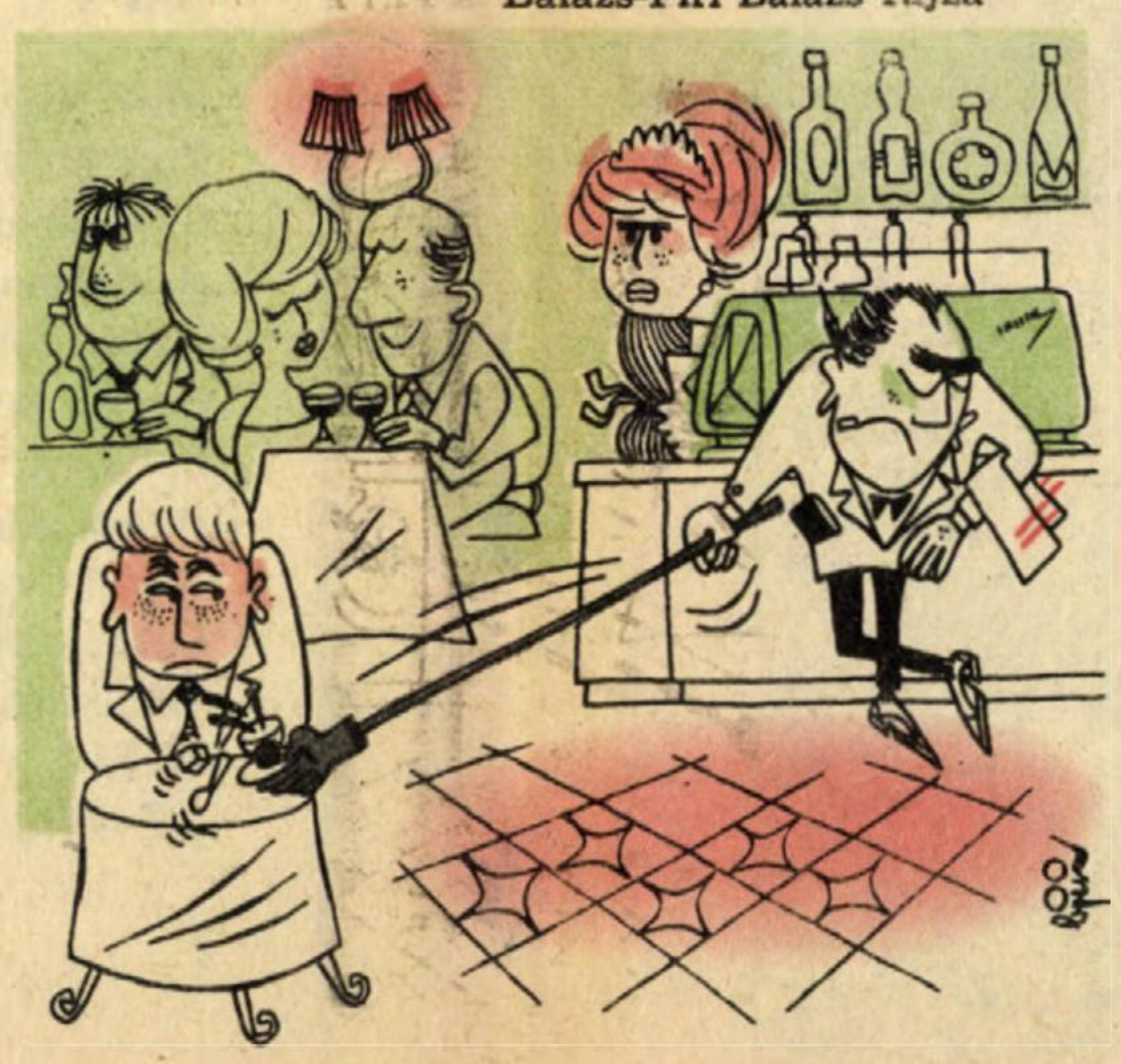

SZIGORÚ KISZOLGÁLÁS

Vasvári Anna rajza

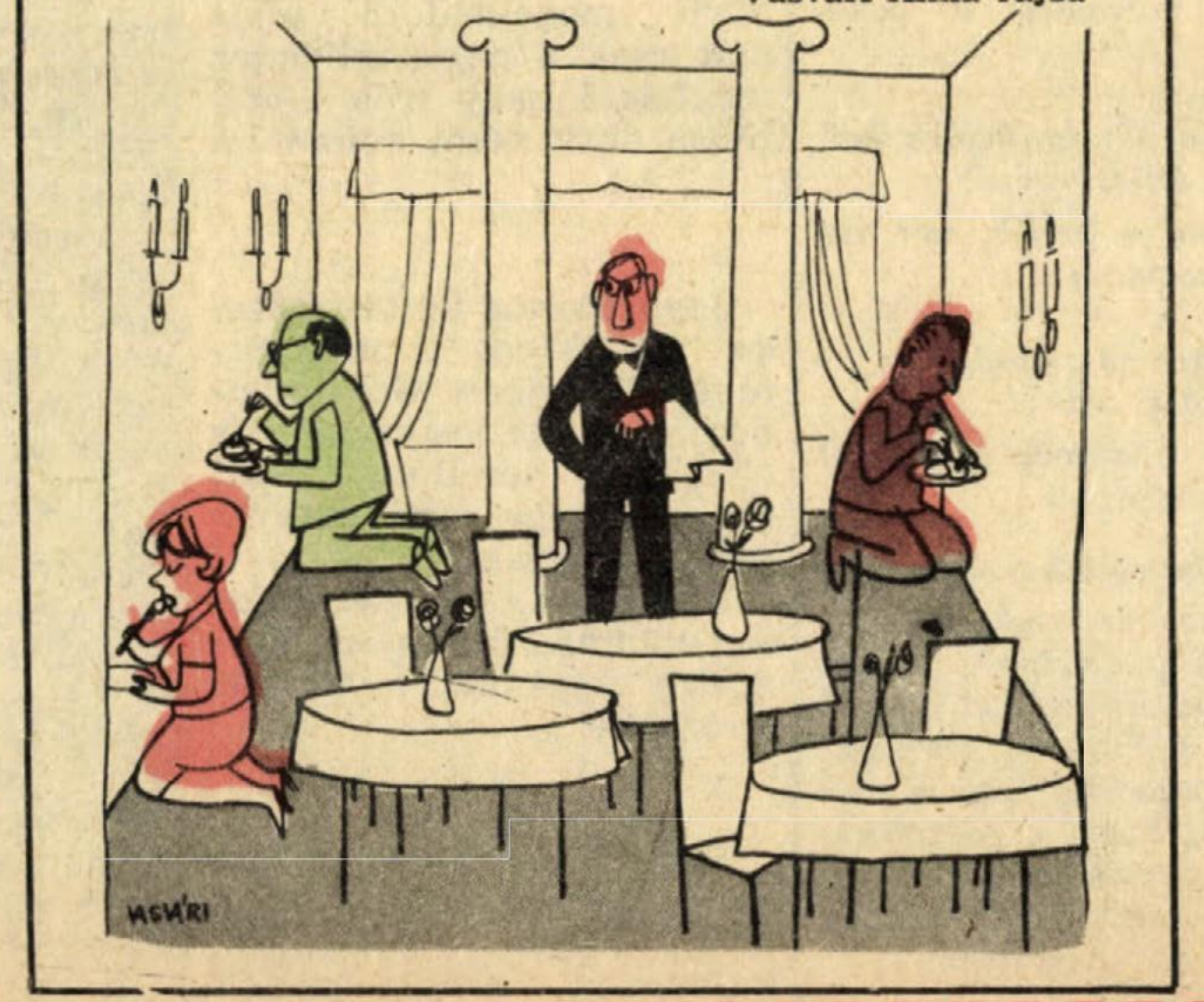

Egy és más...

1.

A vendég figyelmesen tanulmányozta az étlapot, s aztán tyúklevest rendelt. Újházy-tyúklevest. Sok zöldséggel, forrón, melle részét. A pincér tudomásul vette, elvonult, majd néhány perc múlva visszajött, s most az itt következő beszélgetést folytatják:

– Hol a tyúkleves?

– Nem hoztam ki. – Bizalmasan közelebb hajol: Nem szép. Én azt uraságodnak nem hozom ki.

– Miért nem szép? Mi a csúnya rajta?

– Tegnap főzték. Megmondom őszintén.

– Nem baj. Azért megeszem.

– Nem ajánlom. Meg aztán nem is melle része, hanem combja. Tessék talán egy szép bifszteket . . .

– Hozza csak a tyúklevest. Ha a combja, hát a combja. Fő, hogy forró legyen. Nem vagyok én ínyenc, hehehe . . .

– De nem is forró, vendég úr. Langyos. Én azt ki nem hozom. És pláne uraságodnak.

– Hát nem lehet megmelegíteni?

– Őszintén szólva nem. Szünetel a gázszolgáltatás.

– Hm. Na jó. Megeszem akkor langyosan, mit csináljak? De zöldség csak van benne?

– Nincs. Valami kis moszat úszkál benne, de azt nem lehet zöldségnek nevezni, kérem. Én azt uraságodnak nem hozom ki. Ellenben a bifsztek . . .

– Nem kell bifsztek. Hozza a tyúklevest úgy, ahogy van.

– Nem ajánlom. Egészen lila a leves. A tyúkcomb pedig sovány. És kunkorodik. És van a levesben egy pár szem gomba is, de a ruhatárosunk szedte a budakeszi erdőben, és lehet, hogy gyilkos galóca. Ellenben a bifsztek . . .

A vendég most már ingerült:

– Mért ajánlja nekem a bifszteket, amikor én tyúklevest szeretnék enni?

– Mert tyúkleves nincs. Ellenben bifsztek, az van.

2.

Megbeszélni valóm van Jóskával, úgy döntünk, hogy együtt ebédelünk valahol a Belvárosban. Mindjárt javaslatot is teszek: megnevezek egy nagymúltú éttermet. Jóska feljajdul: bárhová, csak oda nem! Kérdésemre, hogy miért nem, a következőket adja elő:

– Én oda egy éve nem járok. Tavaly nyáron negyedmagammal beültünk ebédelni, rendeltünk négy frissen sültet. Mind a négyet ott kellett hagynunk. Nem volt friss a hús. Kánikulában megesik az ilyesmi, de azért szelíd megrovásként beírtam a panaszkönyvbe. Néhány hét múlva levélbeli választ kaptam. Éspedig: *„Kedves vendégünk! Panaszát kivizsgáltuk, és megállapítottuk, hogy alaptalan. Nyilván arról van szó, hogy ön ritkán étkezik étteremben, és az erős fűszerezést szokatlannak találta. Kérjük ezért, hogy szíveskedjék éttermeinket a jövőben gyakrabban felkeresni."*

Klasszikus, nemde?

(t.)

Válóperi dísztávirat-javaslatunk

Vasvári Anna rajza

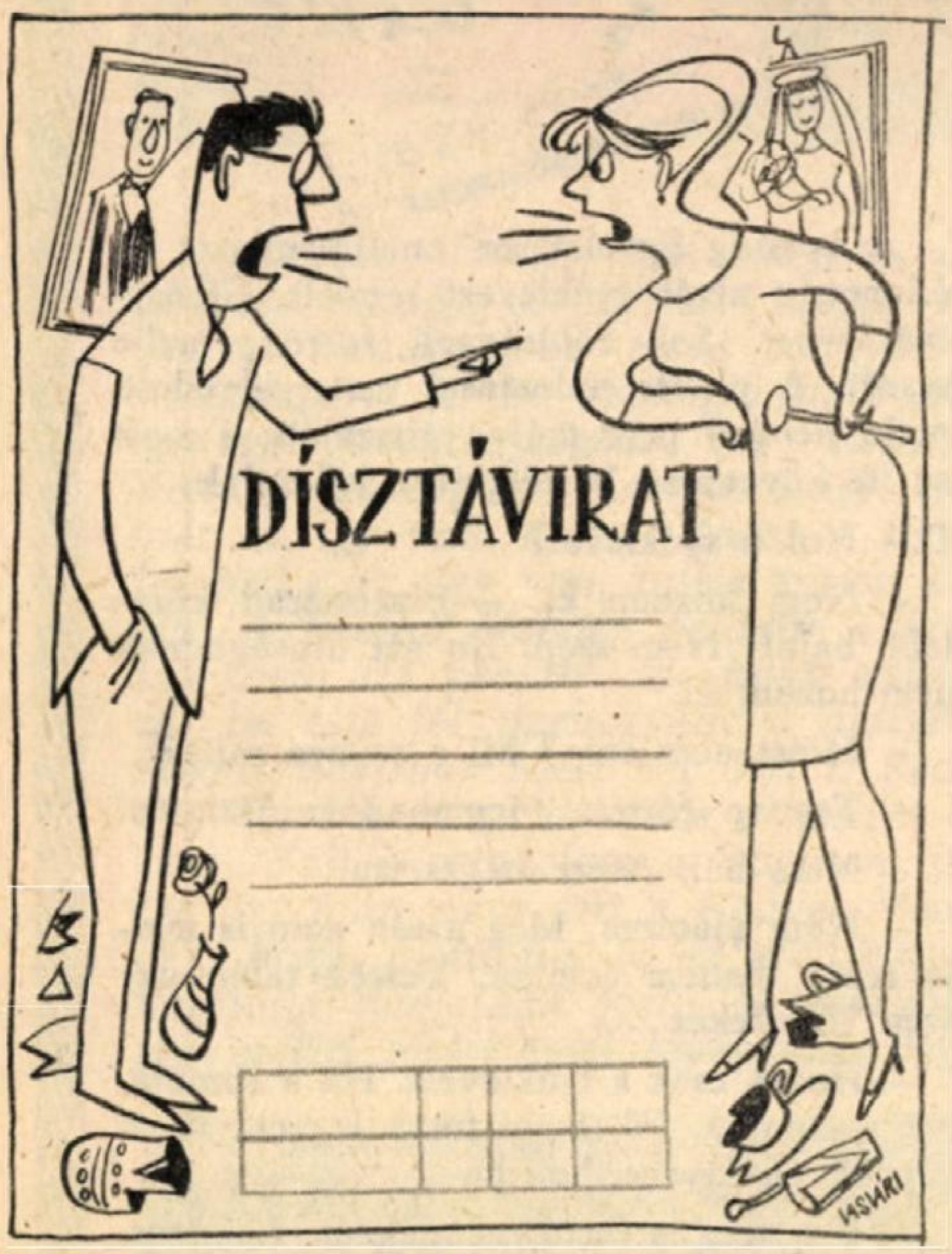

Ludas Matyi EMLÉKKÖNYVÉBE

1944 nyarán jutottam először szerződéshez: Sátoraljaújhelyre kerültem, ahol azon a nyáron egy társulat játszott.

Első szerződés... Még fülemben csengett színiiskolai tanáraim intelme: jól készüljünk fel az előadásokra, szakítsunk elég időt a darab tanulmányozására, betanulására, és éljük bele magunkat annak az embernek lelkivilágába, akit majd alakítani fogunk.

Ilyen gondolatok jártak a fejemben, amikor egyik színészkollégámmal megérkeztem Sátoraljaújhelyre. Első utunk a kávéházba vezetett, amelynek ablakában hatalmas plakát virított. A Mária főhadnagy „díszelőadását” hirdették. Gyorsan elolvastuk a szereposztást, és örömmel láttuk, hogy nincs rajta a nevünk, elég időnk lesz arra, hogy a legközelebbi darab szerepét megtanuljuk.

Amint beléptünk a kávéházba, hangos, örömteli üdvözléssel fogadtak bennünket a színészek, köztük az ott tanyázó igazgató is. Csakhamar megtudtuk a nagy öröm okát: két színészük otthagyta a társulatot, mi kapóra jöttünk, szerepelnünk kell helyettük a Mária főhadnagyban.

Délután hat óra volt, és mi le se ülhettünk uzsonnázni, mert tíz perc múlva kezdődött az olvasópróba, félnyolckor pedig megtartottuk a „díszelőadást”.

Pécsi Sándor

LE A BÜROKRÁCIÁVAL!

Még egy fejezet a házkezelési kis-kátéhoz

Kedves Balázs lakótárs!

Olvastam házkezelőségi „kiskátéját” a Ludasban. Fel kell hívnom a figyelmét, hogy ennek egy fontos fejezete hiányzik. Ebben arról van szó, hogy ha nem intézkedik a házkezelőség, akkor a lakó – fellebbezhet!

Lehet fellebbezni is?

Lehet bizony! Én sem tudtam eddig. Van egy vitás ügyem a XI. kerületi házkezelőséggel. Elutasítottak persze, és nem is közölték velem, hogy fellebbezhetek. De szerencsém volt: összetalálkoztam a Fővárosi Házkezelőség egyik vezetőjével. Elmondtam neki, hogyan jártam, és hogy most kénytelen vagyok a bírósághoz fordulni.

És ő mit mondott?

Hogy ne tegyek ilyet. Adjak be hozzájuk fellebbezést. Ők majd kivizsgálják az ügyet, és ha igazam van, akkor megváltoztatják az első fokú határozatot.

Beadta a fellebbezést?

Mindjárt másnap. Meggyőző szavakkal bizonyítottam be a Fő-házkezelőség előtt, hogy igazam van.

Szóval helyt adtak a fellebbezésnek?

Azt nem.

Elutasították?

Hogyan utasítottak volna el, amikor az igazságom a napnál is világosabb!?

Mégis, mi történt?

Néhány hét múlva levelet kaptam a Fővárosi Igazgatóságtól. A levél száma: 312.969/1963, aláírás: Bánhegyi. Udvariasan közölték velem, hogy – rossz helyen adtam be a kérvényt. Mert nem *náluk* kellett volna beadnom a *hozzájuk* intézett fellebbezésemet, amint azt én tudatlan fejjel cselekedtem, hanem a kerületi házkezelőségnél, akik *ellen* fellebbeztem.

Nem tréfál?

Én is ezt kérdeztem az előadótól, amikor felhívtam telefonon. De ő közölte velem, hogy a szabály: az szabály, és amíg ezt a súlyos mulasztásomat jóvá nem teszem, addig nem foglalkozhat érdemileg a panaszommal.

De miért a XI. kerületben kell beadnia a fellebbezést?

Hogy ott is tudják, mit vétettek ellenem.

A Fővárosi Igazgatóság ezt nem közölheti velük?

Nyilván nincsenek egymással beszélő viszonyban.

Maga szerint ez bürokrácia?

Szerintem az, mégpedig a javából. De szakértők szerint akkor lenne csak vérbeli bürokrácia, ha a Fővárosi Házkezelőségi Igazgatóság azt is előírta volna, hogy a fellebbezésen hány centiméter széles legyen a margó. Erről azonban szó sem volt a levélben...

Ádám László
XI., Lágymányosi u. 15.

Irka-firka

Nem értem, hogy miért ilyen gyenge az idei jégtermés, amikor pedig annyira kedvező zord telünk volt...?!

*

Bizonyára önök is észrevették, hogy a szinte aggasztó törpésedési folyamat egészséges ellentéteként a golyóstollak szemlátomást nőnek.

Néhány vállalkozó szellemű maszek kirakatában gumibot nagyságú írószerszámok tűntek fel, s a bennük levő tintamennyiség feltehetőleg bőven fedezni tudná egy átlag remekíró életművének szükségleteit.

A probléma egyik fele tehát megoldódott. Most már csak a nagy tollakhoz megfelelő nagy írók előállítása okoz némi gondot...

*

Jean Marais kettős szerepet játszik egy francia történelmi filmben. Nem mondom, szép teljesítmény, de elbújhat amellett, amit múltkor egy új magyar filmben láttam.

Képzeljék csak, két teljesen különböző színész, hajszálra ugyanazt a figurát alakította...

*

Érdeklődéssel olvastam az újságban, hogy idén a Margitszigeti Szabadtéri Színpadon nem lesznek operaelőadások, hanem helyettük az intézmény technikai felújítását tűzik műsorra.

Hát ami azt illeti, ezt a „darabot” már a tavasszal bemutathatták volna.

*

Pokolian sok az átdolgozás mostanában. No, de nincs új a nap alatt. S csöppet sem csodálkoznék, ha a Toldi következő kiadásának címlapján ez állna: Ilosvai Selymes Péter ötletéből írta: Arany János.

Dalmáth Ferenc

A LEGFŐBB ÉRTÉK A KUTYA

Az angol lapokban is népszerű rovat a „lelki klinika”, amely az olvasók kisebb-nagyobb lelki problémáira ad választ. Az egyik ismert lelki orvosnő, Jane Adams rovatából való például ez a széles érdeklődésre számot tartó kérdés:

A férj azzal a problémával fordult Adams asszonyhoz, hogy a felesége szívesebben van együtt a kutyájukkal, egy különben nagyon kedves tacskóval, mint vele.

Válasz: „Helyes volna bebizonyítani a felesége előtt, hogy értékesebb társaság, mint az eb.”

Mi is helyeseljük ezt a választ, s valóban nem helyes, ha a férfinak alsóbbrendűségi érzése van a tacskóval szemben. Bár talán az sem megvetendő dolog, ha az asszony a kutya után a férjét szereti a legjobban.

PUSZTAI PÁL:

Varsói Vázlatok

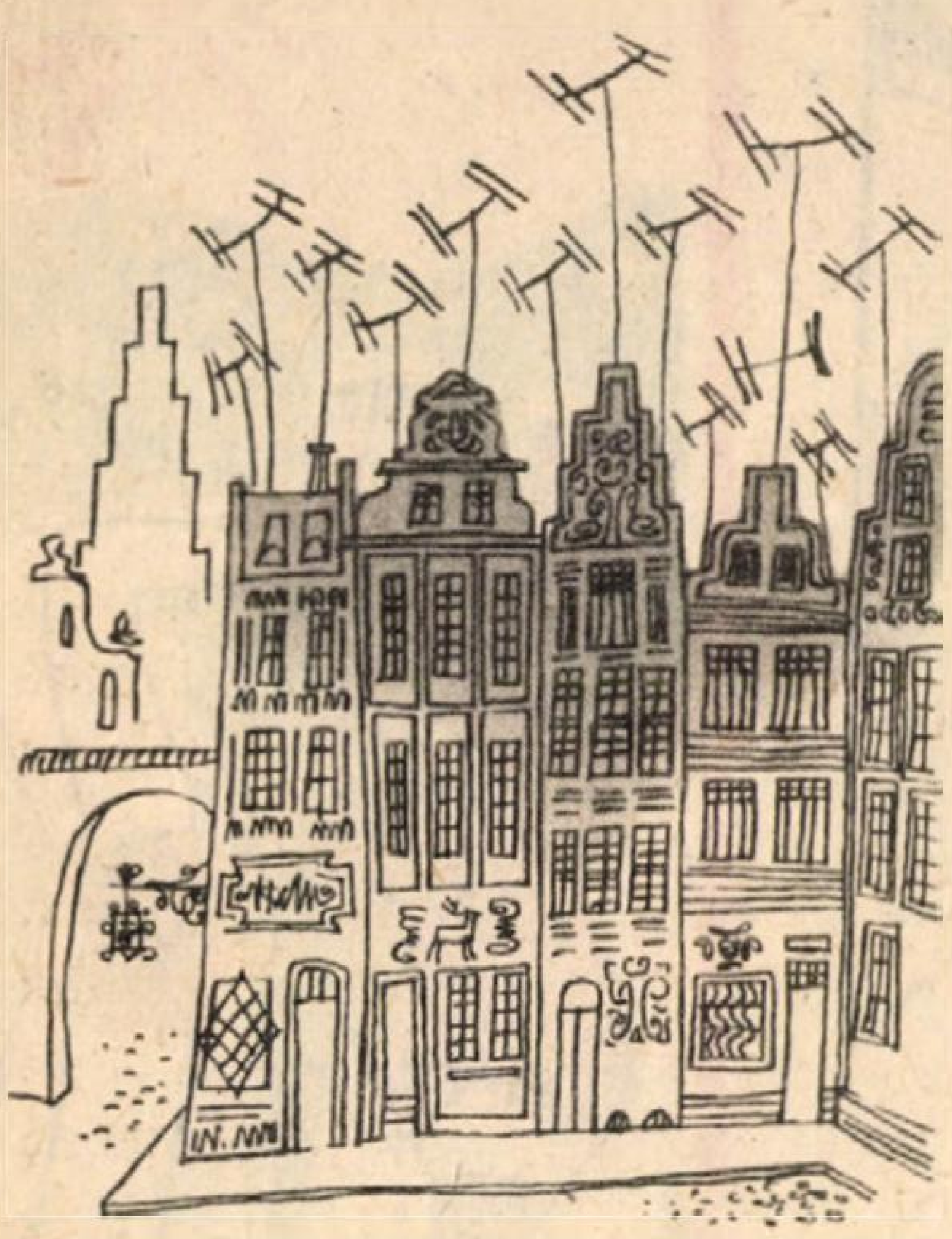

Most építették újjá a régi Óvárost, mégsem viseli magán a modern építkezés jeleit: nem hull a vakolat, nem salétromfoltos, nem pattogzik le a festék. Olyan hibátlanul áll, mintha nem is most, hanem a középkorban épült volna fel.

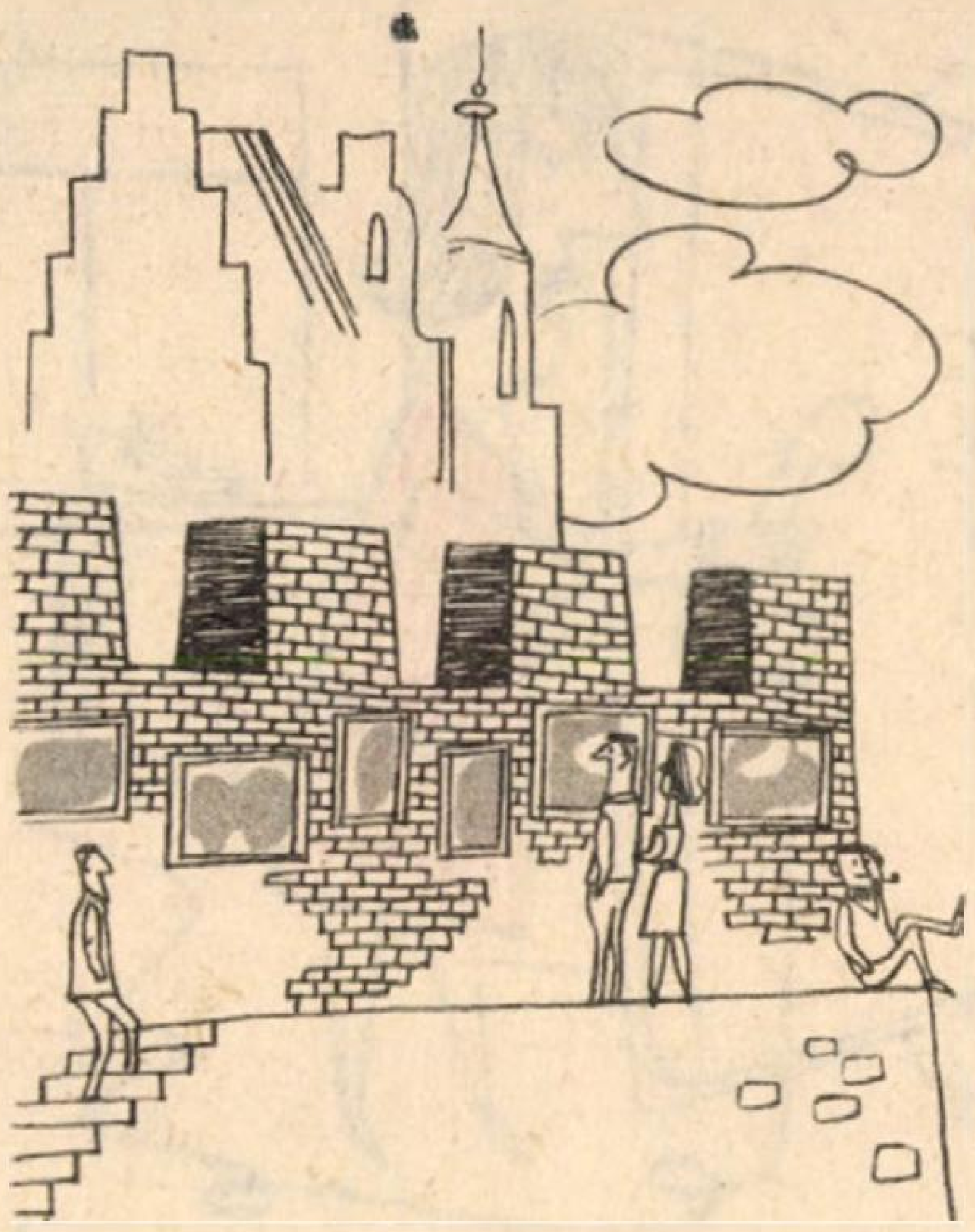

A városfal bástyáit fiatal festőművészek foglalták le alkalmi kiállítások céljaira. A mágaslatokat szilárdan tartják, a kritikusok meg-megújuló ostromát sikerrel verik vissza.

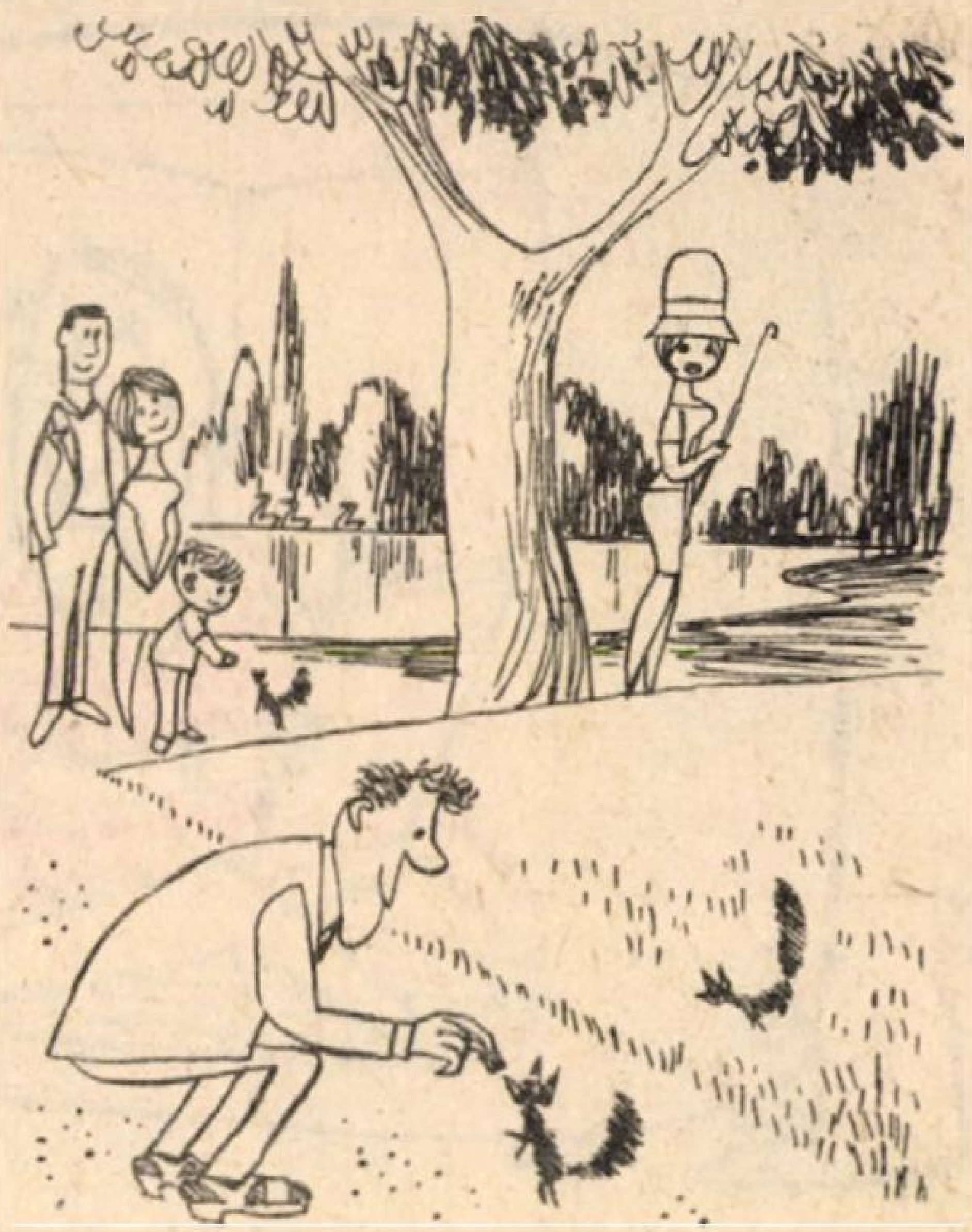

Az impozáns méretű Lazienkowski parkban sikerült az embereket annyira megszelídíteni, hogy már közel lehet engedni őket a futkározó mókusokhoz. A park szép példáját mutatja a békés egymás mellett élés lehetőségének.

Ezt olvastuk...

Lóból is megárt a sok

Az Esti Hírlapból értesültünk, hogy a cirkuszi lovak iránti élénk kereslet kielégítésére öt tarka ló érkezett a Bükk-fennsíkra, ahol nagyszerűen idomítható *ménesekkel* keresztezik őket. A derék tarkákat egész ménesekkel keresztezni egyrészt káros következményekkel járhat a kancák egészségi állapotára, másrészt pazarlásnak is minősül, amikor évezredes tapasztalat szerint már egyetlen mén szakszerű közreműködése is rendszeresen meghozza a kívánt eredményt.

Megdőlt a fizika egyik alaptörvénye?

A fénycsővilágításról írott cikkében közölte a Képes Újság, hogy a 40 wattos fénycső 100 wattos fényáram-erősséget (?) ad. A fénycső segítségével tehát *40 wattnyi* energia „befektetésével" *100 wattot* lehet kapni. Ezzel lényegében az örökmozgó ősidők óta kísértő problémája is megoldódott. Jól tenné tehát az Országos Találmányi Hivatal, ha helyesbítené elvi álláspontját, mely szerint nem fogad el olyan bejelentést, mely a perpetuum mobilét kívánja szabadalmaztatni.

A fele legalább igaz

A Hétfői Hírek meglepő jubileumról számol be: *száz éves* Ford első autómodellje, 1893-ban készítette az akkor még fiatal autógyáros. A szenzációs hírnek a fele valóban helytálló, Henry Ford akkoriban tagadhatatlanul fiatal volt. Az 1893-ban készített első autómodellje azonban még akkor is nehezen lehetne ma száz éves, ha annak idején erélyesebben sürgette volna Daimleréket, ne várjanak 1885-ig, hanem már 22 évvel előbb találják fel a benzin hajtotta ördögszekerét.

Ahol lehet, hibázzunk

*Konferansz*nak nevezi az Esti Hírlap július 6-i számában Gálfi Jánost, a Fővárosi Nagycirkusz Nők a porondon című műsorának *konferanszziéját*. Mit szólna hozzá a cikkíró, ha őt viszont Gálfi János *riporter* helyett *riport*nak titulálná?

Dr. Árgus

LE A BÜROKRÁCIÁVAL!

ELŐTÉT-ÜVEG

Elgondolkoztató hirdetést olvastam a lapokban. „Vegyen színes televíziós előtét-üveget! Védi szemét a káros sugaraktól . . ." – Megszívlelendő tanács! – kiáltottam föl, és már készítettem is elő nyolcvanöt forintokat a nélkülözhetetlen portékára; ám az üzlet ajtajában gyötrő kétségek rohantak meg, így meg kellett torpannom. Önmarcangoló kérdéseim a következők:

1. Számos elemző cikket és tudományos állásfoglalást olvastam arról, hogy a televíziónak nincs semmiféle káros sugárzása. Mikor derült ki, hogy mégis van?

2. Ha a káros sugárzás fölfedezése és az áru kelendőbbé tétele között nincs semmi összefüggés, miért titkolták idáig ezt a többszázezrünket fenyegető veszedelmet?

3. Miféle káros sugárzás lehet az, amelyet egy vacak üveg kiküszöböl? Ha a TV-nézés ártalmas az emberi szemre, miért nem rejtik a képernyőt ólomfal mögé?

Van egy olyan érzésem, hogy az üveg-előtét ilyetén reklámozása *átlátszó* üzleti fogás. Ha hiszek a hirdetésnek, az 85 forintomba kerül. Ezért inkább a tudomány álláspontjánál maradok, amely mai napig is azt tartja, hogy a TV-nézés ártalmatlan az egészségre.

E meggyőződésem nem kerül egy vasamba sem.

(Kaposy)

A nagyképűség teteje

Mészáros András rajza

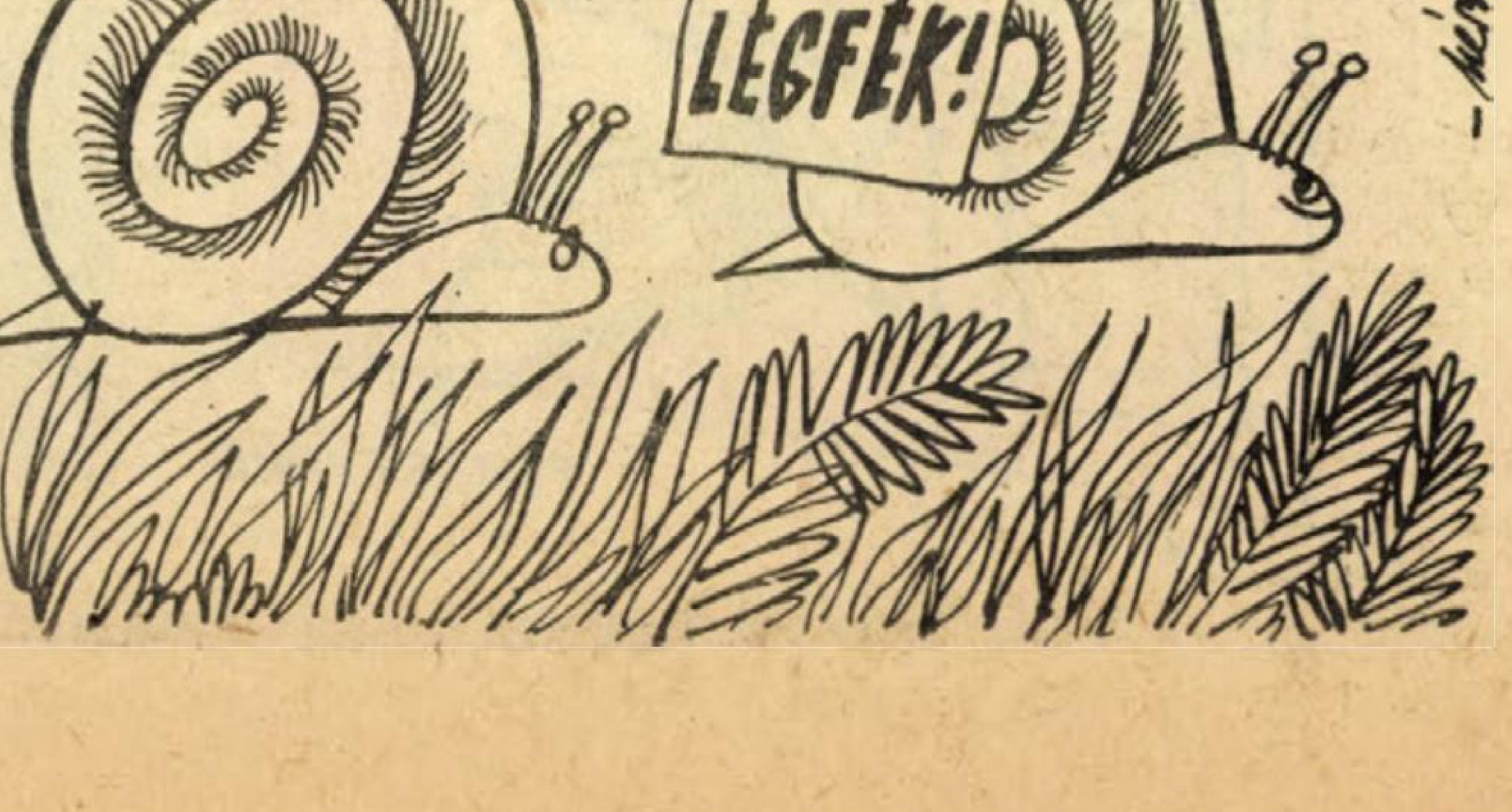
VIGYÁZAT!
LÉGFÉK!
Mészáros

Kánikula

Várnai György rajza

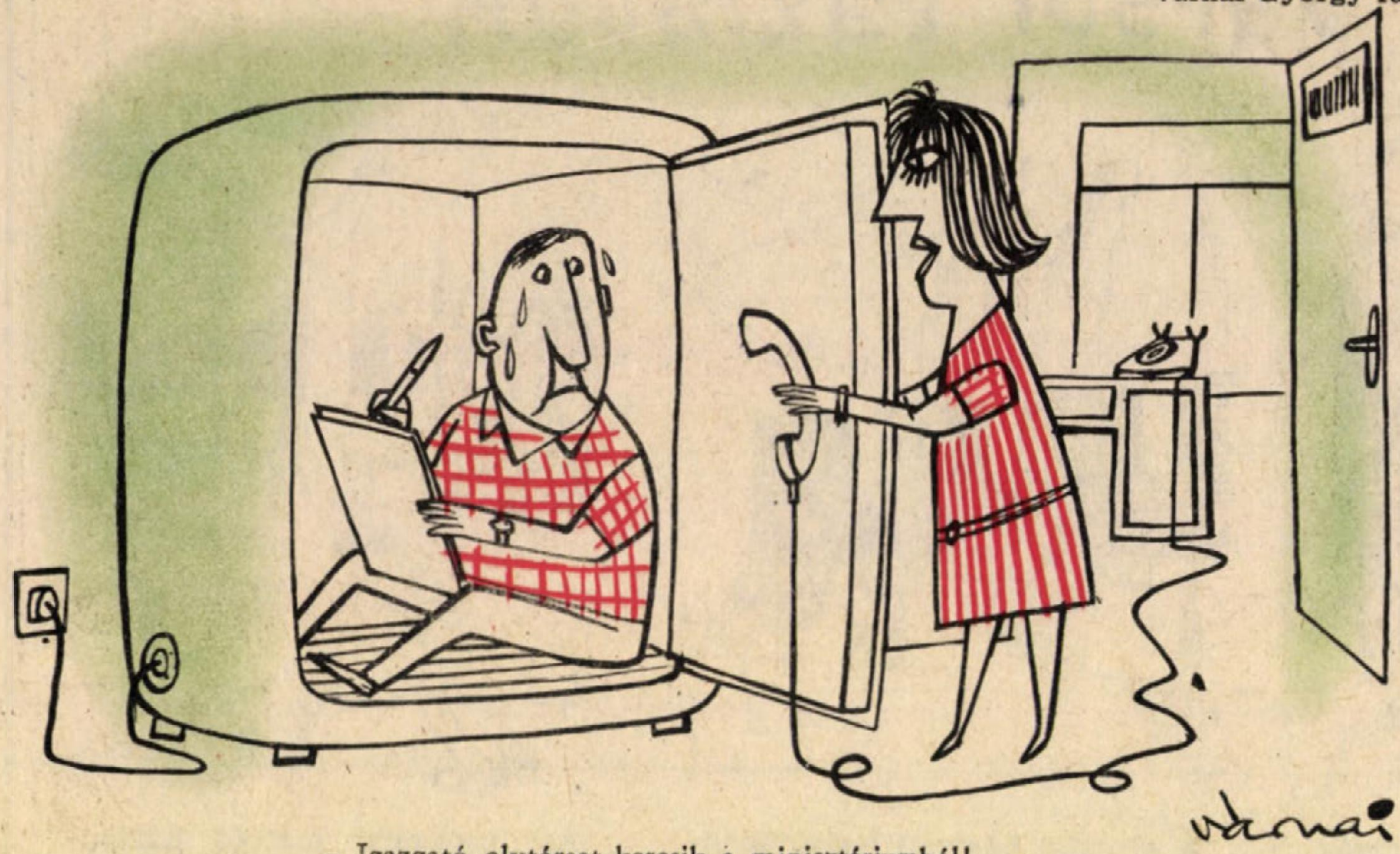

– Igazgató elvtársat keresik a minisztériumból! ...

A könyvbarát

Jenkovszky Iván rajza

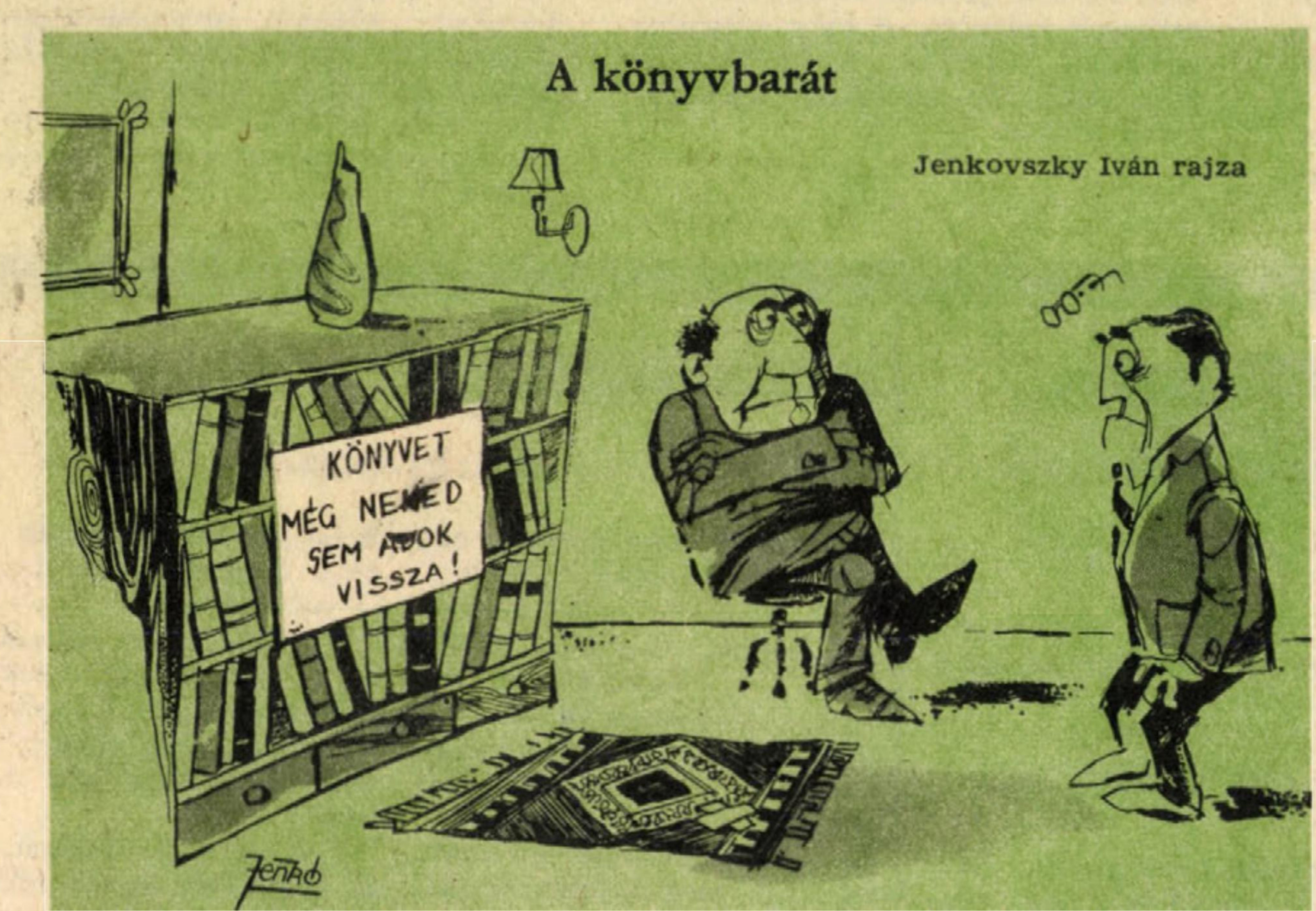
KÖNYVET
MÉG ~~NEKED~~ NEM
SEM ~~ADOK~~ ADOK
VISSZA!
Jenkó

Szakmai továbbképzés

Várnai György rajza

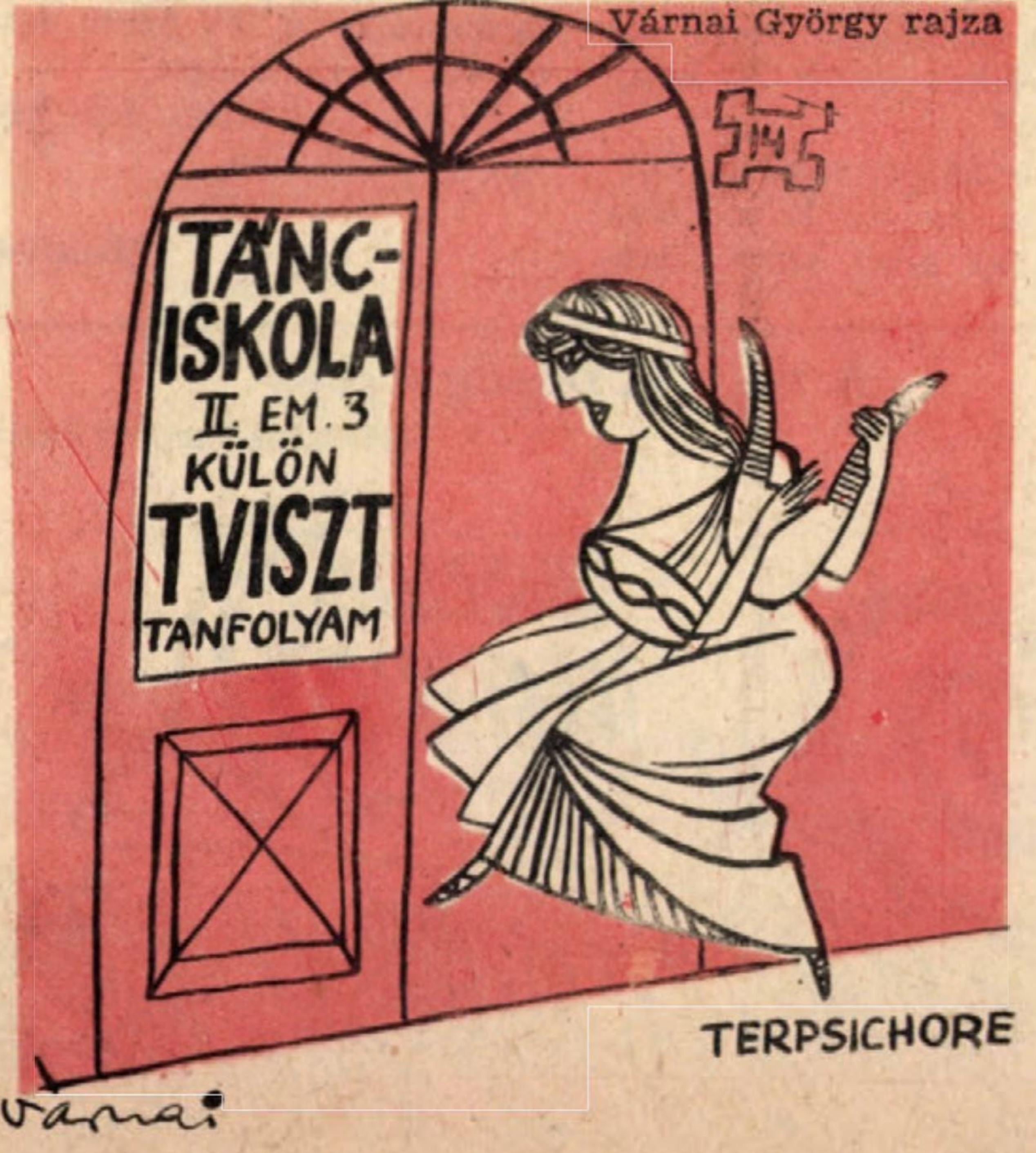
TÁNC-
ISKOLA
II. EM. 3
KÜLÖN
TVISZT
TANFOLYAM
TERPSICHORE
várnai

SAJNOS...

Nem közölhető kéziratot küldtek:

— P. István, Székesfehérvár. T. M. Győr. — N. Szilveszter, Mándok. — Sz. Gábor, Vámosgyörk. — M. Zsolt, Bp. X., Bihari u. — K. László, Bp. IX., Mester u. — Sz. Pál, Békéscsaba. — S. Ferenc, Nagykanizsa. — B. Irén, Érdparkváros. — V. Ágnes, Bp. VII., Dohány u. — B. Ferenc, Bp. XVIII.; — H. Ferenc, Miskolc. — S. László, Kiskunfélegyháza, — B. György, Bp. X., Pongrácz u. — L. Klára, Bp. V., Házmán u. — P. Imre, Nyíregyháza, — S. János, Nyíregyháza. — E. Gábor, Hajdúböszörmény. — G. Etelka, Hosszúhetény. — H. Rezső, Bp. VIII., Baross u. — P. Pál, Bp. XVI., — P. Sándor, Vámosmikola. — G. Mária, Csepel.

E heti hirdetésünk

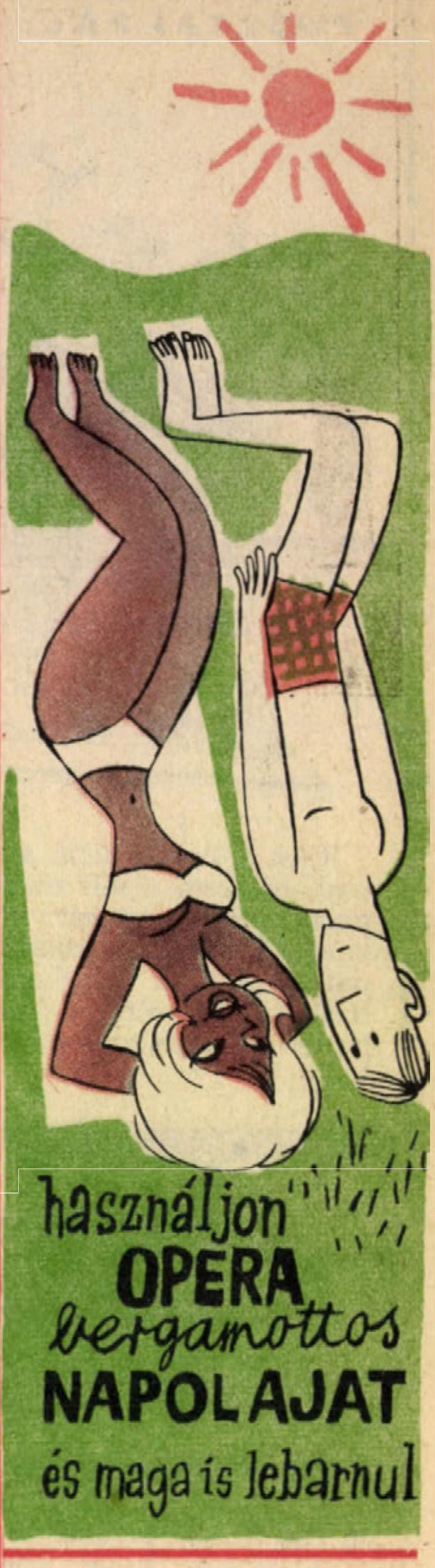
használjon
OPERA
bergamottos
NAPOLAJAT
és maga is lebarnul

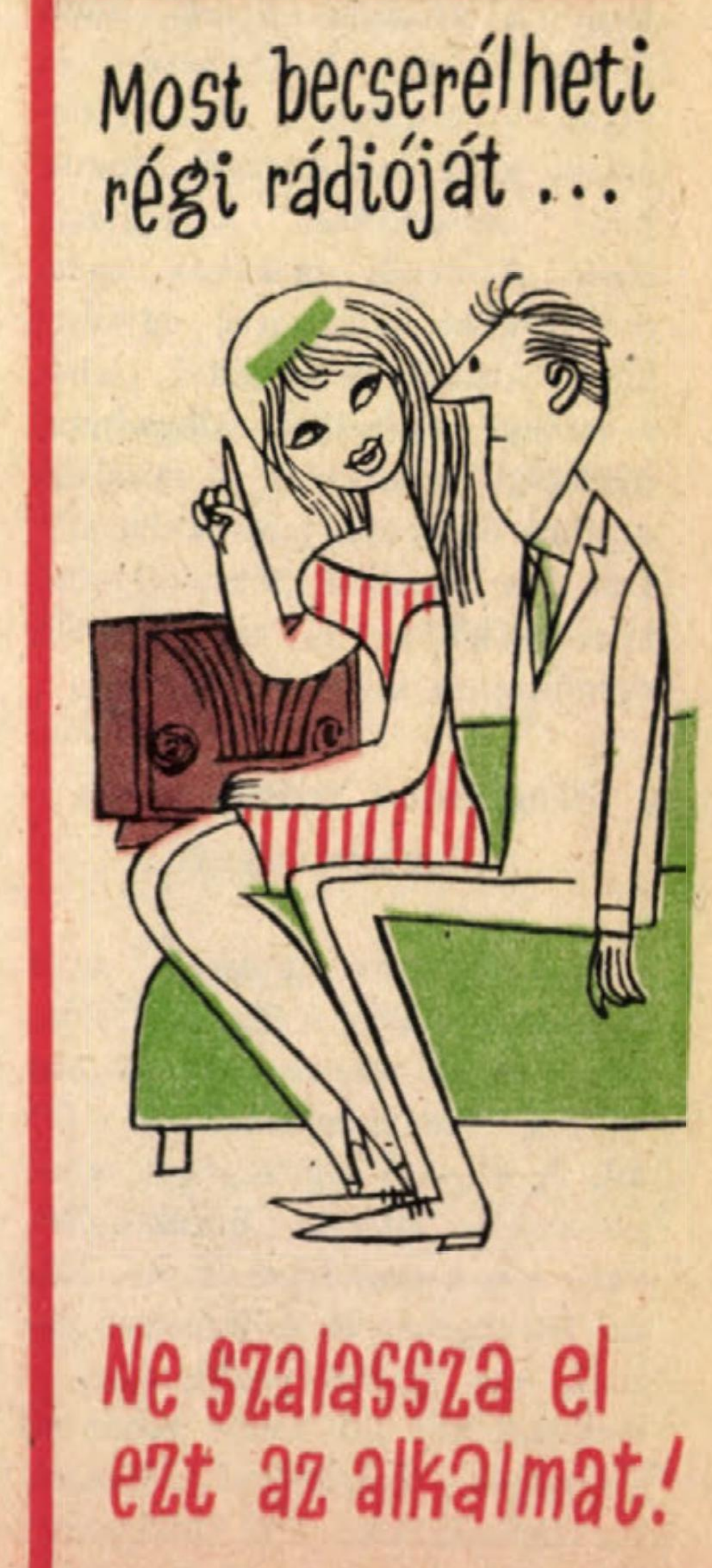
Most becserélheti
régi rádióját ...
Ne szalassza el
ezt az alkalmat!

Tökéletes elintézés

Mészáros András rajza

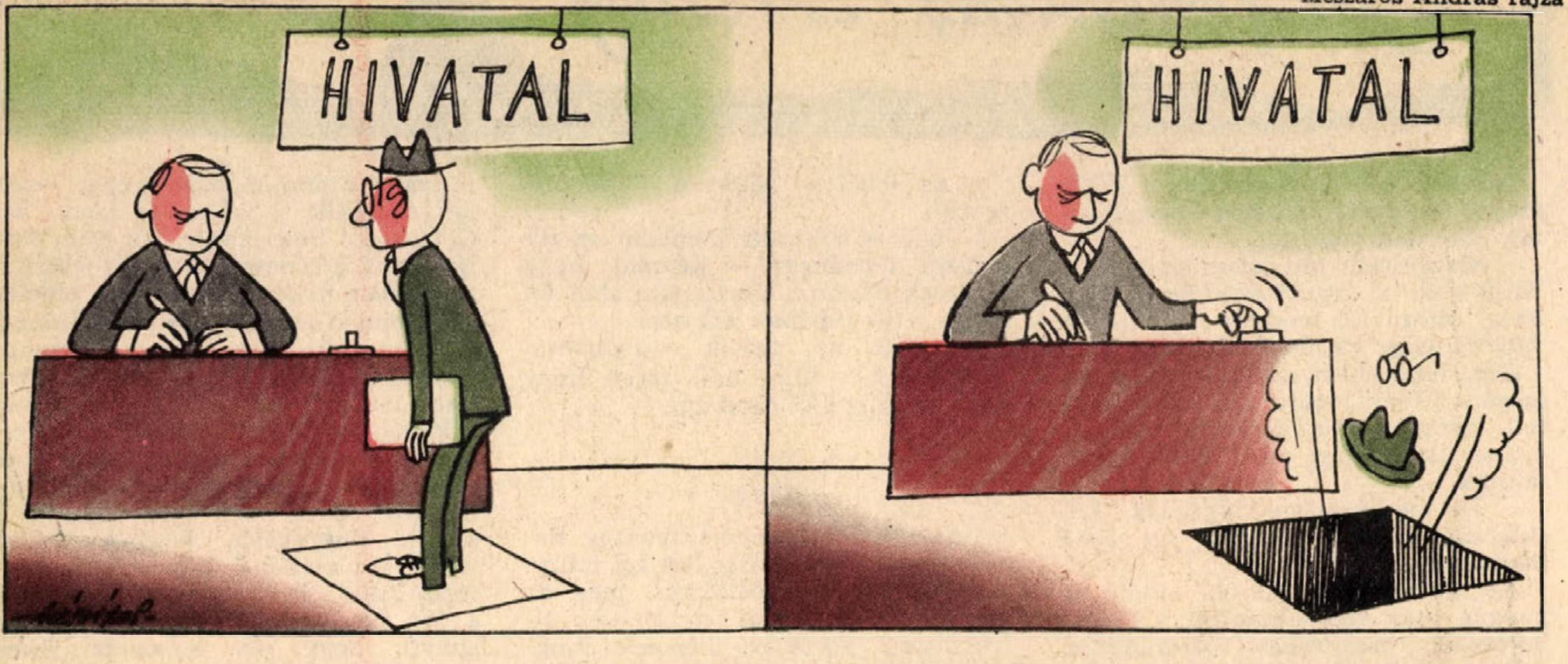

NYÁRESTI vendégek

Budán lakom kis kertes házban,
Nagyon szép itt az este nyáron,
Jó levegő, de szúnyog is jön,
Ha erkélyajtómat kitárom.

Olvasólámpám, ha világít,
Vége az olvasási láznak,
Fekhelyem kies szúnyogsziget,
A szúnyogok mind ott tanyáznak.

A szilaj szúnyogcsípésektől
Csupa folt már a karom, vállam,
Csípéstől piros fülem, állam,
Ez minden este így van nálam.

Úgy telnek nálam most az esték,
Hogy ellenük kell harcot vívni,
Foltosra szívtak már a besték,
S ezt ők se tudják visszaszívni.

Hidvéghy Ferenc

Abszolút öregség

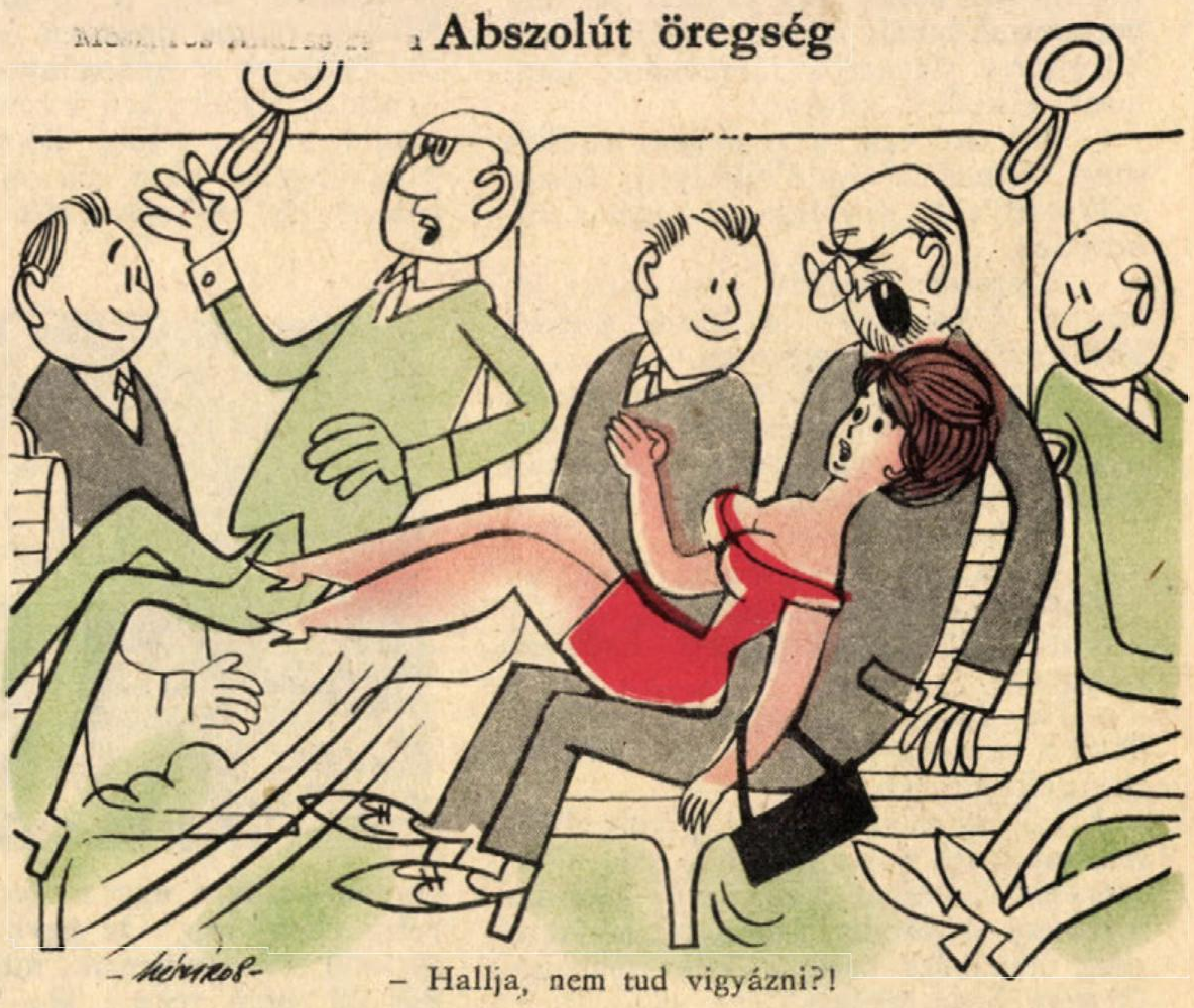

– Hallja, nem tud vigyázni?!

Vadász-szerencse

Jenkovszky Iván rajza

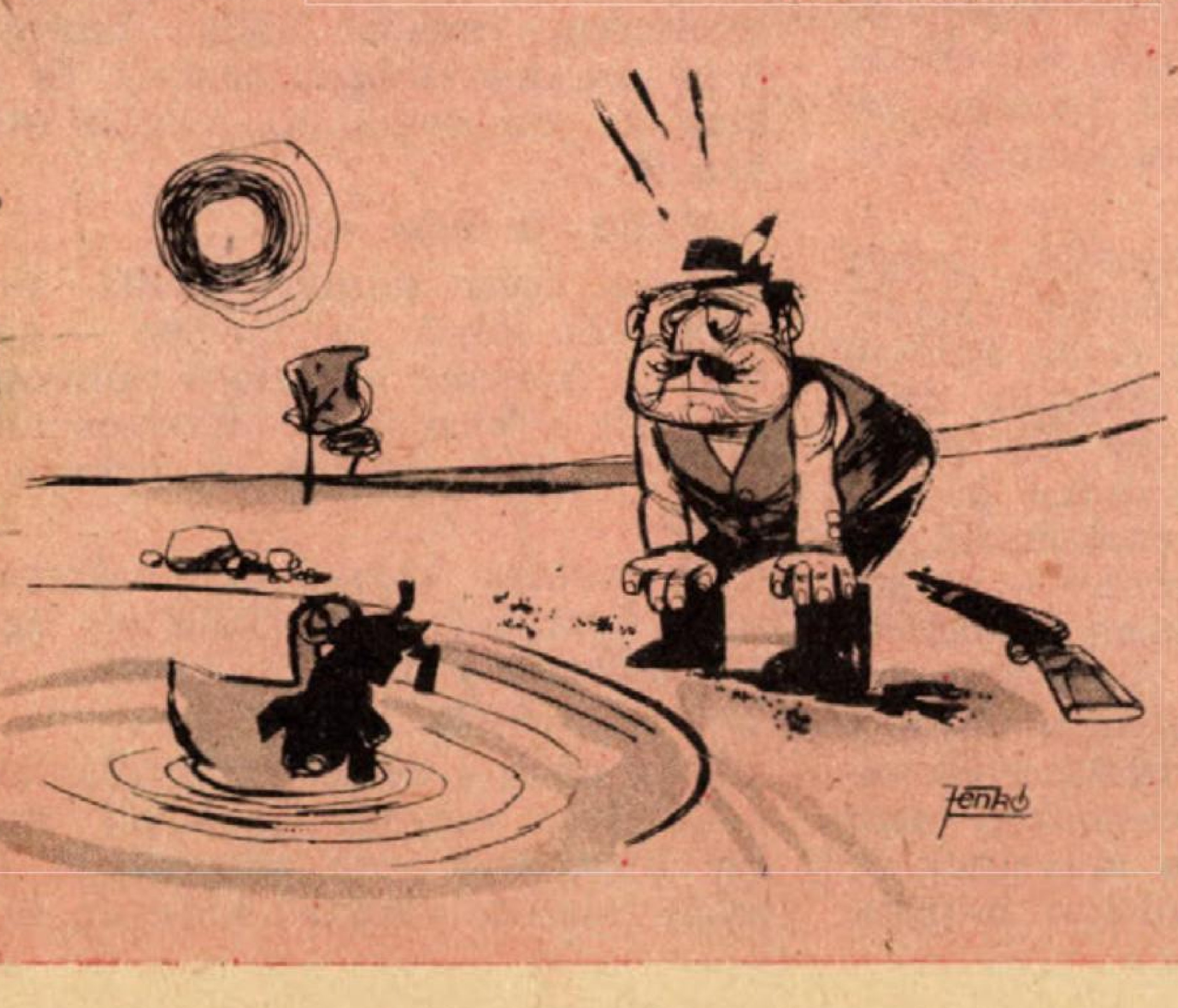

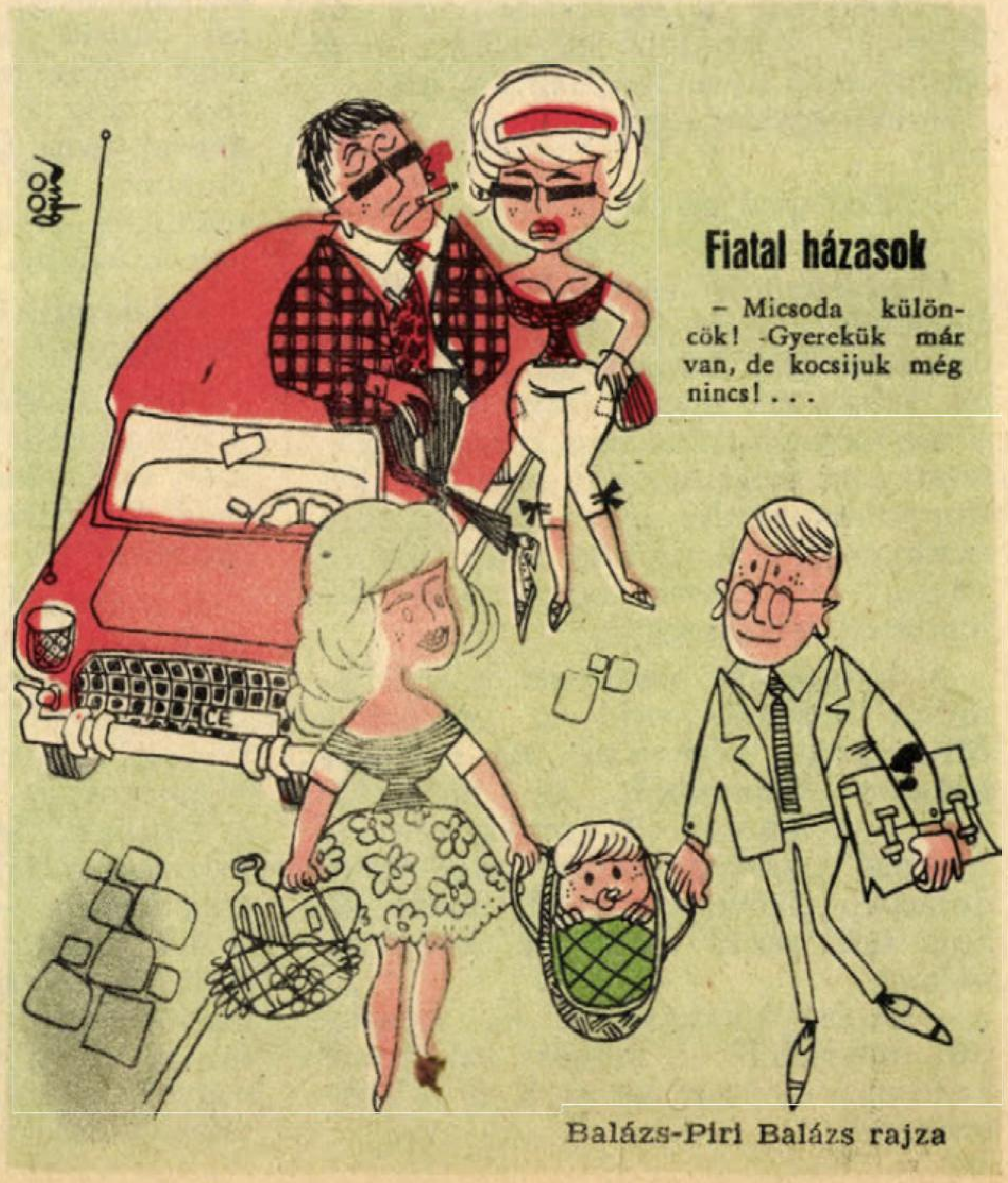

Fiatal házasok

– Micsoda különcök! -Gyerekük már van, de kocsijuk még nincs! . . .

Balázs-Piri Balázs rajza

Félmázsa arany

TÖRÖK REZSŐ
VIDÁM KISREGÉNYE

II.

Néhány perc múlva, ahogy Vörös ezredes meglátta a romos külsejű Gézát, elkezdett kiabálni:

– Megvesztél? Mit jelent ez a ruha? Elcsúfítod a rendőrtestületet?? Mars haza, öltözz föl rendesen!! És borotválkozz meg, ha jót akarsz!!...

Géza hazarohant, megborotválkozott, magára öltötte a csinos uniformisát, sietett vissza a munkahelyére, Francsek éppen utasításokat adott Patak századosnak:

– Én ma elutazom Sopronba. Körülbelül egy hétig leszek ott. Mire visszajövök...

Az alezredesnek kettőbe törött a hangja, mert megpillantotta a frissen borotvált, vasaltruhás bártölteléket. Rábámult, kettőt szippantott az embertelenül büdös cigarettájából, lassan körüljárta vigyázzba merevedett alantasát, rekedten kifakadt:

– Na, itt van, a nyavalya riszálja meg! Nincs a munkahelyén. Borotválkozni volt. Kismirglizi magát a cukorbaba.

– Alezredes bajtárs... – akarta jelenteni Géza, hogy őt Vörös ezredes küldte haza borotválkozni.

– Fogja be a száját, ha én beszélek!! – bömbölt Francsek. – Még annyit sem tud, hogy nem illik beleköhögni a fölöttese szavába?

– Alezredes bajtárs...

– Végeztem! – harsogott Francsek.

Kiment, bevágta az ajtót.

Simonyi Géza bekopogott Vörös ezredeshez.

– Na, látod – bólintott a főnök. – Tudod te, hogyan kell egy rendőrtisztnek öltözködni!

A fiú akkor már nyugodt volt. Tisztelettel kérte a szolgálatból való elbocsátását. Csinálhat ő akármit – mondta leverten –, mindig beleütközik Francsek alezredes bajtárs ellenszenvébe. Ő nem bírja tovább...

– Takarodj a munkahelyedre, és dolgozz!! – üvöltött az ezredes. – A legügyesebb nyomozó hagyjon itt??

– Ha egyszer lehetetlenné teszik, hogy...

– Megkapod az elégtételt! – vert az asztalra a főnök. – Lelépni!!

Visszament a csoportjába. Milyen elégtételt kaphat? Talán Francsek bocsánatot kér? Inkább elhitte volna, ha valaki azt meséli, hogy szabályos görög-római birkózásban kétvállra fektetett egy tanganyikai hímgorillát. Pedig Vörös ezredes állta a szavát. Harmadnapra, a Ranolder utcai ügyben végzett eredményes nyomozásért előléptették főhadnaggyá.

A bártöltelék nekiesett a falnak, mikor közölték vele a „jó hír"-t. Most aztán vége van! Ha Francsek hazajön Sopronból, és meghallja ezt... a Büntető Törvénykönyv vonatkozó cikkelye szerint „erős felindulásban elkövetett, halált okozó súlyos testi sértés" lehet a következménye.

– Utolsó kívánságom, ha váratlanul meghalnék – mondta Patak századosnak –, hamvasszátok el a holttestemet.

– Az jobb? – kérdezte a csoportvezető.

– Jobb – bólintott komoran az újdonsült főhadnagy. – Képzeld, hogy Francsek odajön a ravatalhoz, ahol én ebben a jó ruhában fekszem...

– Emiatt ne aggódj – nyugtatta meg Patak. – Úgy utál téged, hogy nem megy el a temetésedre.

2.

Simonyi Géza rendőrfőhadnagy homályosan érezte: puffer lett két irányzat között. A „jólöltözni", meg az „egye fene a flancot" vezérelvek ellenlábasai, Vörös és Francsek, pingpongoznak vele. A többi már stílus kérdése. Vörös finoman és gyöngéden üt. Francsek a buzogányszerű öklével – ahogy a kültelken mondják, – odazamekol. De lehet, hogy lábbal is pingpongozni akar, ha értesül az ő soronkívüli előléptetéséről. Ötven Napóleon aranyat egy nyilas pártigazolvány ellen, hogy az egykori gabonazsákoló nem nyugszik, míg az ő nyakát ki nem tekeri. Ha Németalföld helytartónője, Izabella spanyol hercegnő, annak idején fogadalmat tett, hogy addig nem vesz magára tiszta inget, míg férje, Albrecht úr Ostendét el nem foglalja, feltehető, hogy Francsek nem húz addig tiszta alsónadrágot, amíg ő a rendőrtiszti karban működik.

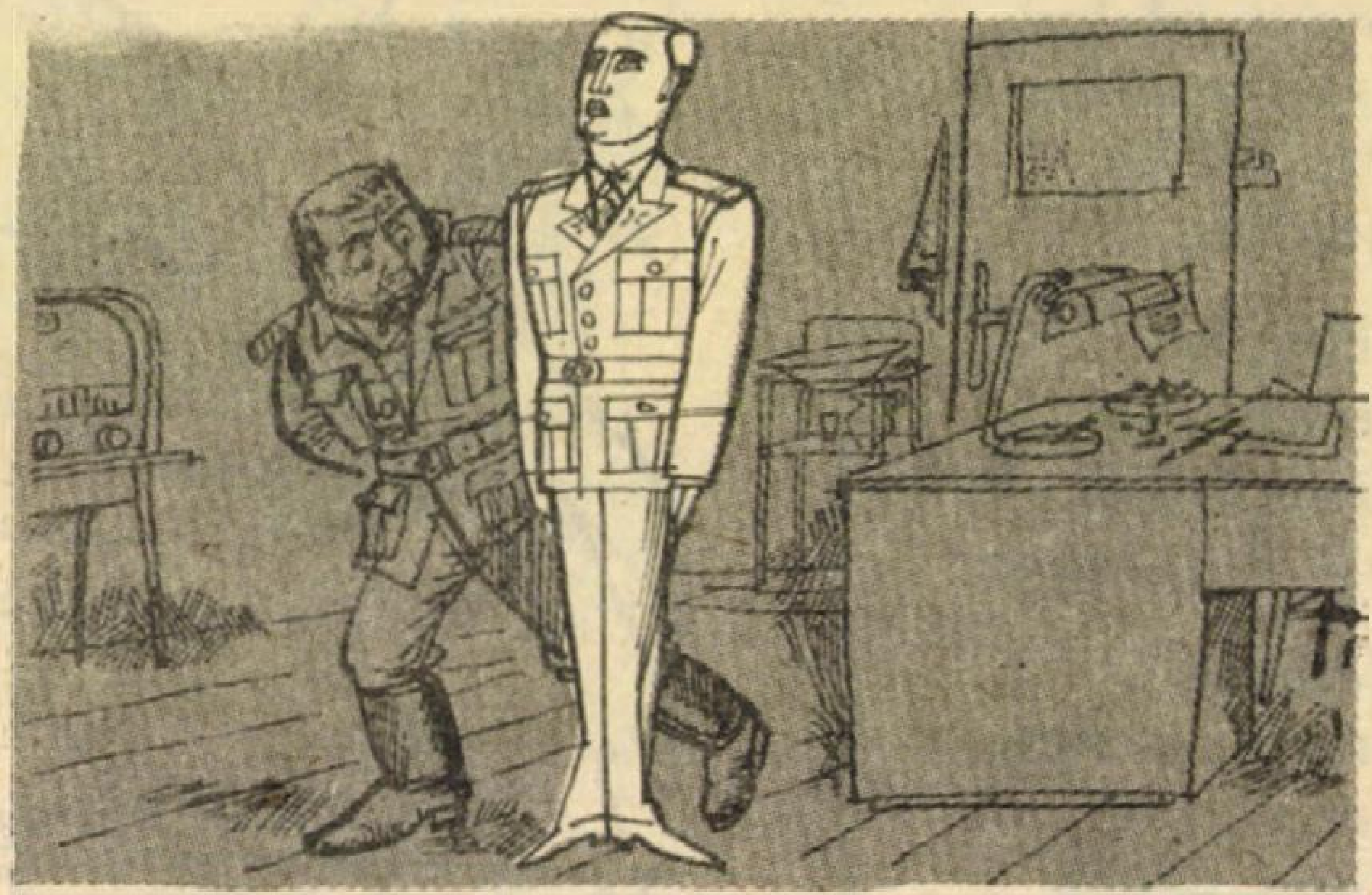

Védekezni!! Védekezni!! De mivel?? De hogyan??

Vörös ezredes jó ember – hiszen ez a legnagyobb baj! A jóság, figyeljétek meg, csak védekezni tud. Sohasem támad. Pedig egy erőteljes támadás félgyőzelem.

A védekezés leghatásosabb módja mostanában, hogy az ember valamiben feltűnő eredményt ér el. Például a műkedvelő gárda előadásain, mint színész és szerző. Írt egy kis zenés vígjátékot... avval el tudná bájolni a fejeseket. Sajna, az énekrésszel baj van. Kollár Pali a zeneszerző – ugyancsak kartárs, – a napokban eljátszotta a két dalbetétet. Hát nem Puccini. Pedig jó lehetne a muzsika, mert a legelőkelőbb helyekről szerezte. Hacsaturján, a világhírű zeneszerző nem nagyon tapsolna Kollár műveinek. A foxtrott tele van a Kardtánc motívumaival. (Pardon, mondja ő, éppen azért jó!) A másik, a valcer, az lapos, bár Gounod-tól kölcsönözte. Na igen, Kollár ráépíti a zeneszerzést az új jelszóra: *tapasztalat-átadás*. Hacsaturján elvtárs, meg Gounod szaktárs kipróbálta és megállapította, hogy ez, és ez a motívum jó. Tehát Kollár átveszi. Ezt a hivatásos táncdal-szerzőktől tanulta. Jóravaló mai zeneszerző-zsenik, akik témáikat a rádióból gyűjtik, gyanakodva gondolnak Beethovenre. Az istállóját neki, süket volt, nem hallotta a mások muzsikáját, hogyan tudott mégis komponálni? Sajna, hiába szerezte Kollár Pali elsőrangú helyekről a két betét-dalt, mert *nem vett át annyit*, hogy jók lennének. Híres mondás: a zenében ihlet kell még a lopáshoz is!

De legalább ne szakadt volna a nyakába az előléptetés! Pár nap múlva itthon lesz az alezredes és...

Francsek most sokat utazik. A vonaton kell neki valami szórakozás. Fogadni lehet, avval veri el az időt, hogy őrá gondol. Vagyis azon töpreng, hogyan rúghatná ki a szeretett állásából.

* *

Június hatodikán Francsek Balázs megérkezett Sopronból.

Nyolc óra öt perckor már bent ült Vörös ezredes szobájában. Dohányából vastag cigarettát pödört és káromkodott.

– A nyavalya álljon bele – használta kedvelt kifejezését –, egy lépéssel sem jutottam előre.

– Bolla alezredes emberei nem is nyomoznak már? – kérdezte Vörös.

– Na és ha nyomoznak? A városban ismernek minden rendőrségi embert.

– De téged nem ismertek.

Francsek – mintegy bosszúból – feléje fújt egy adag emberölő füstöt:

– Miért ne ismertek volna, mikor uniformisban mentem Sopronba?! – mérgelődött. – Akkor kezdtem el káromkodni, mikor Bolla kesergett, hogy minden emberét ismerik, és milyen jó lett volna, ha polgári ruhában jövök.

– Hm. Ez hiba volt.

– Az egész környék tudja, hogy nyomozás folyik az ügyben – gyújtott rá Francsek a kialudt purzicsánra. – De ki akarja a rendőrségen tölteni az idejét? Mindenki befogja a száját.

Az ezredes kedvetlenül vakargatta a bal keze fejét. Ha valaha egy ügyre azt lehetett mondani, kemény dió, hát ez az volt.

Sopronban a német megszállás alatt tekintélyes vagyont harácsolt össze egy Riesmayer nevű fakereskedő. Iratokat találtak, amikből kiderült, hogy a Hitler-hadsereg besúgója volt. De olyan ügyesen álcázta ezt, hogy üldözött ismerősei hozzá fordultak, vegye át, és őrizze meg az értékeiket. Riesmayer átvette, aztán besúgta őket az SS-legényeknek. Természetesen, nem ingyen. Becsületes részt kapott a becstelenül átjátszott vagyonokból.

Lehet, hogy az állandó szundikálásából olykor felriadó *igazság*, de lehet, hogy puszta véletlen révén: Riesmayert egy nagyméretű légi akna telibe találta.

A Riesmayer-féle házból csupán tégla, vas, fa és vakolathalmaz maradt. Ez kínosan érintette a közeli szomszédokat, akik az áldozatok kiásásának ürügyével, azonnal kutatni kezdtek a hátrahagyott értékek után. Hanem a hatóság is megorronthatott valamit, mert rendőrökkel kergettette szét az aranyásókat, és ő maga próbálta feltárni a gazdag fakereskedő vagyonát.

Az alapzat legalsó kövéig szétszedték a rombadőlt épületet. A kiásott pénzszekrényben párszáz pengőt találtak.

Felásták a pince talaját, felásták a telek egész területét – sehol semmi. Beszüntették hát a kutatást.

Hanem aztán béke lett, az emberek visszatértek a munkájukhoz, meg a pletykájukhoz. Egyre-másra bukkantak fel érdekes szóbeszédek arról, hogy Riesmayer fakereskedő egytömegbe olvasztva félmázsa színaranyat rejtett el Sopron területén. Félmázsa arany! Olyan időkben, mikor félmázsa cipőfűző, vagy félmázsa lecsó is nagy érték!

Utóbb annyira élénk lett a szóbeszéd, hogy a hatóságok kezdtek idegeskedni. Egy napon munkásokat vezényeltek ki a Riesmayer-féle fatelep nagy, üres telkére, valamint a Felső Lővér-ben unatkozó két Riesmayer-gyümölcsösbe. Felásatták valamennyit, nem találtak egy árva rézgarast sem. Viszont az egyik telek földjéből előkerült négy darab zsíros vászonba burkolt kétcsövű puska –, valami jóravaló vadászember így akart eleget tenni fegyverbeszolgáltatási kötelezettségének.

Jó, de a félmázsa aranyról szóló mesék csak nem hallgattak el. És az ember szinte mindennap megfigyelhetett helybéli lakosokat, akik a méla alkonyban sétabot helyett ásóval vagy kapával indultak egészségügyi sétára.

A múlt hetekben történt aztán valami, ami maximumra fokozta a soproni rendőrség vezetőjének érdeklődését. Miután az ilyen ügyben fontos lehet minden mozzanat, Bolla alezredes aprólékos jegyzeteket készített a szenzációs fordulatról.

Három fiatalkorú textilgyári munkás érkezett a rendőrség épülete elé egy vízözön előtti motorkerékpáron. Helyesebben csak a rendkívül jól táplált, alacsony és borzas Dömötör Lonci ült az oldalkocsiban, a másik kettő tolta a rozoga alkotmányt, miután a motor pár sarokkal odébb „bedöglött".

(Folytatjuk)

jugoszláv humor

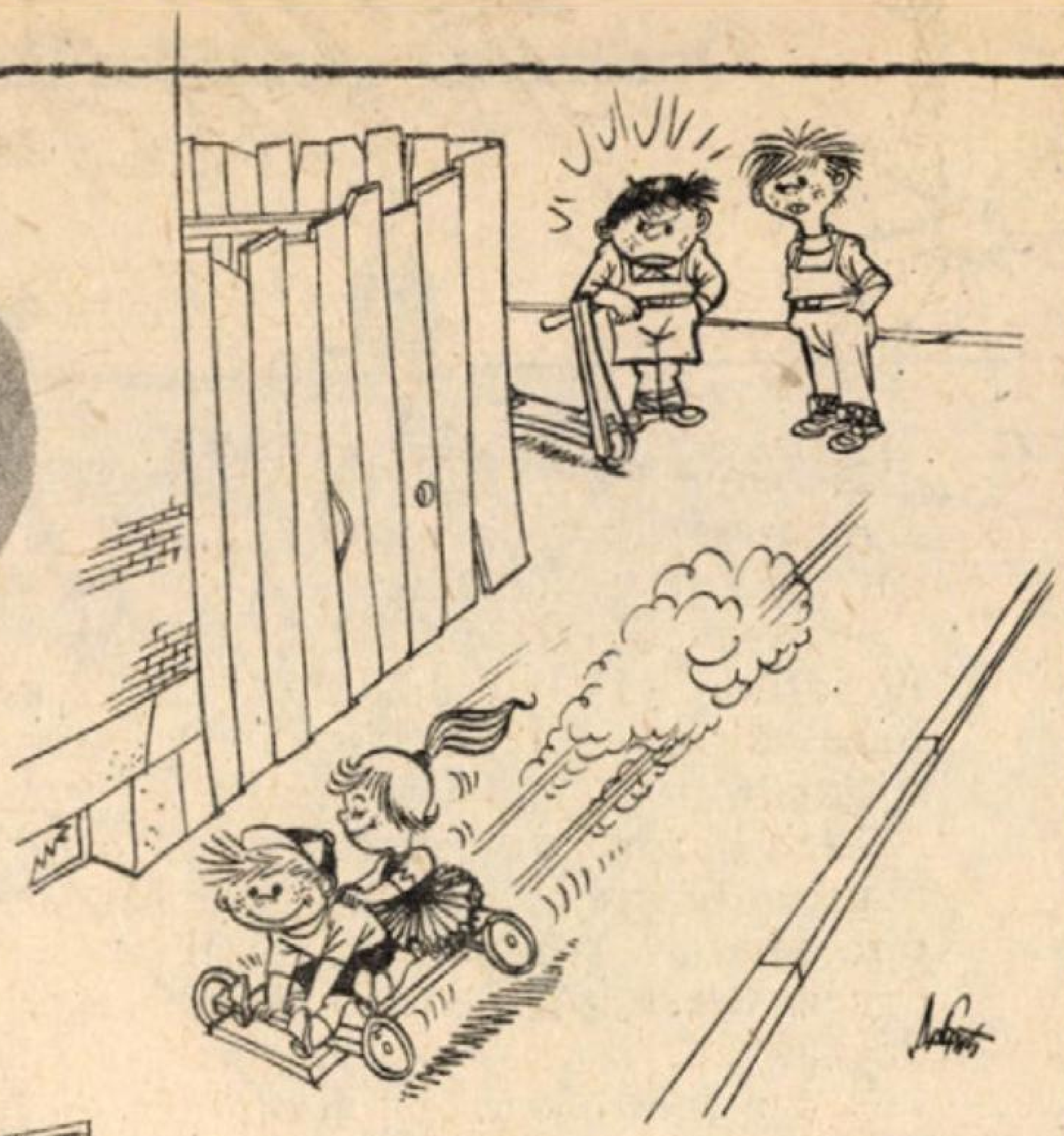

A VETÉLYTÁRS

– Könnyű neki! A kocsijával szédíti a nőt.

(M. Dobric rajzai)

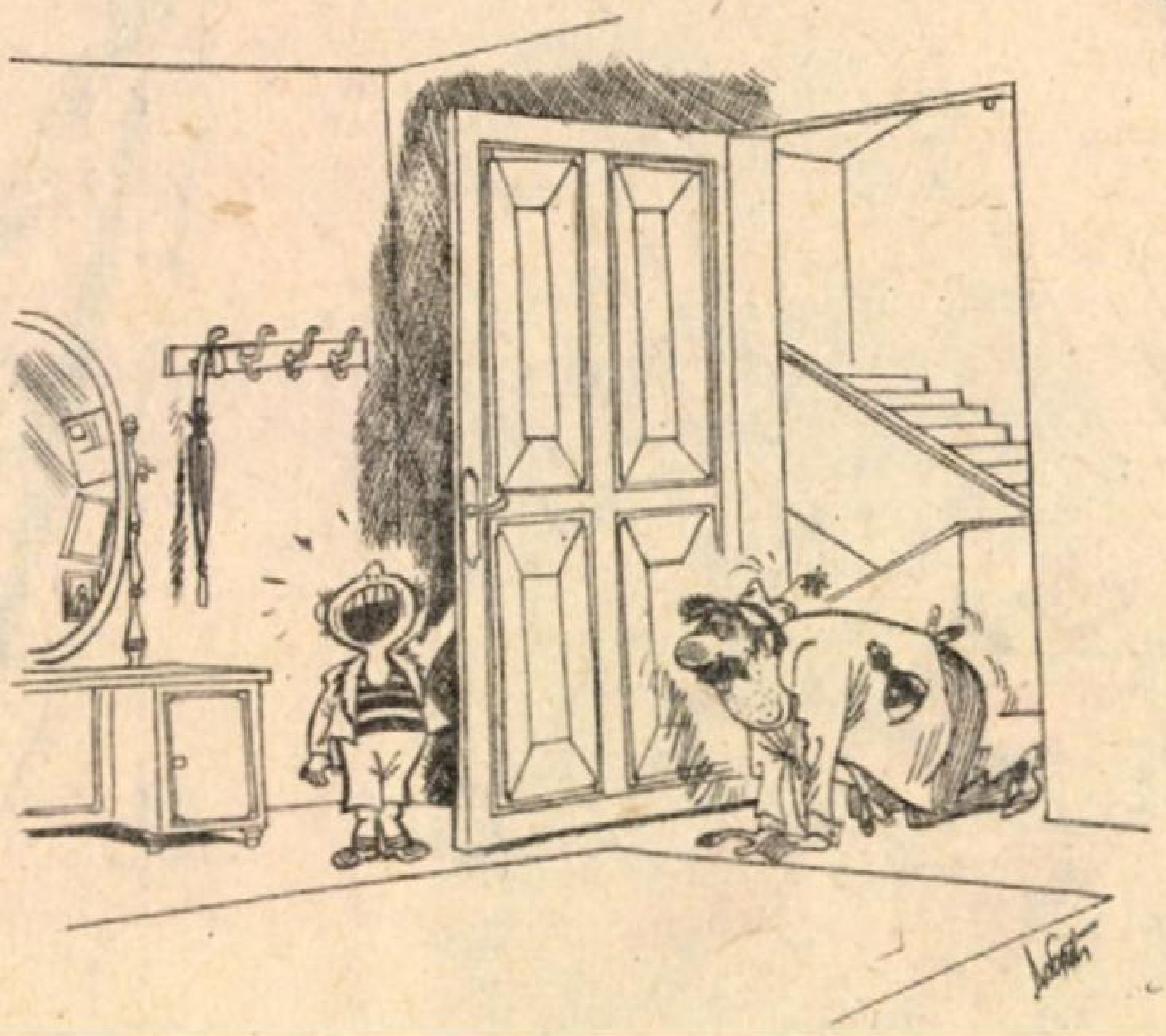

ELSEJÉN

– Mama! A papa megkapta a fizetését!

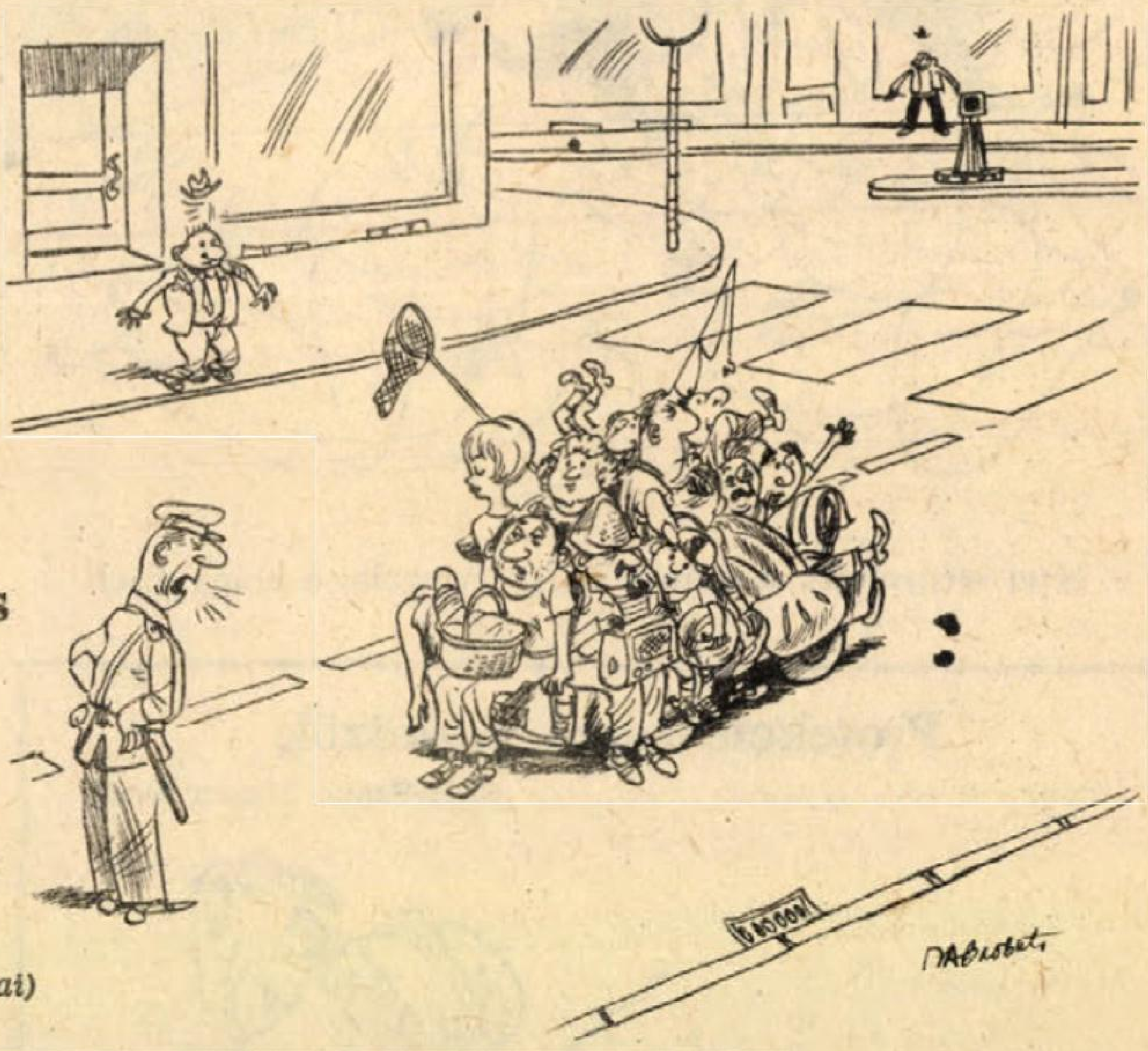

HELY-KIHASZNÁLÁS

– Mit csinálnak maguk itt az utca közepén?

– Nem látja? Autóval megyünk kirándulni.

(F. Pavlovic rajzai)

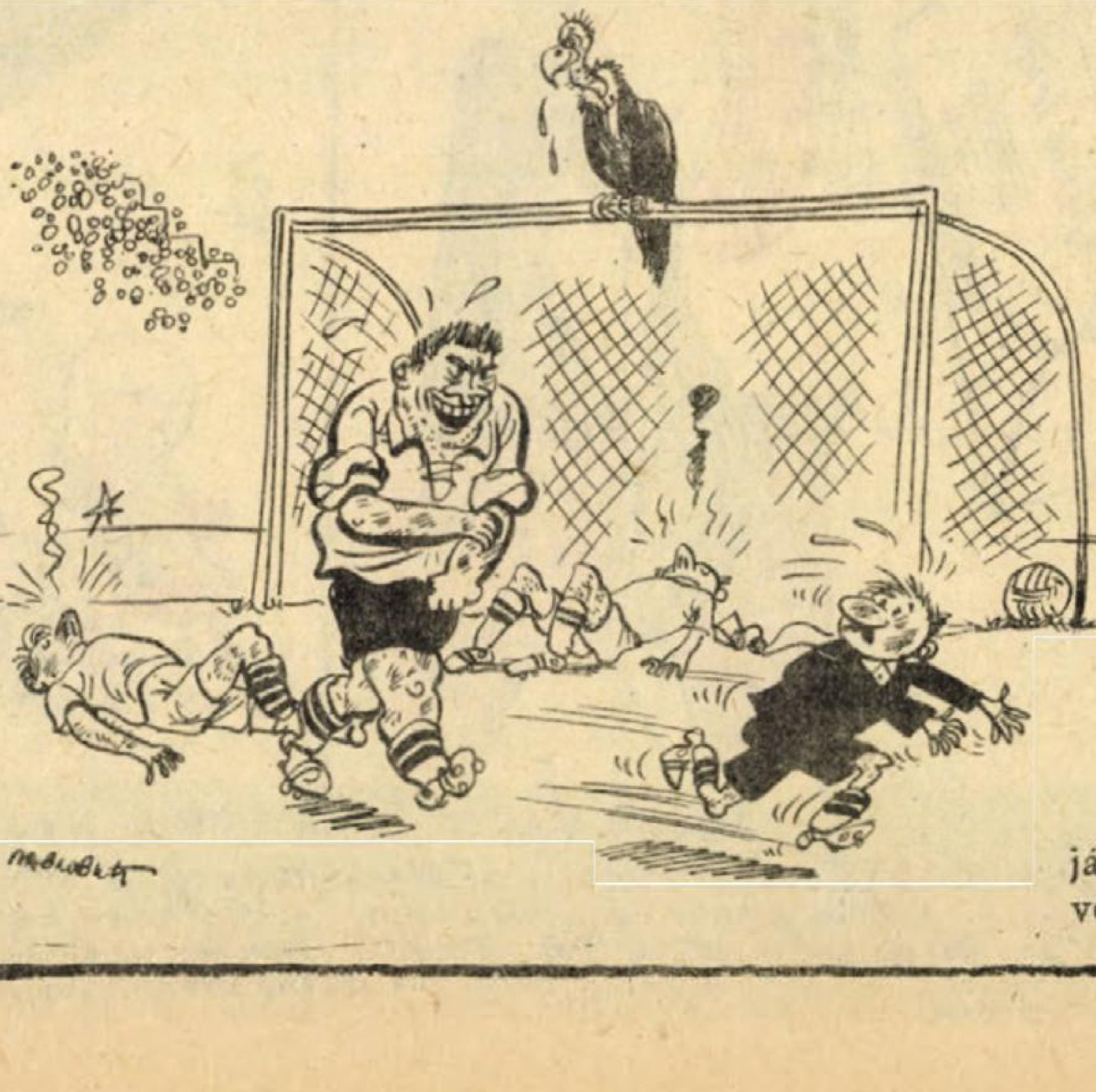

ERÉLYES CSATÁR

– Mit gondol, játékvezető úr, gól volt, vagy sem?

Öntözéses gazdálkodás

Pusztai Pál rajza

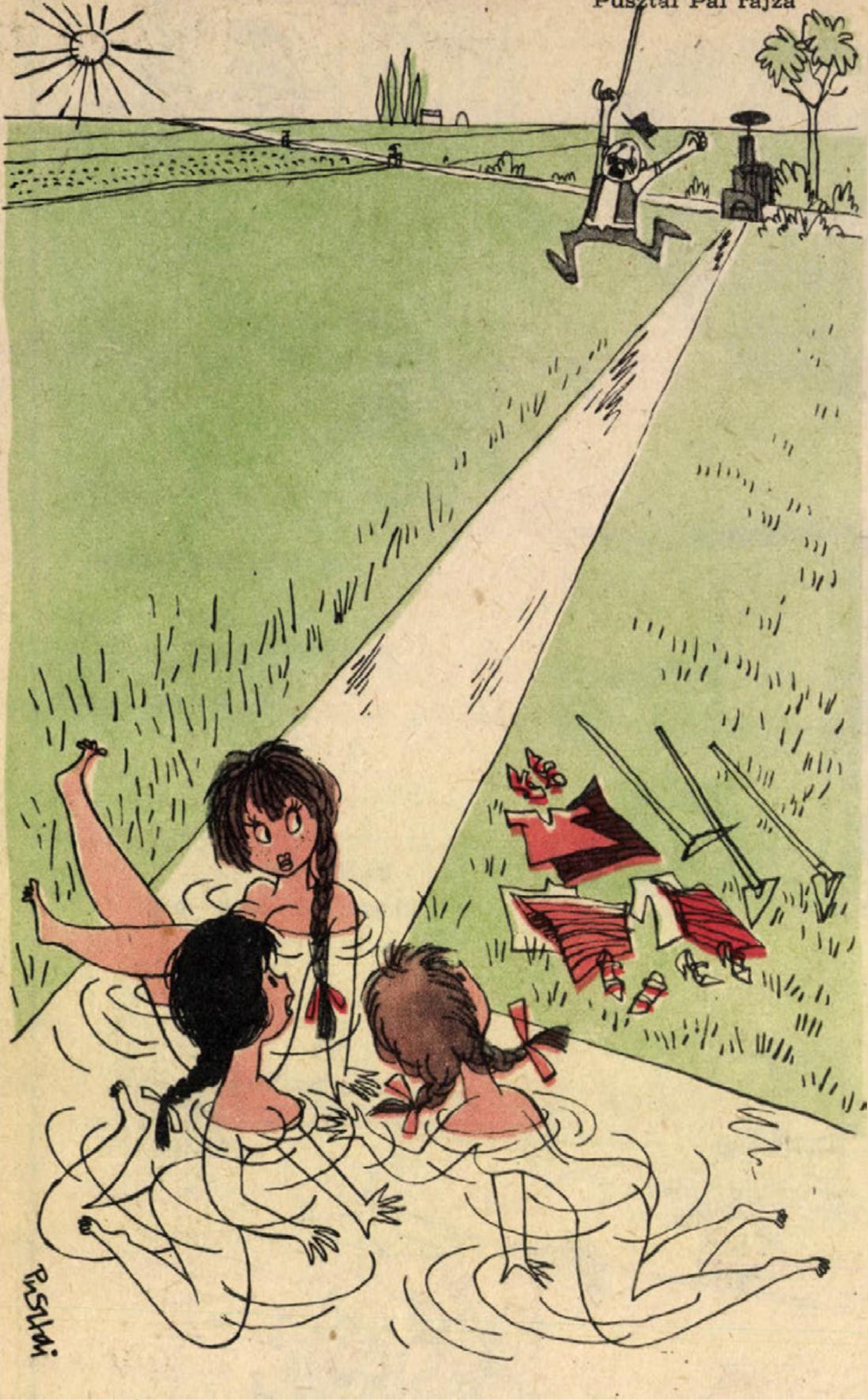

– Nem szégyellitek magatokat?! Így pazarolni a drága vizet!

Amerikai kártya

Szűr-Szabó József rajza

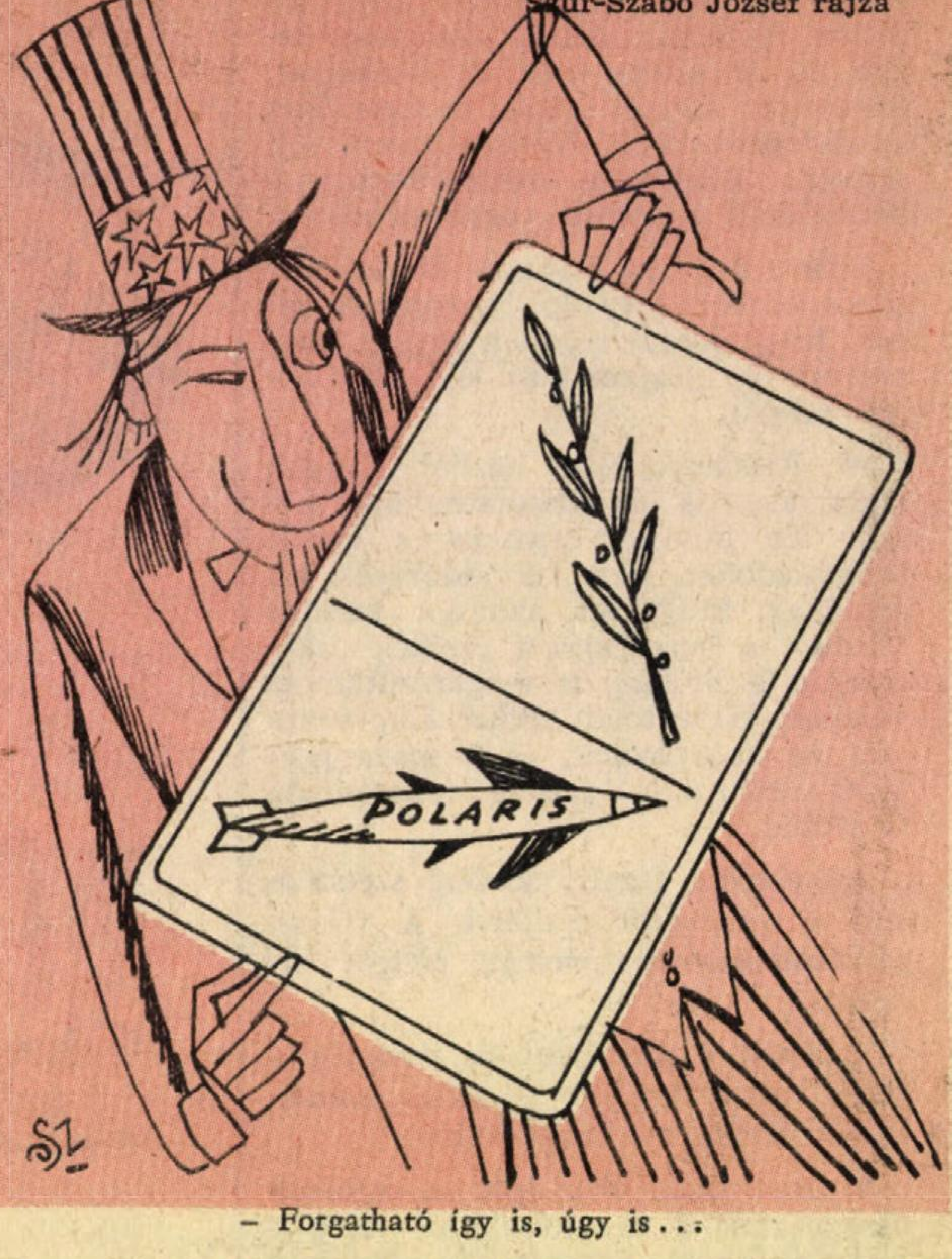

– Forgatható így is, úgy is . . .

Hátha valaki nem ismeri...

Mottó: Nincsenek régi viccek, csak öreg emberek vannak. Egy újszülöttnek minden vicc új.

Hatalmas faliórát cipel a nagy melegben egy ember. Megállítja egy másik, és megkérdi:

– Bocsásson meg a kérdésemért, de miért nem visel inkább egy modern karórát?

*

Rohan egy ember a pesti utcán. Hirtelen elébe toppan valaki és megkérdi:

– Bocsásson meg, nem tudja véletlenül, hány óra van?

– De tudom – válaszolja az illető és rohan tovább.

Protekciószerző eszközök

Szűr-Szabó József rajza

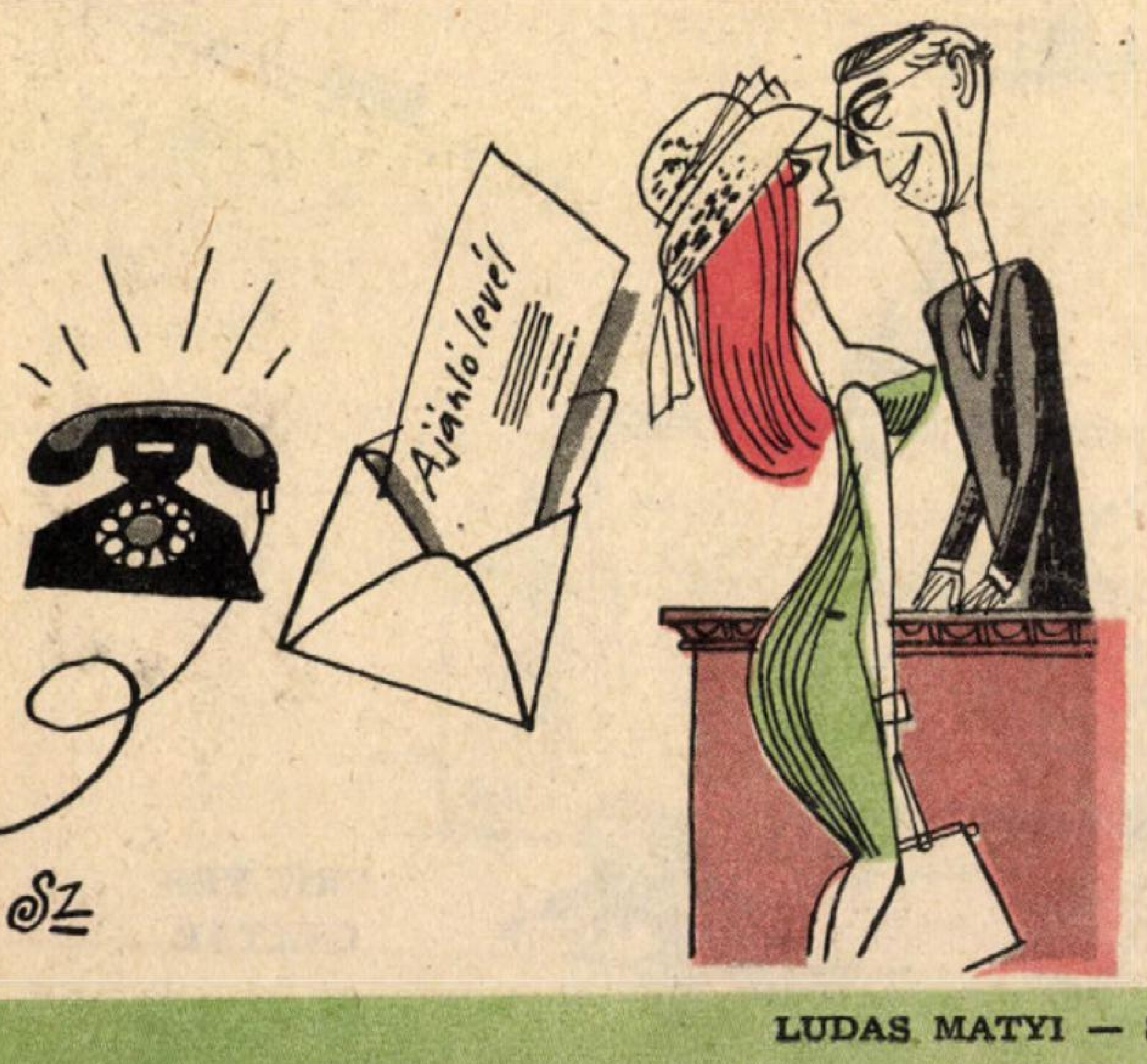

Ügyes megoldás

Balázs-Piri Balázs rajza

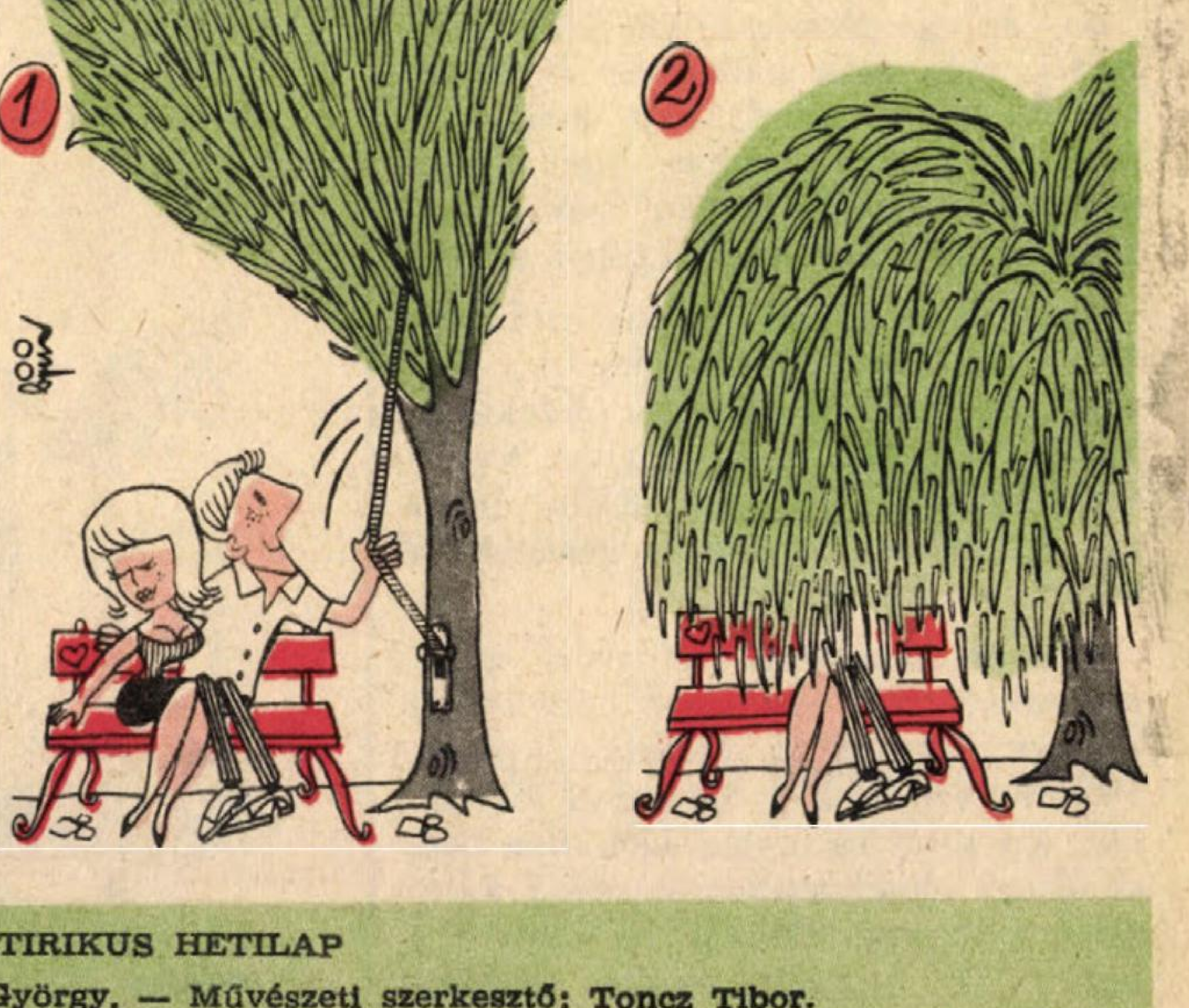

LUDAS MATYI — SZATIRIKUS HETILAP

Főszerkesztő: Tabi László. — Szerkesztő: Földes György. — Művészeti szerkesztő: Toncz Tibor.
Kiadja a Hírlapkiadó Vállalat. — Felelős kiadó: Csollány Ferenc. — Szerkesztőség: Budapest, VIII., Gyulai Pál utca 14. — Tel.: 335—718. — Kiadóhivatal: VIII., Blaha Lujza tér 3. Tel.: 343—100, *142—220 — 63.4191 — Kossuth Nyomda, Budapest. — Terjeszti a Posta Központi Hírlapiroda. Tel.: 180—850.
INDEX: 25504